

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 90 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 130
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, večji
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.347
za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Politika poštenja.

Govor ministrskega predsednika Vukičevića pred predstavniški radikalne stranke v Ljubljani 19. t. m. potrjuje veliko važnost tega sodelovanja, ki se je ustanovilo med NRS in SLS v svrhu pozitivnega dela v bodoči vladni večini. Ta sporazum ima za cilj ozdravljenje naših notranjih razmer na podlagi politike poštenja, kakor je jako dobro poudaril predsednik krajevene organizacije NRS v Ljubljani, dr. Ravnihar. Tako je označil smernico, po kateri se bo imelo kretati delo bodoče vladne večine, v svojih zadnjih izjavah tudi načelnik naše stranke, dr. Korosec. Tako vidimo, da med vodilnimi politiki SLS in NRS vlada popolno soglasje, osnovano na odkritosrčnem sporazumu, ki ne gre za tem, kako bi se delila med zavezniki oblast, ampak se naslanja na moralne temelje, kako okrepiti državo in jo izveliči iz vrtince strankarskih strasti na pot zdravega političnega in gospodarskega razvoja.

S tem so ovržene klevete ter onemogočene mahinacije one klike, ki v obupni borbi za svoj nadaljnji obstoj skuša omalovaževati in osumniti značaj velikega preokreta v naši državni politiki, ki se je začel s sporazumom med NRS in SLS ter že prej obstoječim sodelovanjem NRS z Demokrasko zajednico. Izjave odločujočih politikov teh skupin nedvomno kažejo, da tu ne gre za navadno zgolj strankarsko kombinacijo, kakor smo jih doživljali do sedaj, temveč za alijanso vseh najboljših in najpoštenjših elementov našega javnega življenja, da se postavi naša državna politika na temelje poštenja in stvarnega dela za splošni blagor, s čimer so izločeni vsi oni, ki jim je bila sebična strankarska korist več kot država.

Vsi, ki pošteno mislijo, vidijo iz tega tudi, kako neosnovano je demagoško vpitje SDS, da pomeni ta preokret reakcijo in absolutizem ter krhanje parlamentarne demokracije. Nasprotno! Gre za okrepitev in moralno rehabilitacijo parlamenta, ki naj se usposobi za pozitivno, vsem slojem prebivalstva koristno delo, gre za strnoglavljenje diktature samopašne klike, ki je pod krinko demokratizma kršila ustavne demokratske svoboščine državljanov in uvedla teror, gre za vpostavitve svobode državljanov, ki hočejo koristno gospodarsko delo, pravično socialno zakonodajo in enakost vseh pred zakonom, gre za utrditev poštene in nepristranske državne uprave, kateri bodi edino vodilo zakon, ne pa samovolja kakšnega lažinarodnega batinaškega orjunaškega bloka. Še nikdar se ni tako svobodno dihala v naši državi kot danes, ko ne strahujejo državljanov nobene oborožene čete, in skrb onih resnično demokratskih politikov, ki so se združili na program sedanje vlade bo, da se bo ta svoboda vseh pošteno mislečih ne samo čuvala, ampak tudi utrčila in poglobila, teror in korupcija pa s koreninami izruvala. Baš to zagotovilo, ki se jasno bere iz govora g. ministrskega predsednika pred delegati NRS v Ljubljani, je v naši javnosti najbolj globoko učinkovalo in nam daje jamstvo, da se bo iz našega javnega življenja v resnici izločilo vse, kar ni dobro in zdravo.

SLS čuti ob tej priliki globoko zadoščenje, da njeno delo tekom prvega desetletja našega državnega življenja ni bilo zaman in da so v to svrhu doprinešene žrtve rodile sad. Vse, kar je morala naša stranka zaradi svojega programa, svojih načel pretrpeti, je bilo potrebno za zmago: per aspera ad astra! Tisti pa, ki so v svojem brezmejnem koristolovstvu žrtvovali za skledo leče načela demokracije, morale, resničnega svobodoljubja, so po kratki soudeležbi na oblasti, ki je posameznikom

prinesla koristi, narodu in državi po neizmerno škodo, danes pahnjeni v brezpomembnost in nič. Ostane jim prazno klepetanje in nergavo zabavljanje z grenko zavestjo, da nepoštena politika in breznačelni oportunizem

tudi v državnem življenju ne rodi trajnih uspehov, ampak se konča s tem hujšim debaklom, čimbolj nemoralna so bila sredstva, s katerimi so se dokopali do kratkotrajne oblasti.

Kongres narodnih manjšin.

v Ženeva, 20. avg. (Izv.) Od 22. do 24. avgusta t. l. bo zboroval v Ženevi III. kongres organizacije evropskih mednarodnih manjšin, v katerem je zastopanih 35 narodnosti, ki predstavljajo skupaj 4 milijone ljudi. Zastopani so Slovenci iz Italije in Avstrije, Hrvati iz Italije in Avstrije, Srbi iz Spreewalda, Nemci iz Danske, Estonije, Romunije, Italije, Jugoslavije, Litve, Poljske, Madjarske in Češkoslovaške, Poljaki iz Nemčije, Češkoslovaške, Litve in Romunije, Madjari iz Češkoslovaške, Romu-

nije, Rusije in Poljske, Estonije in Litve, Judi iz Litve, Poljske, Romunske in Bolgarske, Čehi iz Avstrije in Ukrajinci iz Romunije, Ukrajinci iz Litve in Poljske. Na dnevnem redu je vprašanje medsebojnega delovanja posameznih narodnosti, vprašanje jezikov, državne suverenitete, manjšinskega prava in vprašanje narodnostne pripadnosti. Predsednik kongresa bo zastopnik Slovencev v rimskem parlamentu dr. Wilfan, ki je že dosedaj opravljal to funkcijo.

Pred usmrtnitvijo Sacca in Vanzettija.

PONOVNE DEMONSTRACIJE V PARIZU. — ZLOČIN JE BAJE IZVRŠIL NEK DRUG ITALIJAN.

v Newyork, 20. avgusta. (Izv.) Zagovorniki Sacca in Vanzettija so se obrnili na vrhovnega sodnika države Massachusetts, da bi izposlovali odločitev izvršitve smrtne obsodbe, ki pa jo je vrhovni sodnik odklonil. Vendar pa še obstoja možnost, da se bodo zagovorniki obeh obsojencev obrnili na vrhovno zvezno sodišče v Washingtonu. Ker pa ima to sodišče razpravljati le o slučajih, v katerih gre za kršitev v ustavi izrecno omenjenih pravic, je malo upanja, da bi pritožba imela kak uspeh.

v Rim, 20. avgusta. (Izv.) Tu se splošno misli, da je zadeva Sacca in Vanzettija končnoveljavno izgubljena. Oba mlada Italijana bosta najbrž morala pasti kot žrtev ameriške plutokracije, ki hoče z izvršitvijo smrtne obsodbe pokazati, da da več na svoje zakone, kakor na zahteve vse kulturne Evrope. Impero piše, da ne bodo Amerikanci niti za las popustili v predmetnem slučaju, ker smatrajo to zadevo za vprašanje prestiža.

v Berlin, 20. avg. »Vossische Zeitung« poroča senzacionalno izjavo nekega ruskega arhitekta, ki pravi, da se spominja nekega Italijana, ki da je zagrešil zločin, ki se sedaj pripisuje Saccu in Vanzettiju. Pravi o njem, da je bil terorist in da se je v času, ko se je zločin izvršil, nahajal v okoliščini Bostona. V nadaljnjem ga popisuje kot zelo surovega človeka, ki je s podrejenimi ljudmi zelo aruto postopal. Je mnenja, da bi ga ne bilo težko dobiti. Na vprašanje, zakaj prej ni podal te vesti, je izjavil, da se ob čitanju imena Massachusetts ni prav ničesar spomnil, ko pa je čital imena Sacca in Vanzettija v zvezi z Bostonom, se je spomnil omenjenega človeka.

v Berlin, 20. avgusta. (Izv.) Švedski odvetnik Jurij Branting se je mudil v Ameriki kot član juristične komisije, ki je odpotovala v Ameriko z namenom, da preišče slučaj Sacca in Vanzettija. Svoje vtise objavlja v »Vossische Zeitung«. Pravi, da je popolnoma prepričan o nedolžnosti obeh obsojencev. Sacco je bil rojen l. 1891. kot sin trgovca z oljem ter je obiskoval do 14. leta ljudsko šolo. S 17.

letom pa je odpotoval v Ameriko. V 19. letu starosti je bil zaposlen kot delavec v neki tovarni čevljev v Bostonu, kjer je delal sedem let. Med vojno je pobegnil v Meksiko, da bi se tako odtegnil vojaški službi. Bil je namreč anarhist. Po končani svetovni vojni se je vrnil v Ameriko. Sacco je poročen in ima dva otroka. Poročevalec pravi, da je videl njegovo družino. 15. aprila 1920 je prišel na italijanski konzulat v Bostonu in zaprosil za potne liste v Italijo zase in za svojo družino. Mesto posameznih slik za potne liste je prinesel skupinsko sliko cele družine, kar je izzvalo no konzulatu živahne opombe, tako da so si ga dobro zapomnili. Vendar sodišče tega dejstva noče priznati kot dokaz za alibi. Tudi je na podlagi listin ugotovljeno, da so ga delodajalci vedno hvalili kot zvestega in pridnega delavca. Poročevalec pravi, da je obsojenec tako nedolžen, kakor 15 letna deklica.

v Berlin, 20. avgusta. (Izv.) Vanzetti pa je popolnoma drugačnega kova kot Sacco; je bolj ciganske narave. Je tri leta starejši ko Sacco ter rojen l. 1888 v Piemontu. Najprej je delal v konfekcijski stroki, ker je bil za težko ročno delo prešibek. V 20. letu je odpotoval v Ameriko, da bi živel v »svobodni deželi«. Nato je živel štiri leta v nekem mestu države Massachusetts, kjer je prodajal po hišah ribe in rake ter se tako preživljal. Vanzetti ni poročen. Ker je živel v majhnem mestu na morski obali, ga je vse poznalo in tudi policiji ni ušel izpred oči. Značilno je, da je bil aretiran, čeprav je vsak o njem vedel le dobre stvari. Mesto rojenih zločincev morata sedaj Sacco in Vanzetti umreti — nedolžna.

v Pariz, 20. avg. (Izv.) V tukajšnjih anarhističnih in komunističnih krogih se pripravljajo ponovne demonstracije proti ameriškanemu poslaniku. Policija je zaprla ulico, v kateri se nahaja ameriški konzulat, ki je dobro zastražen. Celo noč je policija bila v pripravljenosti.

v Newyork, 20. avg. (Izv.) Za ponedeljek se pripravljajo nov protestni štrajk proti izvršitvi obsodbe nad S. in V. Policija je zopet alarmirana.

Italijansko-nemška pogajanja o kolonijah.

v Praga, 20. avg. (Izv.) Londonski poročevalec pariškega »Echo de Paris« poroča iz Londona o pogajanjih med Italijo in Nemčijo, ki se nanašajo na kolonialna vprašanja. Dopisnik pravi, da so pogajanja prišla do pozitivnih rezultatov, ki so obsežni v sledečem: Italija se obvezuje, da bo podpirala vse nemške aspiracije, ki se tičejo kolonialne politike. Nemčija pa ji kot protiuslugo prizna, v slučaju,

da bi se šlo samo za eno kolonialno posest, Italiji prvenstveno pravico. V slučaju pa, da bi se šlo za dve kolonialni posesti, bi se obe prizadeti državi medsebojno podpirali in si oblast delili. V tem poročilu se pravi dalje, da nekateri angleški politični krogi niso ravno nenaklonjeni misli, da bi se en del Palestine odstopil italijanskemu protektoratu.

ODKRITA ZAROTA V PRID PANGALOSU.

v Atene, 20. avgusta. (Izv.) Tu so odkrili zaroto 30 podčastnikov v prid Pangalos, ki so imeli tajno zvezo z namenom, da pripravljajo tla za revolucionarne poskuse. Oblasti so jih povečini aretirale in izročile vojnemu sodišču. Tudi se trdi, da je s to zaroto v zvezi Pangalosa žena, ki je podčastnikom baje obljubila, da bodo, ako uspe njihovo podjetje, povišani v častnike. Sicer pa ni zaznamovati kakih protirezijskih gibanj.

OBSODBA RADI ŠPIJONAŽE.

v Praga, 20. avg. (Izv.) Dijak Karl Finker, ki je bil meseca februarja pri fotografiranju smodnišnice v Pardubicah, se je moral pred

sodiščem zagovarjati radi špijonaže. Bil je obsojen na šest let ječe in na zgubo državljsanske pravice. Eden od njegovih pomagačev je bil oproščen, drugi pa je dobil tri mesece zapora radi sodelovanja pri špijonaži.

ODKRITJE ŠTIRIH NOVIH ZVEZD.

v Chicago, 20. avg. (Izv.) Neki tukajšnji profesor je odkril štiri nove zvezde, o katerih trdi, da so 250krat večje kakor sonce ter so oddaljene od zemlje svetlobnih let. Zaznati jih je mogel le z najfinjšimi modernimi astronomskimi daljnogledi. Omenjeni profesor je že posnel 48 slik, ki se nanašajo na te nove zvezde.

Občni zbor

Duhovn. podpornega društva

bo v četrtek 25. avgusta 1927 ob 15 pop. v »Jugoslovanski tiskarni« z naslednjim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika in blagajnika.
3. Poročilo pregledovalca računov.
4. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1927.

ODBOR.

IZIJANJE POSADKE V PORENJU SE GOTOVO IZVEDE.

v London, 20. avg. (Izv.) »Daily Telegraph« poroča iz diplomatskih krogov, da se je pojavilo v angleških političnih krogih proti takemu umiku zaveznikiških čet iz Porenja, ki bi pomenjal neproporcionalno razdelitev čet, ki naj se umaknejo, nerazpoloženje. V poročilu se pravi, da Angleška take neproporcionalne umaknitve čet ne bo mogla pripustiti.

POGREŠANA LETALKA NAJDENA?

v Newyork, 20. avg. (Izv.) Listi poročajo, da je neki radio-amater v Kaliforniji ujel radio-vest o neki ladji, ki da vozi s seboj pokvarjeno letalko in truplo neke žene. Pravi, da je to truplo pogrešane Miss Dorin. Ta vest dosedaj še ni bila potrjena. Ameriški bogataši, ki so razpisali nagrado za najdenje pogrešanih posadk, so isto zvišali od 20.000 na 40.000 dolarjev.

Nova afera nemške »Reichswehr«.

»Berliner Tageblatt« objavlja ostre napa-de proti državnemu brambnemu ministrstvu, ker je subvencioniralo propagandistične filme družbe Phoebus. S to subvencijo je izšel film »Friesenblut«, a pripravljali se je film »Ponosno laplora rdečo-belo-črna zastava in par drugih. Razen tega je dobila družba od brambnega ministrstva tri milijone posojila za to, da ni vpriporila filma »Potemkinova oklopna križarka«, ki ga je imela pripravljena. Vendar je potem ta film kupila neka druga nemška filmska družba. — Glasilo zunanjega ministra »Tägliche Rundschau« piše, da ta zadeva za mornariški oddelek zunanjega ministrstva, ki je neposredno zapleten vanjo, ni zelo prijetna. V teku so preiskave.

Izpremembe v notranje političnem položaju na Irskem.

Irska republikanska stranka, ki kakor znano, ni priznavala stanja, ustvarjenega po pogodbi z Anglijo l. 1921. in se tudi ni udeleževala parlamentarnega življenja, je te dni nenadoma objavila sklep, da bo v parlamentu sodelovala. S tem je prevrgla ves sedanji notranjepolitični položaj in je gotovo, da bo morala dosedanja vlada odstopiti. Položaj je sedaj naslednji:

Irski parlament šteje 153 poslancev. Cosgravejeva vladna stranka razpolaga s 45 lastnimi glasovi in od slučaja do slučaja z 11 kmetskimi glasovi in s 14 glasovi neodvisne skupine. V najboljšem slučaju more torej računati na 70 glasov. Opozicija je štela 22 delavskih poslancev in 8 članov Narodne lige. Razmerje v parlamentu je bilo torej 70 : 30. To razmerje se bo z vstopom valeristov temeljito izpreverilo: valeristi (republikanci) imajo 45 poslancev, tako da šteje opozicija 75 glasov. Zdi se, da so se opozicijske stranke že sporazumele, da se sedanja vlada vrže in sestavi delavska vlada. Nova vlada bo Angliji takoj predložila zahtevo za revizijo irske ustave v republikanskem zmislu.

Deklica utonila.

Dne 16. avgusta t. l. je pobirala hruške na vrtu ob Dobrunjščici triletna Marija Zabjek. Voda je bila narasla čez breg. Deklici spodrsne, pade v vodo in deroč valovi jo odnese. Na vpitje starejšega brata prihiteli mati na pomoč, skoči v vodo za hčerko, pa tudi njo spodnesejo valovi, da je že do vratu v vodi. Vjame se za neko vejo in se reši skoro neizogibne smrti, hčerko pa odnese de-roča voda dalje. Do danes še ni nobenega sledu o utopljenci. Ako kdo vtopljenco najde, naj sporoči županu v Sostrem.

Zagrebski zbor

VIII. Mednarodni
obči veliki vzorčni sejem

od 28. avgusta do 5. septembra

Popust 50 odstotkov na železnica in parobrodih.

Legitimacije za znižano vožnjo se dobivajo pri vseh potniških uradih in denarnih zavodih v vseh večjih mestih.

Govor ministrskega predsednika Vukičevića v Ljubljani o programu vlade in sporazumu s SLS.

19. t. m. popoldne je gosp. ministrski predsednik Velja Vukičević po svojem prihodu z Bleda imel v magistratni dvorani v Ljubljani programatičen govor o ciljih vlade in prijateljskem sodelovanju s SLS. Zbrani so bili poleg delegatov NRS iz cele Slovenije še: oba velika župana v Sloveniji dr. Vodopivec in dr. Schaubach, mestni komisar dr. Mencinger, načelnik v ministrstvu notranjih zadev, g. dr. Svetek, bivši veliki župan dr. Lukan, min. n. r. gosp. dr. Zupanič, dr. Emil Stefanovič iz Maribora in župan Kratner iz Kamnika.

Potem ko je g. ministrskega predsednika v slovenskem govoru prisrčno pozdravil predsednik krajevne organizacije NRS za Ljubljano, g. dr. Ravnihar, ki je gospoda premijera označil kot prvobornika za konsolidacijo naše države, katero hoče izpeljati iz vrveža strankarskih borb za oblast na pot prave demokracije, je g. ministrski predsednik Vukičević govoril sledeče:

ZA DELAZMOZEN PARLAMENT.

Gospoda in prijatelji! Zahvaljujem se vam za topli pozdrav in za vaš obilni obisk. Kakor vsi veste, se nahajamo v sredi volivne borbe. Volivni boj ima nalogo, da izide iz njega parlament, ki bo hotel in mogel delati. Prejšnja skupščina za resno parlamentarno delo ni bila niti voljna niti sposobna, zato pa se je morala umakniti, da pride druga, ki ne bo dragocenega časa tratlila s pripovedkami, ampak ki bo resno delala.

NEUMESTNA AGITACIJA SDS - ARSKEGA TISKA.

Podlaga za delovni program bodoče vlade je pismo, ki sem ga napisal na naslov Nj. Vel. kralja ob razpustu prejšnjega parlamenta. Tam je naštet vse, kar država potrebuje in tam sem se dotaknil vseh vprašanj, ki se morajo razčistiti. Kljub vsej jasnosti tega pisma pa se je razvila v časopisju polemika o blejskem sporazumu, dalje o tem, kaj se zahteva in pa ne zahteva, in končno še o reviziji ustave. O tem ni niti govora v pismu. Čudno je, da o reviziji ustave govorijo največ oni, ki je še do danes niso uresničili. Če človek postane danes minister, se mora še danes učiti 6 ali 7 zakonodaj. Ta stranpot pa je velika napaka naše volivne polemike, ki jo je treba postaviti na realno podlago. Realni volivni program pa obsega moje pismo, ki je edino prava volivna parola, na podlagi katere naj se narod opredeli.

Pribečević in drugi se pritožujejo tudi nad volivnim terorjem in nad nasilji. A kakšno nasilje je to? Že g. dr. Ravnihar je rekel, da volivnega nasilja v Sloveniji ni in tako je tudi drugod. Je pa pri vsakih volitvah vedno jako nerodno to za nekatere stranke in kandidate, da vsi ne morejo biti izvoljeni. Ti se potem vedno pritožujejo.

PROTI KORUPCIJI.

Na drugi strani pa smo mi radikalni v položaju, da napravimo tudi v stranki red. Na naš naslov je izrečen težak očitek, da je naša stranka korupcionistična. Mi moramo pa na vsak način doseči, da ta očitek izgine. Mi moramo dokazati, da smo sami dovolj močni, da potisnemo iz stranke vse one ljudi, ki so škodovali našemu ugledu. A to je končno naša domača zadeva. Mi moramo priti zopet do na znotraj močnega in kompaktnega kluba, ki bo iz sebe izločil vse, kar ni dobro in zdravo. To je smisel volitev, kolikor se tičejo radikalne stranke kot take. Toda volitve niso bile razpisane zaradi radikalne stranke, ampak zato, ker je zahtevala njihov razpis državna potreba. Po volitvah se bodo naše notranje razmere do temelja razčistile.

SPORAZUM S SLS.

Smatral sem tekom političnih dogodkov za potrebno tudi to, da se poskusim sporazumeti tudi z dr. Korošcem, zastopnikom najmočnejše politične skupine v Sloveniji, ki nosi za politične razmere v Sloveniji tudi največjo odgovornost. Videl sem takoj, da za skupno delo ni nobenih ovir. Dr. Korošec je moje pismo prebral — drugi ga niso — in tudi on je razumel, da lahko skupno dela z nami na podlagi v pismu označenega programa. Tako sva se sporazu mela. Dr. Korošec je že sam na svojih shodih povedal, da bo njegova stranka po volitvah v vladi, in mislim, da to ne bo radikalni stranki v škodo, za državo pa bo to velika korist.

Gospoda in prijatelji! Dne 11. septembra je dan, ko bo narod svobodno izrazil svojo voljo. Mi polagamo vse svoje upe na delo, tudi na vaše delo! Potrebno pa se mi zdi, da vam povem, da sem se s stranko dr. Korošca sporazumel za delo — naš sporazum je zelo intimen, mnogo intimnejši kakor oni, ki je sklenjen med strankami demokratske zajednice. Sporazum bo zelo koristil radikalni stranki in državi in SLS in celi Sloveniji. Upam, da mi verjamete, da se s sklepom sporazuma nismo zmotili! Za vaš prisrčen sprejem pa se vam kar najtopleje zahvaljujem. (Burno ploskanje.)

* * *

Po končanem govoru je v intimnih razgovorih med g. premijerom in predstavniki NRS prišla na vrsto tudi zadeva kandidatne liste NRS za ljubljansko oblast, ki jo je sodišče zavrnilo. Gospod ministrski predsednik je tozadevno dejal: »No, če je pa tako, da nimate svoje liste, potem je potrebno, da glasujete za naše prijatelje in zaveznike!«

Gospod predsednik vlade se je ob 8. uri 10 minut odpeljal v Belgrad.

V Posavju sicer ni dr. Novačana, a so nekdanji Urekovi politični najzvestejši pristaši pod vodstvom Radičevega kandidata kmeta Pintariča iz Dobove. Na Urekove shode v Posavje pošilja brežiško glavarstvo svoje komisarje in orožništvo, da je zaščiten pred dejansko ljudsko nevoljo. Volivci izjavljajo orožnikom, da se Ureka ne bodo lotili z brahijalno silo, a govoriti mu ne pustijo, ker napada stranko, za katero je navduševal Posavčane od ustanovitve SKS do najnovejše pobratimije z dr. Zerjavom. Ureka se še drži par majhnih posestnikov — najožjih rojakov iz Globokega, sicer mu je pa obrnilo celo Posavje hrbet. Urekove trdnjave: Pišce, Kapele, Sromlje, Arčiče itd. so že davno v taboru SLS. Za te dni pripravlja — namerava g.

Urek velik shod v Dobovi pri Brežicah. Za vnaprej prerokujemo, da se bo na tem zborovanju Ureku godila slaba, ker mu ne bodo izprašali vesti le slov. radičevci pod vodstvom kandidata Pintariča, ampak ga pridejo pozdravit še nedavni bratci iz sosednje Hrvatske in celo hrvaški federalisti.

O kandidatu Ureku se vsaj govori in piše, o g. Tumpeju pa niti to ne. Tumpej ima par znancev med železničarji v Mariboru, a zunanaj ga niko ne pozna in tudi nismo slišali, da bi se bil upal doslej na dan z besedo na kakem javnem shodu. Tako izgleda Zerjavova napredna fronta na Slov. Štajerskem in Pivkova skupna gospodarska lista je pridobila s prestopom g. Ureka in Tumpeja dva glasa in prav nič več!

SLS proti političnemu preganjanju uradništva.

VETERINAR RAVTAR, RADIČEVSKI KANDIDAT OSTANE V KAMNIKU.

Vsem so še v živem spominu preganjanja uradništva, ki jih je po načrtu vršil PP-režim. Uradnike, ki niso pripadali strankam PP-režima, so neusmiljeno in brezobzirno preganjali in metali na vse strani države. Ali naj morda navajamo priče iz te žalostne zgodovine uradniškega stanu? Tega ni treba navajati, ti dogodki ne bodo nikdar pozabljeni. Pozabljen tudi ne bo slučaj živinozdravnika iz Laškega, dr. Jerine. Iz zgolj strankarske mržnje in vsled strankarske denunciacije ga je tedaj vladajoča SKS premestila najprej v Srbijo, naknadno mu je pa milostno naklonila Kastav. G. dr. Jerina je eden najboljših živinozdravnikov, pristaši skoraj vseh strank so se potegovali zanj in protestirali proti nasilju. Vse ni nič pomagalo. Dr. Jerina je bil »klerikalec«.

Sedaj je bil premeščen okrajni veterinar kamniški, g. Ravtar, tja nekam v Srbijo. Kako je do te premestitve prišlo, SLS ni znano. Dej-

stvo je pa to, da so poslanci SLS proti premeštvu protestirali in da so v imenu SLS intervenirali tako v Ljubljani, kakor tudi v Belgradu, da g. Ravtar ostane na svojem mestu.

Razlog za to intervencijo je načelen: SLS je načelno proti temu, da bi se uradniki iz političnih razlogov premeščali. V slučaju Ravtar je vsaj videz tak, kakor bi bila to politična persekucija, ker je kandidat na listi SKS. Ta gesta SLS je pač malo drugačna, kakor smo jih navajeni pri drugih slovenskih strankah. Kakor izvemo iz verodostojnega vira, je dekret za premestitev g. Ravtarja sistiran.

Belgrad, 20. avg. Minister za poljedelstvo je na posredovanje bivšega ministra dr. Kulove in oblastnega predsednika v Ljubljani dr. Natlačenja prekladal dekret, s katerim je bil premeščen iz Kamnika v Srbijo okrajni veterinar Ravtar. G. Ravtar ostane na dosedanjem službenem mestu.

I. P.

V zadnji fazi.

(Prejeli smo dopis iz vrst socialističnega delavstva. Priobčujemo ga, da se vidi, kaj mislijo o cepljenju delavskih glasov v korist Zerjavu in Kramerju stari borci iz socialističnih vrst.)

Termin za vlaganje kandidatnih list za volitev v narodno skupščino je potekel in volivci se bodo morali opredeliti. Kako bodo to storili meščanski krogi, je njih stvar, nas pa zanima, kam bo krenilo delavstvo in nižji sloji v obč. Preizkušnje zadnje desetletja so bile sicer nad vse bridke, toda kakor razvijajoča se agitacija kaže, niso zapustile globokejših sledi, sicer bi ne opažali zopet pri predstojeh volitvah one nesrečne razcepljenosti in neorijentacije, ki onemogočuje konsolidacijo vsega našega družabnega življenja.

Zgrešena Zerjavova ideja — kakor je pri njem pač vse zgrešeno — vpostavitve takozvanega »naprednega bloka« je zmešala možgane samozvanim voditeljem raznih struj, ki so želeli tem potom svoje bivše grehe pokopati v grob pozabnosti.

Toda Zerjav in njegovi ožji prijatelji raznih struj obračajo, pametnejši del delavstva pa je obrnil, ne oziraje se na za kulisami sklenjen pakt, ki je bil že gotova stvar. »Ti nam več gospodaril ne boš!« je zaorilo po volivnih poljanah Slovenije, ko se je zaznalo, da se snuje »napredni blok«, katerega oče je bila Zerjav—Kristanova d. d.

Toda vodstvo drugega dela gornje d. d. je sklenilo podpirati proslulo Zerjavovo SDS

družbo s tem, da je postavila svoje dve liste, katerih edini namen je indirektno pomagati propadajoči SDS. Gospoda različnih marksističnih frakcij se povsem zaveda svoje nemoči in brezpomembnosti, je pa vzlic temu pripravljena podpirati najgorše zlo in zato separatne kandidatne liste.

»Glasove moramo štetile to je parola, s katero se vabi proletarijat na volišča. To parolo poznamo že od l. 1895., ni nam pa prinesla še nikdar najmanjšega uspeha. Ker sme vedno le šteti glasove, zato je bilo mogoče, da smo po vsakokratnih volitvah čitali Zerjavove volivne bilance, ki so začudenemu svetu kazale optične prevare neobstoječega naprednega bloka.

Delavstvo in vsa trezna inteligenca pozna »državi in njenemu prebivalstvu neznansko škodljivi demokratični orjunskepolicijski sistem. Če pa samozvani marksistični voditelji tega ne vidijo ali nočejo videti, potem je to za najširše plasti volivstva memento, iz katerega morajo volivci izvajati najskrajnejše konsekvence.

Če naj pride slovenski proletarijat do boljšega položaja, potem je zato edini predpogoj: niti enega proletarskega glasu SDS ali pa njihovim privescem, ki se skrivajo za imenom Marksovega socializma.

Če hočemo dejanskih pozitivnih pridobitev za delavski razred, potem je naša edina naloga, da pomagamo strmoglaviti glavno politično oporo jugoslovanskega kapitalizma: to je SDS!

Proračun in najetje posojila za mariborsko oblast dovoljena.

Maribor 20. avgusta.

Mariborski oblastni odbor je dobil obvestilo, da je ministrstvo za finance odobrilo proračun mariborske oblastne skupščine za leto 1927.

Poleg proračuna je finančno ministrstvo odobrilo tudi najetje posojila v znesku deset milijonov dinarjev, pod istimi pogoji, kakor jih je sklenila oblastna skupščina, namreč da se najame posojilo pri domačih denarnih zavodih, obrestna mera ne sme presegati deset odstotkov in amortizira se v desetih letih.

Oblastni odbor je dobil že številne ponudbe domačih denarnih zavodov, ki nudijo posojilo pod zelo ugodnimi pogoji. Obrestna mera pri vseh dosedanjih ponudbah znaša 8—9 odstotkov. Posojilo je na ta način popolnoma zasigurano.

Z odobritvijo proračuna in posojila pride delo v smislu oblastnega proračuna v tek. To pomeni, da se bo letos v mariborski oblasti investiralo 29.900.815,70 Din. S tem je položen temelj k nadaljnjemu delu za gospodarsko povzdigo od države dosedaj tako zanemarjene Štajerske.

Obe slovenski oblasti za rešitev stanovanjskega vprašanja.

Oblastna odbora ljubljanske in mariborske oblasti nameravata z danimi razpoložljivimi sredstvi pripomoči k rešitvi stanovanjske krize. Da se to izvrši najuspešneje, sta se oba odbora obrnila na razne naslove, osebe in organizacije, da tako zbereta njihove predloge in mnenja. Ko prispejo pismeni predlogi, se bo najbrže vršila še skupna ustna razprava. Oba oblastna odbora bosta posvetila največjo skrb rešitvi stanovanjskega vprašanja posebno v tej smeri, da se oskrbi posameznikom kakor tudi stanovanjskim združenjem kar največji kredit, s katerim bo mogoče zidati.

Kredit za regulacijo Mure nakazan.

Ministrstvo za poljedelstvo je nakazalo dne 19. avgusta t. l. velikemu županu mariborske oblasti svoto dva milijona dinarjev za regulacijo Mure od Cmureka dalje do kraja naše oblasti.

Kredit za regulacijo Savinje nakazan.

Istočasno kot za regulacijo Mure je nakazalo ministrstvo za kmetijstvo in vode tudi dvesto tisoč dinarjev za najnujnejše regulacijsko delo v gornjem toku Savinje. V obeh označenih slučajih se zopet kaže upliv SLS in je to uspeh njene politike, kar bodo posebno označeni kraji z radostjo vzeli na znanje.

Izgledi napredne fronte na Slov. Štajerskem.

»Jutrovemu« bobnenju o potrebi skupnega naprednega bloka sta se pridružila na Slov. Štajerskem le Ivan Urek iz SKS in Tumpej od mariborskih narodnih socialistov. Sam. demokratje so stavili posebno veliko upanja v Ureka, ki bi naj pritegnil za volitve pod Zerjavov klobuk vse bivše samostojneže. Takoj po prestopu Ureka je pisal »Slovenec« popolnoma pravilno, da je pridobila SDS z Urekom samo en glas in prav nič več. Da je res tako, o tem nam pričajo volivni shodi, na katerih nastopa ali bi vsaj rad nastopil g. Urek. Kjerkoli se je pojavil doslej g. Urek, da bi govoril kot kandidat Pivkove liste, so mu onemogočili zborovalci besedo že vnaprej. Krog Celja in v Savinjski dolini se Urek niti prikazati ne upa več, ker mu je vedno za petami dr. Novačan.

Kako je bilo pod PPŽ režimom.

I.

Prošlo nedeljo se je, kot navadno, veliko število ljubljancev razletelo na vse strani, v bližnjo in daljno okolico in še preko njenih mej. Človeku ni dobro samemu biti in zato sem jo proti večeru tudi jaz zavljal tja pod hribček, na osminko cvička. Seveda se nisem zadovoljil samo z eno merico, pa kaj bi našteval, navada je taka in tudi »lepe se vidi«.

Pri sosedni mizi so sedeli štirje neznani mi gospodje. Poslušal sem njih pogovor celi dve uri, a obravnavali so ves čas, in sicer z nepopisnim ogorčenjem eno ter isto stvarino: »Strašno je bilo taktat, ko je komandirala nad Slovenijo SDS«, je rekel prvi. — »Niti doma v stanovanju, niti na cesti, niti v gostilni, niti v drugem javnem lokalu nisi bil varen ne ti ne tvoja družina pred klofotami in streli mladih fantov, ki so z brezobzirno surovostjo strašili in pretepali nas, starejše ljudi, ki smo v vojni preizkusili toliko hudega,« je pristavil drugi. — »Človek se ni smel pogovarjati na ulici v svojem materinem jeziku, naše slovenske trobojnice niso brez nevarnosti, da te pretepejo kot »separatista« razobesil, in psovko si moral požreti, in tudi batino si prejel v dar, ako si trdil, da si Slovenec,« je pripovedoval tretji. — »Vedno sem bil navdušen Sokol in vedno sem dal svoj glas SDS, ker sem res mislil, da je to narodna, svobodoljubna stranka,« je malone kričal četrti. »toda od tistega dne, ko sem jih dobil na ljubljanskem kolodvoru od mlečozobega orjunaša za spodnjo izraženo, neodobravanje bratomornega

trpinčenja v Trbovljah, z nekim železom pošteno po glavi, sem se zaklel, da za režim »javne varnosti« in »svobodomiselnosti« ne dam nikdar več volilne kroglice. — Kateri tujec pa bi bil še tako neumen, da bi prinašal denar v deželo, kjer mu je živeti v večnem strahu pred oboroženimi četami in sicer povsod: tudi na ulici, na cesti, v železniškem vagonu! In kam bi zašla naša država, ako bi mogli preko zakona in njega posledice oboroženi četasi nasilno in nekaznovano uveljavljati v imenu lažipatrijotizma in lažinacionalizma svoj »red« po gostilnah, kavarnah, trgovinah, po raznih industrijskih podjetjih in državnih uradih ter bi smeli nekaznovano ustrahovati celo železniške uslužbenke! — Vse to smo za vlade SDS že doživeli in mnogi so njen »demokratizem« tudi občutili na svoji koži. — Bojim se le, da so ljubljanci tiste žalostne čase že pozabili. —

»Motite se, gospodje, sem se vtaknil nehot v pogovor. Ljubljanci pozabimo marsikaj dobrega in slabega. Nekaj pa ljubi ljubljancem naš vse: mir, svobodo in z njo združeno javno varnost. Kdor se dotakne teh, je njegov sovražnik, ki si ga ljubljanci neizbrisno vtisne v spomin za vedno. Ker se je SDS, ki je bila sestavni del PPŽ režima, v tem oziru v nečast miroljubnemu slovenskemu narodu in na veliko škodo bele ljubljane pregrešila kakor še nikdo, bo njena usoda 11. septembra pri državnozbornih volitvah tudi v našem mestu definitivno zapečatenata in tudi mora biti zapečatenata, kajti tudi za ogrožno večino ljubljancev bi pomenila zmaga SDS nove dobo brezpravja, nasilja in persekucij.«

Poslovil sem se in odšel v Krapeževo kavarano. Kaj sem slišal tam, pa povem prihodnjik.

II.

V kavarni »Zvezda« sem našel svojega starega prijatelja dr. S. Je zagrizen esdeesar. Nervozno je premetaval »Slovenca«, kakor da mu hoče polomiti vse kosti.

Jaz: »Živijo prijatelj! Pa si nekaj razburjen!«
On: »Ta škofova cunjia pogreva stvari, ki jih nikoli ni bilo. »Trboveljski dogodki« so veliko patrijotično in nacionalno delo, ne pa esdeesarsko nasilje.«

Jaz: »Prijatelj, nisi bil tedaj doma, torej ne veš, kako je bilo. Jaz pa sem strah in grozo tistih dni doživel na lastne oči. Evo ti članek, ki sem ga sestavil za časopis, samo ne izdaj me!«

Fakinovo mučeništvo.

Na trgu v Trbovljah se je vršilo po krvavem spopadu med delavstvom in orjunaši razvite orjunaške zastave vpricho ranjenega orjunaša in vpricho rudarja, ki so ga prijeli kot talca in ga zvezali. Lezal je zvezan dve uri na trgu. Ko je bilo razvite prapora končano, so orjunaši peljali zvezanega Fakina v gostilno Križanec, kjer so mu dali piti in jesti. Nato so ga peljali v občinski kamnolom za pošto in tam je bil v osvetlo ustreljen z dvema streloma v čelo. Truplo so pustili tam ležati, dokler ga ni odnesel grobokop v mrtvašnico.

Rudarski dom v plamenu.

Skupina orjunašev se je med tem vrnila k Rudarskemu domu. Nanosili so po sobah suhega smrečja, polili s petrolejem in zažgali. Zgorela je vsa pisarna neodvisne delavske organizacije. Rudniške požarne brambе, ki je prišla gasit, niso pustili do poslopja.

Z revolverji na postajenačelnika in sodnika.

S popoldanskimi vlaki so se orjunaši odpeljali iz Trbovelj. Vzeli so s seboj v Ljubljano vse tri mrtve orjunaše, ko so z revolverji v rokah prisilili postajenačelnika in sodnika, da sta jim pustila vzeti mrtvece s seboj.

Oblast v službi teroristov.

Veliki župan ljubljanske oblasti je poslal mestnemu županu ljubljanskemu to-le pismo:

Št. 1292 pr. V Ljubljani, 2. junija 1924.

G. dr. Ludovitu Periču,

županu stolnega mesta ljubljanskega

Osebo v roke, v Ljubljani.

Oblastni odbor »Organizacije Jugoslovanskih Nacionalistov« v Ljubljani me je po svojih zastopnikih danes dopolne osebo naprosil, da interveniram pri Vas, da pozovete ljubljansko meščanstvo, predvsem ljubljanske hišne posestnike, da v znak žalosti za mladimi človeškimi življenji, ki so bile žrtve včerajšnjih dogodkov v Trbovljah, razobesijo s svojih hiš žalne zastave. Ustrezajoč tej prošnji oblastnega odbora, Vas naprošam, gospod župan, da izvolite v tem smislu izdati na ljubljansko občino takoj tozadevni razglas. — Ker so poznane tehnične težave, ki so v zvezi z dostavljanjem takega razglaša na posameznike, se je oblastni odbor Organizacije Jugoslovanskih Nacionalistov izjavil pripravljenega, da razmnoži in porazdeli nato Vaš razglas med hišne posestnike. Izvolite torej sestaviti ta razglas in ga izročiti odgovornemu policijske direkcije v Ljubljani, ki bo ta razglas prevzel in ga oddal oblastnemu odboru Organizacije Jugoslovanskih Nacionalistov. Z izrazi odličnega spoštovanja

Veliki župan: Šporn I. r.

Odgovor župana Periča.

Velikemu županu ljubljanske oblasti

gosp. Bož. Špornu

Osebo v roke, v Ljubljani.

Prejel sem Vaš dopis z dne 2. t. m. št. 1292 pr. in si dovoljujem najljubše sporočiti, da prijazni prošnji, naj izdam primeren razglas na ljubljansko občinstvo, da v znak žalosti za mladimi človeškimi življenji, ki so bile žrtve včerajšnjih dogodkov v Trbovljah, razobesi raz svojih hiš žalne zastave, ne morem ustreči, ker ne gre, da bi uradni magistratni razglas raznašala Organizacija Jugoslovanskih Nacionalistov, kajti temu na-

sprotujejo upravno formalni pomisleki, ker je imenovana organizacija zasebno društvo, kateremu ne gre prepuščati uradnih funkcij in razširjenju uradnih razglasov.

Z izrazi najodličnejšega spoštovanja udani
V Ljubljani, 2. junija 1924. dr. Perič.

Grožnje ženskam.

V ponedeljek zvečer okoli šeste ure sta dva orjunaša v Ljubljani v Sodni ulici prišla v tamošnjo mlekarno in sta prodajalko poklicala na odgovor, ker je neki fant v njeni prodajalni odstranil orjunaški parte. Eden od teh, po imenu žal neznanih orjunašev, je hotel s silo vdreti v sobo, v katero se je zaklenila služkinja, ki je bila, dasi po krivici, obdolžena, da je svetovala odstranitev mrtvaškega oznanila. Dotični orjunaš je razbijal vrata in grozil, da jo ustrelji, ako ne odpre. V bližini sta bila dva redarja, toda nasilneža nista bila aretirana.

Napad na knjižoveza.

Upok. tobačni delavec O. je v družbi dveh drugih orjunašev napadel knjižoveza K. Začeli so ga neumljeno pretepati z bikovko. Mož je skušal najprej uiti v Kafježevo gostilno. Od tam so ga izlekli na cesto in ga znova neumljeno tolkli. Mož je ušel v drugo in v tretjo vežo, a povsod so ga zasledovali in tolkli in v neki veži butali z njegovo glavo ob železna vrata. Ko so ga zopet izlekli na cesto, je mož pokleknil pred orjunaša in ju z vzdignjenimi rokami milo prosil, naj mu prizaneso. Ta za Ljubljano neverjetno sramoten prizor je gledalo okoli 50 ljudi in tudi policaj, a niti eden ni nastopil v obrambo nedolžne žrtve brezmejne podivjanosti in posurovelosti.

Ljubljanski magistrat in Orjuna.

Na mestni magistrat so udri orjunaši v večernih urah, si poiskali sami ključke podstrešja in črne zastave ter jih razobesili z glavnega magistratnega poslopja in s stranskega. Mestni župan je to nasilje javil velikemu županu in zahteval, da pošlje varnostno stražo na magistrat, da se daljino nasilje prepreči in zastave odstranijo. Veliki župan je dal naročilo, naj zastave ostanejo razobesene.

Nasilje v tiskarnah.

V noči od 2. na 3. junija 1924 so orjunaši udri v Zvezno tiskarno skozi pritična okna in tam z revolverji izsilili, da so se poročila v »Narodnem dnevniku« morala spremeniti po njihovi želji in komandi. V tiskarni Merkur so grozili, da bo šla v zrak, ako ne ustavi tiska komunističnega glasila. Oblast ni ukrenila nič, razen zastražila razne objekte.

Grožnje hišnim posestnikom.

V Ljubljani so orjunaši hodili od hiše do hiše in grozili strankam, da jim vse razbijejo, ako ne bodo razobesili črnih zastav.

Nasilstvo v vlaku.

V vagonu je sedel gospod, ki je bral »Slovenca«. Z revolverjem oborožen orjunaš pristopi k njemu s pozivom, da list takoj raztrga. Gospod mu mirno odgovori, da on pač lahko bere, kar hoče, saj je na časopis celo naročen. Namesto odgovora začne orjunaš gospoda pretepati z bokserji in s palicami, da je padel v nezavest.

Nasilstva nad »Slovencem«.

Po ljubljanskih trafikah so hodili orjunaški mladeniči in trgali tam »Slovenca«. Silno neprijetno je režimovcem, da se ne damo vstrahovati in smo podali o trboveljskih dogodkih objektivna pojasnila o njih vzrokih in moralnih povzročiteljih.

Jaz (odhajajočemu prijatelju): »Kam pa greš? Počakaj! Še ni konca.«

On: »Dovolji, dovolji! Tako me je sram, da bi se najraje pogreznil v zemljo. Najmanj en mesec me ne bo nihče več videl, tudi volit ne grem, saj me poznaš, bom že še videl, a SDS se mi stidi.«

Kako „Narod“ laže o občinskem gospodarstvu.

Ata »Narod« so res neumorni. Ne mine dan, da se ne bi spravili na sedanjo upravo občine in jo po svoje ošteli. Včasih, kajpak, bolj zviška, profesorski, včasih malo bolj robato. S čem pa naj polni svoje strani »Narod«, ako ne proti klerikalnemu zmaju, zdaj pa v novejšem času, ko se bližajo skupščinske in občinske volitve še posebno proti sedanji upravi naše občine, v kateri, ah, SDS nima več vodilne vloge!

Ata »Narod« imajo dvojna očala, jedna, ki vse povečavajo, druga, ki vse do skrajnosti zmanjšajo. Kadar hoče govoriti o blaženem času, ki je gerentski svet vladal na magistratu, si ata denejo na svoj kritični nos ona povečalna očala, pa vidijo kako je takrat bilo vse lepo, dobro in urejeno v občini, koliko in kako naporno so delali gospodje gerentje v blagor občinstva, kako velike uspehe so dosegli zlasti na gospodarskem polju, kako so znižavali mestne doklade in vsakovrstne davščine itd.

To je seveda bil zlati vek za Ljubljano, le žal, da je nevhvaležnost plačilo sveta in da so ti dobri gospodarji morali prezgodaj obrisati znoj s čela ter oditi s svojega mesta.

Kadar se pa ata domislijo na sedanjo mestno upravo, pa vzamejo ona druga očala, skozi katera nič ni videti, kaj ta uprava dela, oz. je videti, da ni njeno delo nič vredno, da je brezkoristno, škodljivo in... oh, da bi prejšnji zlati časi zopet prišli nazaj! Takrat da, to se je delalo in za javni blagor brigalo, to so se Ljubljančanom znižavala davčna bremena!

Prav skomine dobi človek, ako čita v »Slov. Narodu« št. 186 ob 19. t. m. članek o povišanju občinskih davkov v Ljubljani. V

tar. post.	7	8	pivo	od	Din	0-50	na	Din	1-—	za	liter
"	"	12	kis	"	"	0-10	"	"	0-25	"	"
"	"	13	meso	"	"	0-10	"	"	0-20	"	kilogram
"	"	14a	ribe	"	"	0-25	"	"	1-—	"	"
"	"	14b	sadje sveže	"	"	0-05	"	"	0-20	"	"
"	"	14c	suho	"	"	0-10	"	"	0-50	"	"
"	"	15	južno	"	"	0-50	"	"	1-—	"	"
"	"	16	oves, seno	"	"	0-006	"	"	0-05	"	"
"	"	17	moka	"	"	0-0075	"	"	0-06	"	"
"	"	18	riž, sir	"	"	0-05	"	"	0-15	"	"
"	"	19	mast, olje	"	"	0-05	"	"	0-15	"	"
"	"	20	milo	"	"	0-05	"	"	0-15	"	"
"	"		čokolada	"	"	1-—	"	"	2-—	"	"

a trošarina na šampanjec, da se zniža od 40 Din na 30 Din za steklenico.

Kakor je razumljivo, da se ob znižanju navedenih davščin potrebuje obenem kritje iz drugih virov, ker bi drugače mestni proračun prišel iz tira, tako je neumestno in smešno trkati se na prsa in takšne laži-zasluge toliko razbojnati. Seveda se to mora storiti v demagoške svrhe SDS!

Vladni komisar ni tedaj prav nič kriv, da se tudi letos pobira ista vodarina in gosaščina kot lani, ker je ob nastopu svoje službe že našel dotični pravomočni sklep gerentskega sveta.

Isto velja za davščino na prenočišča, ki je v znižani meri ostala tudi za leto 1927.

Kar se tiče cene električnega toka, je vladni komisar res od gerentskega sveta nameravano znižanje uvedel z veljavnostjo od 1. jan. 1927, ne da bi o tem sklepu gerentskega sveta našel kak akt; obenem pa je vladni komisar odpravil za nekatere osebnosti in podjetja dotle obstoječe neenakosti te cene. Gerentski svet pa bi bil mogel in smel to znižanje z veljavnostjo že od 15. oktobra 1926 sam uvesti, ker je vendar do 6. oktobra 1926, ko je posle prevzel vladni komisar, bil

resnici pa stoji cela stvar drugače, kot jo »Narod« opisuje. Znižanje vodovodne naklade od 12 na 10 odstotkov, gosaščine od 10 na 8 odstotkov, občinske doklade na hišno najemnino od 20 na 12 odstotkov, ki ga je uvedel v proračunu 1926 gerentski svet, je bilo v stvari le fiktivno in se je čisto naravno samo po sebi že zato moralo uvesti, ker so se te davščine odmerile od neizmerno višje narasle hišne najemnine, ki jo je povzročila nova preemba stanovanjskega zakona.

Gerentski svet je dne 22. sept. 1926 sklenil vodarino in gosaščino za leto 1927., v katerem živimo, v isti višini kakor za leto 1926., torej 10% vodarine in 8% gosaščine itd. Predno je prišel na magistrat vladni komisar, je postal dotični razglas gerentskega sveta že pravomočen, ker se nikdo ni pritožil. Na kom je torej krivda, da se vodarina in gosaščina itd. pobirata letos v tej višini, ali morda na g. dr. Baltiču, ali g. dr. Šavniku, ki sta pobiranje te davščine dovolila?

Ni torej nikaka zasluga gerentskega sveta, da je z letom 1926. znižal davščine od vodarine, gosaščine itd., ker so ga, kakor smo že rekli, v to tedanje razmere same prisilile; bahanje v »Narodu« s to zaslugo ima pač le namen nametati peska v oči lahko vernim njegovim čitateljem.

Interesantno je pri tem ugotoviti, da gerentski svet tega toli hvalisanega znižanja davščin ni uvedel kar tako »zastonj«, temveč je v svoji seji 11. decembra 1925, št. 28.463 sklenil poiskati novih virov za kritje tistega znižanja in jih je tudi našel ter določil, da se poviša mestna trošarina za bodoča tri leta in sicer:

še na oblasti. To je mogel storiti najmanj z isto pravico, s katero je že takrat, pred 6. oktobrom oddajal stanovanja v hiši na Ahac-ljevi cesti, ki se je tedaj začela šele zidati in v katero se bodo stranke vselile šele novembra 1927! Zakaj se ni gerentski svet tudi s znižanjem cene električnega toka tako požuril, kakor se je z omenjeno oddajo stanovanj?

O kakem zviševanju mestnih davščin ali doklad ni niti govora! Edino kar se bo v svrhu odklonjenja stanovanjske bede pod sedanjo mestno upravo povišalo, bo užitina na vino. To zvišanje po 50 par na en liter vina je tako neznatno, da ga ne bo nihče občutil in ne bo prav nikogar bolelo. Ali ta užitina bo dala skupno radi velikega konsuma vina tako lepo vsoto, da bo z njo amortiziranje obč. posojilo omogočeno, radi česar se bodo mogla tudi stanovanja v novih mestnih hišah oddajati najpotrebnejšim za zmerno najemnino. In ravno ta način dobivanja sredstev za amortizacijo komunalnega posojila je našla na vseh straneh, tudi izven Ljubljane in Slovenije, razumevanje in odobravanje.

Tudi sedanja mestna uprava izhaja pri gospodarstvu mestne občine, ne da bi zviše-

Vestfalsko pismo

s slovenskega

Še eno moram v svet poslati — vestfalsko pismo namreč — četudi pisano na domači zemlji. Pretekli so namreč mesci in tedni, katere so štelj naši rojaki, — sedaj štejejo samo še dneve in ure, kdaj da se popeljejo v domovino. Po hišah naših ljudi se razlega pesem, ki jo večkrat radi urežemo: Jaz pa pojdem na Gorenjsko... Mal' počakaj, mal' pojenja, da se vremenje spremeni. Vremenje se je spremenilo, zdaj pa moram rajžati...

Da, vremenje se jim bo spremenilo, če se jim še ni. Kajti povedati Vam moram, da zdaj, ko vidim, kako lepe dneve imate tukaj, in slišim, da ste jih že dolgo časa imeli, da smo na Nemškem od početka leta pa do dne mojega odhoda, torej več ko pol leta, imeli vsega skupaj komaj 20 lepih dni. Dan na dan dež in veter, veter in dež.

Vremenje se jim bo spremenilo. Ne verjamete, kako se veselijo priti zopet enkrat domov! Kakor otroci, ki gredo na počitnice. Še bolj! Od veselja drhtijo, in vem, da štejejo že ure do svojega odhoda. Kako radi bi šli tudi drugi, vsi, vsaj kar je dobrih, ko bi mogli. A le nekaterim se je posrečilo spraviti skupaj toliko mark, da si bodo privoščili to veselje. In teh se je nabralo nekaj nad 600. Nekoliko so pripomogli k temu številu tudi sosedi Nizozemci, ki se bodo pridružili vlaku v Kölnu.

Vlak odpelje torej iz Vestfalije v terek ob 9 zjutraj in prispe na Jesenice v sredo, 24. avgusta ob 18.05 popoldne. Jeseničani bo-

do tako prijazni, da nas bodo vzeli pod streho. Drugo jutro v četrtek zjutraj ob 6 se popeljejo na Bled, kamor prispe vlak ob 6.20. S kolodvora naravnost na otok, kjer bodo sv. maše. Potem ogledovanje Bleda in vožnja po jezeru. Točno ob 12 odhod s kolodvora Bled na Jesenice nazaj, kjer bo kosilo. Odhod z Jesenic ob 15, prihod na Otoče ob 16. uri, odkoder poromamo na Brezje, da opravimo svojo božjo pot. Drugo jutro, v petek, dne 27. avgusta ob 9 odhod z Otoč. Prihod v Kranj 9.30, Škofja Loka 9.45, Ljubljana 10.20. Ko si v Ljubljani zopet malo duše prevežemo in mesto pogledajo, se z večernimi vlaki razpeljejo na svoje domove. — Slovo od domovine bo v ponedeljek 5. septembra. Vlak bo vozil iz Ljubljane (odhod ob 1.10) mimo Celja, kjer se ustavimo za dve uri in gremo k Sv. Jožetu, da si ogledamo celjsko okolico, najlepši kos Štajerske; od tam pa v Maribor, kamor pridemo zvečer ob sedmih in kjer bo poslovilni večer. Drugo jutro v terek ob polpetih jih vlak odpelje preko Koroške zopet nazaj v blaženo Nemčijo.

V nedeljo, 28. septembra, se zberejo oni, ki so iz okolice Rajhenburga, v Senovem, kjer bo sv. maša z nagovorom in bodo podarili naši Vestfalci za kip sv. Barbare dve jamski svetilki.

Doma so naši rojaki na Kranjskem večinoma iz trikota: Litija, Novo Mesto, Krško. Precej jih je tudi iz Tuhinja, nekaj iz poljske doline, in še od tu in tam; le Notranjcev in Ribničanov ni skoraj nič. A večino tvorijo Štajerci. In sicer je največji del iz štajerskega »Urwalda«, ki ga je pred kratkim opisal v »Slovenec« dr. Rožič; to je pokrajina

med Sevnico in Šmarjem, Laškim in Kozjem. A tudi Savinjska dolina je precej zastopana, deloma tudi Mislinjska; posamezniki pa so tudi od drugod: s Ptujkega polja, iz Slovenskih goric itd. Toda najbolj izmed vseh so zastopani: Zagorci, Trbovlji in Hrastniki; torej kraji naših rudnikov oziroma njih okolica.

Te ljudi torej, ki iščejo kruha tam daleč v tujini, bo sprejela Slovenija za 12 dni zopet v svoje okrilje. In reči Vam smem, da so to večinoma dobri ljudje, ki zaslužijo, da jim domovina pokaže malo ljubezni. Da, dodati smem celo, da so nekateri boljši, kakor če bi bili doma ostali... Sicer nismo delali pri nabiranju udeležencev nobene razlike, povabljeni so bili vsi, a odzvali so se večinoma taki, ki so dobrega duha. Drugi so žalibog odmrli vsemu idealnemu: cerkvi kakor domovini.

Ti naši ljudje pa bodo imeli tudi častno spremstvo. Z njimi pride kakih 20 nemških duhovnikov in še par drugih Nemcev oz. Nemk. Ko bi bili hoteli javno agitirati, bi bili lahko spravili skupaj cel vlak Nemcev. A to ni bil naš namen. Te gospode pa, pri katerih sem jaz vedno dobro sprejet, sem povabil: »Zdaj pa pridite še Vi enkrat k nam pogledat; boste videli, če ni pri nas lepo!« Kajti povedati vam moram, čitatelji moji, če jaz včasih malo pozabavljam nad tem, kar je na Slovenskem graje vredno, ne smete misliti, da zabavljam o svoji domovini tudi tam po svetu! Tam pa le hvalim, kolikor morem — seveda, kar je hvale vrednega. In da na Nemškem ne bodo mislili, da smo mi kaki napol-divjaki, jim želim našo domovino tudi predstaviti, da se ad oculos prepričajo, da smo poštenjaki. Sicer že itak nimajo slabih pojmov o Sloven-

cih in Sloveniji; a ko pridejo sami med nas, mislim, da jim bo všeč, kakor je bilo včasih še vsakemu, kdor je bil pri nas. In ti gospodje — to Vam smem zagotoviti — so možje pravega duha. Sicer trdi Nemci, a brez tistega odbijajočega nacionalizma; skrbni dušni pastirji, ki jim je vseeno: Slovenec ali Nemec. Nekateri so predsedniki slovenskih društev, vsi pa Slovencem prijazni. Večkrat sem slišal reči: »Die Slovenen sind nette Leute,« — četudi imajo dosti slovenskih kozlov med svojo čredo.

Ti možje torej bodo nekaj dni na slovenski zemlji. Pokazati jim hočemo nje lepe strani. Ogledali si bomo seveda Ljubljano, stopili k Sv. Joštu, pogledali tudi v Bohinj, kjer nas bo Sv. Duh sprejel za nekaj dni pod svoje peroti; morda skočimo tudi v Kamniško Bistrico, morda tudi v Stično, in ne vem kam še. To je splošno v načrtu, podrobnj program se bo delal sproti.

To je torej družba, ki vam jo s tem predstavljam, katera nas obišče prihodnje dni. O škandalu, ki nam ga je napravila domača država, da ni dovolila znižanja voznih cen, danes nočem več pisati. Bolje, da naši ljudje tega ne zvedo, da se opravilno ne razgnevijo nad Jugoslavijo.

* * *

Zdaj pa, ko že pišem, še eno prav resno stvar!

Dokaj naših ljudi bi na Slovenskem trajno ostalo, — ko bi mogli. To se pravi: ko bi prejimali svojo pokojnino v domovino. A tega dozda ne morejo. Obetalo se nam je: Čakajte, ko se bo sklepala trgovinska pogodba z

vala davščine, marveč jih po možnosti še znižuje. Tako je n. pr. radi poplave poškodovanim ljubljanskim posestnikom, ki imajo izven pomerja posetvo, zlasti posestnikom iz Trnovega, Barja itd. z aktom od 1. nov. 1926, št. 572, začasno znižala naklado od sena in slame od 5 na 3 Din; vladni komisar pa je pozneje z aktom od 3. junija 1927, št. 812, odredil sploh oprostitvev od plačevanja občinske naklade od sena in slame, kolikor ga dajejo posestva Ljubljancinov izven pomerja, če porabijo te pridelke v svojem gospodarstvu; iste ugodnosti so deležni tudi zakupniki takih travnikov.

Sleherni dan od »Naroda« uprizorjeni napadi na sedanjo mestno upravo se torej vedno zopet izkažejo kot popolnoma neutemeljeni in kot prav ceneno demagoško blago. »Narod« pa naj ve, da bomo tudi mi odgovarjali na vsak udarec tako, da ga bo enkrat vendar že minilo to uprav histerično in patološko početje.

Tudi tisto hvalisanje, da gerentski svet nekaj ni uvedel, kar bi sicer ljubljanskim občanom bilo neprijetno ali celo škodljivo, je več kot neokusno. Kdo se hvali s tem, česar ni storil?

Da bo »Narod« končno pomirjen tudi

radi svoje notice o »nesocialnem činu klerikalnega režima na mestnem magistratu«, naj končno tudi to zadevo pojasnimo.

Stalni mestni uslužbenci že po službeni pragmatiki dobivajo za čas orožnih vaj vse prejemke, ki jim drugače grede. Glede mestnih delavcev pa delavski red nima v tem oziru nobenih določil. Zato se sedaj tako prakticira, da se stalnim delavcem izplačuje njihov običajni prejemek. Nobenega slučaja ni najti, da se je gerentski svet glede tega držal kakšnega drugega pravila. Za nestalne delavce tudi ne obstoji nobena odredba in se tudi doslej, tudi pod gerentstvom, dotičnikom ni ničesar izplačevalo. Z ozirom na bedni položaj na orožno vajo vpoklicanega sezijskega delavca Antona Arkota, radi katerega se »Narod« pritožuje, pa je vladni komisar odredil, da se za čas njegove odsotnosti izplačuje njegovi družini za vsako glavo po 5 Din; torej za 3 člane 15 Din dnevne podpore ter se je ta podpora tedenskih 105 Din Arkovi ženi resnično izplačala.

Vladni komisar je že ukrenil, da se ta nejasnost za bodoče ukine s tem, da bo dočel občinski svet rešil vprašanje o izplačevanju prejemkov ali podpor za k orožnim vajam vpoklicane stalne in sezijske delavce.

O klerikalnem osebnem režimu na magistratu in o klerikalcih in ljubljanski mestni klavnici

prinaša »Sl. Narod« od 20. t. m. zopet dolge »storičje«, ki pa imajo to napako, kakor jih imajo vse vsakodnevne Narodove tirade glede sedanje mestne uprave: da ali tendenciozno zavijajo resnico ali so naravnost zlagane, ali pa se z njimi nekaj posebnega namigava. Za vsakega Ljubljancina pa je namen takega pisanja prozoren.

Predvsem ni res, da je vladni komisar od v klavnic nastavljenih novih kvalificiranih delavcev že po dveh mesecih brez povišanja odpovedal dvajseti klavnic, češ, ker niso bili priznani kot pravoverni klerikalci, pa da je enajst od njih kasneje to odpoved zopet preklical.

Dejstvo je samo to, da je od vseh tedaj proti dnevi odpovedi nastavljenih delavcev bil odpovedan edino eden, ker ni imel predpisane kvalifikacije za strojnika, kar je pač razumljivo, če preudarimo, da tak nameščeneec za slučaj nesreče pri stroju (parni kotli!) ne nosi nobene odgovornosti pred zakonom, nosi jo pa oni, ki je neizprašane nastavlja. Vse drugo, kar se piše o teh nastavitvah je neresnično, ker so se ostali nastavljeni, ki so zapustili delo v klavnici, vrnili k firmi Dukič in dr., ki jih je bila začasno prepustila občini. Če pa je on dvajseti v Narodu elektromonter, ki pa ni izprašan monter, zapustil stalno, dobro službo ter skušal dobiti službo, o kateri je vedel, da zanjo nima predpisane kvalifikacije, je njegova stvar ter se naj potruži dobiti dotično službo nazaj. »Slovenskemu Narodu« mora biti itak znano, da se za

službe na magistratu vedno poteguje mnogo ljudi, da se je za to službo potegovalo 40 s pričevali kvalificiranih oseb, pripadajočih raznim strankam, da se pa služba ni mogla vsem razdeliti.

Mi bi sploh opozorili Narodove dopisnike, naj že vendar nehajo zaganjati se v osebna vprašanja, ker bomo drugače pristigli na javnosti natančno razodeti, kakšni ljudje in v katerih sorodstvenih zvezah s člani bivšega gerentskega sveta so bili nameščeni za časa vlade SDS na našem magistratu. Pripravljeni smo, da to odkrijemo ne bo ravno koristilo toli hvalisanemu ugledu SDS.

Narod se razburja tudi radi preložitve neke stojnice na mesarskem trgu, na kateri prodaja vdova Bavdekova klobase. Zna se, kaj se je z njo zgodilo. Mestni tržni urad je po nalogu vladnega komisarja premestil to stojnico, a v isti vrsti, samo za 5 m dalje. To je vse, kar se je zgodilo strašnega in nesocialnega! Pripominjamo pa, da si imenovana iz tega premeščenja ni storila ničesar, ker nima radi tega nikake škode. Čudimo se le onim mesarjem, ki sigurno iz konkurenčnih ozirov ne trpijo, da bi si že starejši mesarski pomočnik iz stare mesarske rodbine, ki pa mimogrede rečeno ni pristal SLS, ustvaril samostojno eksistenco.

Glede mestne klavnice naj se SDS zahvali vladnemu komisarju, da se je bil za klavnico toliko zavzel in samo v interesu občine za dograditev te klavnice potrebne večje izdatke zagovarjal.

»Narod«, Kurja vas, Izanska cesta in Kaldrmina.

K včerajšnji izsušeni »Narodovi« klobasi iz kaldrmine le tri-štiri ocvirke pristne domače slanin.

Prvi ocvirk: Zakaj klerikalci niso mogli izposlovati iz kaldrmine za ljubljanske ulice nobenega denarja? Zato, ker je od leta 1922, ko se je kaldrminski zakon razširil na celo državo pa do leta 1924, ko so nastopili gerenti SDS z edino izjemo dvakrat po tri mesece to je od 16. decembra 1922 do 2. maja 1923, ko smo imeli samoradikalno vladno in od

27. julija 1924 do 6. septembra 1924 ko je bila Davidovič-Koroščeva vlada sedel v ministrskem kabinetu neprestano dr. Gregor Žerjav.

Drugi ocvirk: Zakon izrečno pravi, da se kaldrmina sme uporabiti samo za ceste, ki vodijo neposredno k carinarnicam. »Narod« trdi, da se s kaldrmino lahko tlakuje tudi Martinova cesta. Po tej logiki tlakujemo s kaldrmino tudi cesto v Kurjo vas in Izansko cesto, saj sta obe posreden podaljšek Miklošičeve ceste. Pa zakaj samo ti dve? Vse dajmo. Saj končno vse ceste vodijo v Rim?

Tretji ocvirk: »Narod« farba ljudi s carinsko ležarino, ki je je malo več kot nič. Če je »Narod« tako prebrisan, da bo s tistimi

groši palače sezidal, ali pa če je tako pаметen, da ne loči carinske ležarine od železniske, upamo, da so vsaj Ljubljanci druge pameti.

Četrty ocvirk: Dr. Koroščeva intervencija. Čemu je je treba. Demokraskim podjetnikom lastnikom kamnolomov naj bi bil »Narod« ukazal, naj se udeležijo licitacije, naj ne delajo kartela in naj ne tirajo cen za granitne kocke na račun ljubljanskih davkoplačevalcev do nesprejemljive višine. Tu bi si bil »Narod« pridobil za Ljubljano zaslug, in bi mu sedaj ne bilo treba prinašati suhih klobas. SLS pa bi ne bilo treba posredovati, naj se reši prošnja ljubljanske občine za tlakovanje v lastni režiji. Če bi namreč klerikalcev ne bilo, bi bila vsled demokraskih intrig ta prošnja že negativno rešena.

Shodi SLS

VELIK VOLIVNI TABOR SLS
ZA MURSKO POLJE, SLOVENSKO KRAJINO,
MEDJIMURJE IN SLOV. GORICE

se vrši

v nedeljo, dne 28. avgusta v Ljutomeru na Glavnem trgu

s sledečim dnevnim sporedom:

1. Ob prihodu jutranjih vlakov iz Gor. Radgone in Murske Sobotice sprejem udeležencev in odhod k službi božji.
2. Ob pol 9 volivni tabor na Glavnem trgu. Govori načelnik Slov. ljudske stranke dr. Anton Korošec.

Popoldne družabni sestunek v Katoliškem domu.

Zavedajmo se velike važnosti častnega izida volitev v narodno skupščino za SLS.

Vsi na volivni tabor v Ljutomer!

Odbor okr. organizacije SLS v Ljutomeru.

• • •

Zaupni shod SLS za okraj Maribor levi breg in St. Lenart v Slov. goricah se vrši v torek 23. t. m. ob pol 9. popoldne v dvorani Zadrugno-gospodarske banke. Na sestanku govori naš voditelj dr. Anton Korošec.

Volivni shodi v slovenjegraškem okraju. V nedeljo, dne 4. septembra po sv. opravi v Slovenjgradu v dvorani g. Goll, ob 12. uri v St. Janžu pri Dravogradu v gostilni g. Gnamuš, ob 3. popoldne v Pamečah v gostilni g. Vrhnjak. Na shodih govori kandidat za narodno skupščino in domači obl. poslanci.

Velika nedelja. V nedeljo, dne 4. sept. po rani službi božji priredi tukaj narodni poslanec Andrej Bedjanič volivni shod, na katerem govorijo razen imenovanega tudi drugi. Volivni shod pri Sv. Boltenku pri Središču se vrši 28. t. m. po službi božji, na katerem poroča kandidat Andrej Bedjanič.

Sladka gora. V nedeljo, dne 28. t. m. po rani službi božji priredi obl. odbornik g. Marko Kranjc volivni shod, na katerem nastopijo tudi drugi govorniki.

Beleške

»Jutrovo« škandaliziranje. V »Jutrovem« poročilu o zadnjem bivanju min. predsednika Vukičevića v Ljubljani, se je poročevalec strašno škandaliziral nad tem, da sta bila oba velika župana navzoča, ko je ministrski predsednik sprejel radikale. To da je nezaslišano! Res se do sedaj ni slišalo, da bi kdo drugi bil sprejet kot demokrati, da bi bili sploh drugi veliki župani kakor ravno od SDS. Da pa sta bila oba velika župana navzoča pri dotičnem sestanku, pa menda ne bo tak nezaslišan škandal, posebno, ko je bil navzoč sam dr.

Katoliški dan.

Proslava 20 letnice Prosvetnega društva, blagoslovitev Prosvetnega doma in nastop ribniškega pevskega okrožja v DOBROPOLJAH 28. avgusta 1927.

V soboto zvečer zažigane kresov in četrturbo pritrkovanje po celi dekaniji.

Dne 28. avgusta t. l. ob 8. uri zbiranje udeležencev na Vidmu.

Ob pol 9. uri sprevid k sv. Antonu.

Ob pol 10. uri sv. maša s cerkvenim govorom. Govori g. dekan Skubic.

Po cerkvenem opraviu slavnostno zborovanje pod lipami. (Govorijo govorniki iz Ljubljane.) Med govori petje in godba.

Ob pol 3. uri slovesne litanije v cerkvi na Vidmu.

Po litanijah blagoslovitev Prosvetnega doma, nato prosta zabava na vrtu poleg Prosvetnega doma s koncertom pevskega okrožja Ribnica, kje nastopi 7 zborov s 150 pevci.

Med odmorom igra godba »Gradašca«. Bogat srečolov in drugo.

Franc Svetek, nad katerim pa se »Jutro« menda vendarle ne bo škandaliziralo.

△ 506 volivcev. »Narod« gre za ušesa, ker je za občinske volitve izreklamirala SLS okrog petsto ljudi, ki ne bivajo več v Ljubljani. To razburjenje kaže čudno vneto za tiste, ki v Ljubljani — nimajo volivne pravice. No, za nekaj se mora brigati tudi »Narod«.

△ Konkretno dejstvo. »Narod« bi rad konkretna dejstva. Če mu jih povemo, jih ne bo videl, ne slišal. Najbolj konkretno dejstvo je pač to, da je »Narodov« pisanje res tako prazno, da zbujajo le »pomilovalen posmeh«.

53 kandidatnih list za 48 poslancev.

V Bosni in Hercegovini je vloženih 53 kandidatnih list. Cela ta dežela voli 48 poslancev. V sarajevskem okrožju je sedem list za sedem poslancev, v mostarskem 11 list za 10 poslancev, v tuzlanskem okrožju je 11 list za enajst poslancev, v travniškem okrožju 8 list za 7 poslancev, v bihaškem okrožju 6 list za 6 poslancev. Okrajni kandidati imajo torej tu malo nade, da prodro.

Radičeva polomija v Dolnji Lendavi.

Dne 20. avg. je prišel Stjepan Radič v Doljno Lendavo, da bi obdržal shod. Komaj je pojavil, se je pričelo tako kričanje, da je moral oditi, ne da bi spregovoril besedice. Na tančnejše poročilo sledi v prihodnji številki.

Občni zbor »VZAJEMNOSTI«

bo v četrtek, 25. avgusta 1927 ob pol 3 popoldne v posvetovalnici »Jugoslovanske tiskarne«, z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika, blagajnika in nadzorstva;
2. Odobritev letnega računa;
3. Volitev odbora in nadzorstva;
4. Slučajnosti.

Takoj nato bo občni zbor Duhovnega podpornega društva.

V Ljubljani, 20. avgusta 1927.

ODBOR.

Nemčijo, takrat pridejo tudi Vaše težnje na vrsto. Te težnje so v glavnem: doslužencem pokojnino v domovino, brezposelnim pravico do podpore, sploh vsem enake pravice, kakor jih imajo domačini. Za te reči se poganjamo že več let. In jaz sem ljudi tolažil: Cakajte, ko se bo eklepala trgovinska pogodba, takrat spravimo naše reči skozi! In obrnil sem se na Düsseldorf, Berlin in Belgrad: Zdajle je čas! Skrbite, da nas pri pogajanjih ne pozabite! A odgovorilo se mi je: Pogajanja bodo trajala morebiti celo leto, najmanj pa pol leta, in te reči pridejo šele proti koncu na vrsto. — Na, zakaj pa berem v Slovenscu, da so pogajanja zaključena! Naše zadeve pa pozabljene! In dr. Gosar mi pravi: Če to ne pride na vrsto pri pogajanjih, potem sploh ne pride; ker nimamo Nemcem za to kaj dati, kar želimo od njih.

Tu ga imaš! Torej smo zamudili to edino priliko! Po čigavi krivdi? Po moji ne. Opozoril in prosil sem na vse strani.

Ali pa je res za vselej zamujeno? Ali se ne da nič več popraviti? Morda pa vendar še! Toda zdaj smo pred volitvami — in kdo izmed politikov bo zdaj mislil na take reči! Toda, gospodje bodoči poslanci, po 11. septembru pa prosim, se takoj zavzemite za našo stvar! Pogodba med našo in vsemi državami, koder bivajo naši izseljenci, pogodba, ki naše ljudi v tujini ščiti, da niso prepuščeni tujem na milost in nemilost, to je prva stvar, ki jo zahtevamo od naše države v prid njenim državljanom izseljencem.

Ti pa, mati Slovenija, sprejmi svoje rojake, begajoče po svetu, za nekaj dni v svoje mehko naročje!

J. D.:

Iz razgovora s slovensko-amerikanskim zdravnikom dr. Fr. Kernom.

Naš ameriški rojak dr. Kern je zelo simpatična osebnost, med Slovenci v Ameriki je splošno znan zlasti po svojih dveh knjigah, angleško-slovenskem slovarju, ki je popolnoma razprodan, ter po Angleško-slovenski čitanki, ki je izšla letos (v Clevelandu, v tiskarni Ameriške Domovine) v 5000 izvodih, namenjena slovenskim rojakom, da se praktično priučijo angleščini. Za to slovstveno delo pa si mora dr. Kern čas naravnost ukrasti, zakaj zaposlen je čez glavo s svojim poklicem kot zdravnik med našimi rojaki v Clevelandu. G. doktor je mlad mož, star nekaj nad 30 let. Rojen je bil v škofjeloški župniji na Gorenjskem. Kot 16 leten gimnazijec je pred leti odšel v Ameriko, kjer si je s svojo izredno marljivostjo priboril doktorski diplom. Pred 4 leti je bil s soprogo med nami, letos pa je potoval v Evropo v znanstvene svrhe: ameriška vlada je namreč poslala 100 svojih zdravnikov, da obiščejo najznamenitejše zdravstvene zavode Evrope. Ze med vožnjo iz Newyorka v Anglijo so študirali: imeli so vsak dan po več ur znanstvena predavanja. Prvi je bil na vrsti vprav on, dr. Kern. Govoril je o ultravioletnih žarkih in pri tej priliki napravil — tako znajo Amerikanci — med svojimi stanovskimi tovariši, ki so bili izvečine Amerikanci, nekateri pa tudi Nemci, Skandinavci, Francozi, Čehi (a niti enega Jugoslavana razen dr. Kerna), živahno reklamo za naš Bled s tem, da je pripovedoval, kako je

Švicar Rikli na Bledu že pred mnogimi leti uporabljal pri zdravljenju poleg vode in zraka tudi — solnčno svetlobo. (Wasser tut's freilich; höher steht die Luft; doch am höchsten das Licht.) Na potovanju so si zdravniki ogledali več mest na Angleškem, slajšno so bili sprejeti na Norveškem (Oslo) ter Švedskem (Stockholm) itd. Dr. Kern je končno sam prisel v svoj rojstni kraj prve dni julija, vrnil pa se je v Ameriko dne 7. avgusta t. l. Tudi v naši domovini se je predvsem zanimal za zdravstvo. Vendar pa nam je povedal tudi nekaj drugih stvari, ki so splošno zanimive.

»Vi Slovenci,« je dejal, »premalost storite za svoje rojake v Ameriki; do 250.000 nas je, bilo bi torej vredno, malo bolj se brigati za nas.«

»Kaj pa moremo storiti za vas?« sem vprašal.

»Poglejte,« je dejal, »kaj store drugi narodi za svoje rojake, ki so se izselili iz svoje stare domovine. Kaj vse store n. pr. Francozi za svoje rojake v Kanadi! Ali, kakó imajo Nemci vsakega rojaka, pa naj bo kjerkoli izven stare domovine, v evidenci! Pa da ne bom navajal samo velikih narodov, pogledite Norvežane, ki jih ni dosti več ko Slovencev (2.600.000), pa vzdržujejo najožje stike med staro in novo domovino in imajo — da imenujem samo eno točko vzajemnosti — 40 bolnišnic v Združenih državah samo za Norvežane. V primeru s številom bi jih morali Slovenci imeti vsaj 15 do 20, nimajo pa seveda — niti ene.«

»Oprostite,« sem ugovarjal jaz, »saj to je vendar zadeva samih naših rojakov v Ameriki, ki imajo neprimerno več sredstev nego pa mi.«

»Ze res, da imamo več denarnih sredstev nego, vi v starem kraju; toda vzbujanje narodne zavesti, neprestano pozivanje k skupnemu delu, to bi moralo prihajati iz stare domovine, iz Slovenije. Mi v Ameriki smo sredi materialističnega vrvenja, smo kakor posamezni drobci razbite ladje na neizmernem razljučenem morju; vi v stari domovini bi nam morali neprestano oživljati narodni idealizem ter zbirati, organizirati širom Amerike razmetane drobce. No, in kaj storite za nas? Kako nam skušate ohraniti slovenski idealizem? Če izvzamem par gospodov, ki dopisujejo v naše časopise, nas pustite, da se sami borimo, kakor se vemo in znamo. Kaj čuda če bomo v amerškem materializmu utonili.«

Hudo me je spekel očitek.

»Pa kako naj bi se začelo poboljšanje?« sem skesano vprašal.

»Poboljšanje? Mar ne bi mogli listi — naj imenujem n. pr. »Slovenca«, ker ste Vi slučajno pristali SLS — stalno, dan za dnevom prinašati poročila o ameriških rojakihi, n. pr. o porokah, smrti, rojstvih, nesrečah itd. v naših rodbinah? Mar mislite, da bi bilo to listu na škodo? Z nobeno rečjo se ne bi stik tako navezal, kakor uprav s takimi osebnimi novicami. Iz tega stika bi se razvilo zanimanje tudi za druge zadeve v stari domovini, n. pr. za knjige, časopise.«

»Knjige, časopisi v stari domovini imajo med vami v Ameriki malo kupecev.«

»Ker jih ne poznamo. Koliko naših rojakov pa, menite, ve za Mladiko ali Razgled ali Dom in Svet ali Ljubljanski Zvon?«

»Meni se zdi, da vam Amerikancem gre dolar sploh težko izpod palca,« sem pripomnil z neko negotovostjo.

Dnevne novice

Slovenska žena,

kako boš sodelovala v sedanjem volivnem boju?

S kroglico ne moreš še pripomoči do zmage možem, ki imajo v roki usodo slovenskega naroda. Pač pa lahko s svojim razumnim in vztrajnim delom onemogočiš vpliv nasprotnega tiska, ki razvija prav v tem času vso svojo moč, da prepreči izvolitev naših mož.

Ako je tvoj oče, mož, brat zaupnik v tvojem domačem kraju, podpiraj ga pri njegovem težkem delu.

Prevzemi njegovo domače delo, da se on lahko v zadnjih dneh nemoteno posveti delu kot zaupnik pri velevažnem udejstvovanju, od katerega je odvisna verska, narodna in gospodarska bodočnost slovenskega naroda.

★ **Slovenci iz Westfalskega obiščejo** prihodnji teden svojo domovino. V sredo, 24. avgusta prispe posebni vlak z 600 izletniki na Jesenice ob 6. uri. Tu se vrši sprejem na postaji, katerega naj se udeležijo vse naše kulturne organizacije. Prvo noč prenoče na Jesenicah. Naslednje jutro se odpeljejo na Bled, kjer bo na otoku sv. maša. V četrtek popoldne obiščejo Brezje, kjer opravijo svojo romarsko pobožnost. V petek, 26. t. m., pa pridejo okrog pol 11. ure v Ljubljano. Sprejema na postaji naj se udeležijo vsaj zastopniki naših ljubljanskih prosvetnih, mladinskih in strokovnih organizacij. V sprevedu gredo v hotel »Union«, kjer jih pogosti s kosilom ljubljanska mestna občina. Iz Ljubljane se podajo k svojim znancom. Vrnejo se 3. septembra preko Maribora. Prosimo, da p. n. običnostno prijazno sprejme naše izselence, kateri si morajo v tujini iskati borgega kruha. Pokažimo jim v dejanju, da so nam dragi, pristrčno ljubljani, bratje in sestre!

★ **Čenjene naročnike**, ki za avgust še niso poravnali naročnine ali imajo morda še kaj drugega zastanka na naročnini, opozarjamo, da bomo prihodnje dni pričeli z ustavljanjem lista. Kdor se čuti prizadetega, naj s primernim nakazilom takoj poskrbi za redno prejemanje »Slovenca«.

★ **Cenj. inserenti** naj dvignejo pisma pod šiframi: Lepo stanovanje, Eksistenca, Spretna in poštena, Popolna varnost, Hiša 5000, 300.000, Stev. 124, Točen 5239, Državni uradnik v pokoju, Posojilo, ki so že dalj časa shranjena v naši upravi.

★ **Umrli** je včeraj v Kamniku gosp. Franc Zupan, zavarovalni zastopnik, bivši trgovec in gostilničar. Pokojni je bil po celem kamniškem okraju splošno znan in priljubljen. Pokopali ga bodo v ponedeljek popoldne ob pol 4. uri. Svetila mu večna luč! Preostalih naših sožalci!

★ **Pevska zveza — radovljško pevsko okrožje** priredi v nedeljo, dne 28. avg. 1927, ob pol 4. uri popoldne v Kat. del. prosvetnem domu na Jesenicah pevski koncert, pri katerem nastopi skupno 200 pevcev in pevk, nosijo naslov lepaki, ki so razobešeni po gorenjskem kotu. Brez dvoma nekaj novega za naše kraje, ker zapoje na enem odru pevski zbori iz Jesenic, Begunj, Koroške Bele, Mošenj, Kranjske gore, Gorij in Radovljice posamezno po dve pesmi raznih skladateljev in končno vsi zbori skupno Kimovčev »Zarobenko« in Klemenčičevo »Oj, povejte ptičke«.

»Teško ali pa lahko, kakor se vzame. Teško nam je za vsakim dolarjem, ki ga damo, ne da bi vedeli, za kaj, kako bo porabljen (n. pr. če ga pošljemo v staro domovino); lahko, če vemo, da nam bo ta dolar donasal obresti, koristi.«

Ugriznil sem se pri teh besedah v ustnico; zakaj mislil sem si: Sami smo torej krivi, če nam dolarji ne dotekajo.

»Kakšne vtise nosite, g. doktor, o nas s seboj v novi kraj?« sem vprašal, da bi spravil pogovor na drug tir.

»No, čujte, glede tega Vam moram povedati pa nekaj zelo lepega. Videl sem na tem svojem znanstvenem potovanju dosti sveta, dosti kulture in civilizacije, vse sem motril s paznimi očmi, zlasti z očmi zdravnika, pa Vam rečem dvoje: Nikjer nisem videl toliko zdravih, rdečeličnih otrok kakor v Sloveniji, in nikjer se ženstvo tako okusno, fino ne oblači kakor v Ljubljani.«

»To pravite pač kot Slovenec, torej vsled domoljubnega predsodka.« sem lahko pripomnil.

»Nikakor ne! Glede ženstva naj se le v toliko popravim, da sem sličen fin okus našel samo še v Stockholmu, sicer pa vztrajam pri svoji trditvi.«

»To je vsekakor za naše ženstvo zelo laskava sodba. Kako si razlagate to dejstvo? Ali to delajo naše šivilje, ali podnebe, ali estetična izobrazba?«

»Kaj jaz vem! Dejstvo pa zame obstoja.«

»Ali smem to Vašo sodbo, g. doktor, razglasiti tudi v časopisu?« bi bil moral g. doktor vprašati, pa sem pozabil. Razglasim jo brez njegovega dovoljenja. Naj mi oprost! Ljubljankam (in vsem Slovenkam, ki jih je tiste dni g. doktor videl), pa bo ta kompliment gotovo vsaj deloma dobro del.

Da je omogočen vsakomur vstop k poučni in tudi zabavni prireditvi, je vstopnina določena na 10, 8, 6, 4 in 3 Din. Posetimo redkost vsi in pokažimo, da imamo smisel za prelopo pango v prosveti, gojenje petja. Vlakovne zveze so vsestransko ugodne. Poleg tega čujemo, da bo isti dan tudi žrebanje velike loterije v korist Kat. doma na Jesenicah, na kar smo tudi radovedni vsi, ki imamo srečke, kdor jih pa še nima, naj jih takoj kupi.

★ **Vabilo.** Nekdanji »radovljški soldatje 1914—1916« imamo ob desetletnici svoj priateljski sestanek v nedeljo, dne 21. t. mes., popoldne v Radovljici. — Korn. Iglič.

★ **Žrebanje elektrone loterije** za gradbo Ljudskega doma v Novem mestu se vrši dne 13. novembra 1927, kakor nam poroča akcijski odbor na različna tozadevna vprašanja.

★ **Na Golico!** V nedeljo, dne 28. avgusta 1927, se izvrši odkritje spomenika, ki ga je postavila četa finančne kontrole na vrhu Golice svojemu tovarišu Alojziju Brinšku, ki je izgubil po morilčevi roki kot žrtev svojega poklica leta 1924. svoje mlado življenje. Prijatelji planin, pohitite ta dan na vrh priljubljene Golice!

★ **Na škofljski gimnaziji** v št. Vidu nad Ljubljano se bodo vršili razredni izpiti dne 25. in 26. avgusta. Učenci, ki so se prijavili za izpit, naj pridejo v zavod dne 24. avgusta popoldne. Za one učence, ki so bili za leto 1927/28. na novo sprejeti v zavod sv. Stanislava, bo vpisovanje v petek, dne 2. septembra, za dosedanje učence pa v soboto, dne 3. septembra.

★ **Na drž. moškem učiteljskem** v Ljubljani bo vpisovanje v I. letnik dne 29. avg. 1927, od 8. do 10. ure, v I. razred vadnice pa dne 29. avg., od 10. do 12. ure. Ponavljalni (razredni) izpiti se vrše 29. in 30. avg. po sporodu, ki je objavljen na črni deski. Vpisovanje v II. do IV. letnik ter 2. do 4. razred vadnice bo 1. septembra od 8. do 11. ure. Zrelostni izpiti se vrše dne 1. septembra (pismeni), 2. in 3. septembra pa ustni.

KUPUJTE SREČKE II. STADIONSKE LOTERIJE

Glavni dobiček vila »Stadion«, Din 160.000.—

★ **Na drž. ženskem učiteljskem** v Ljubljani se bo vršilo vpisovanje v I. letnik v ponedeljek, dne 29. avgusta, od 9. do 12. ure. Vpis se dovoli le onim učenkam, ki so z odličnim ali prav dobrim uspehom brez zadostne ocene dovršile 4. razred srednje šole ali napravile završni izpit z enakim uspehom na meščanski šoli. Predložiti morajo krstni (rojstni) list in zadnje šolsko izpričevalo. — V I. razred deklishe vadnice in v otroški vrtec je vpisovanje v torek, dne 30. avgusta, od 9. do 11. ure na podlagi krstnega (rojstnega) lista in izpričevala o cepljenih kozah. — V II. do IV. letnik učiteljskega in 2. do 4. razred deklishe vadnice se bo vpisovalo v soboto, dne 3. septembra, od 9. do 11. ure. Prinesiti je s seboj zadnje letno izpričevalo ozir. šolski izkaz. Ponavljalni ozir. razredni izpiti se prične v ponedeljek, dne 29. avgusta, ob 8. uri. Pismeni zrelostni izpit je 1. septembra, ustni zrelostni izpiti pa 3. septembra. — Podrobna pojasnila so razvidna na oglasni deski v veži šolskega poslopja.

★ **Meščanska šola** v Ribnici. Z ozirom na vesti o ukinitvi III. in IV. razreda na tukajšnji meščanski šoli sporoča razvrateljstvo, da se prične redni pouk v vseh štirih razredih dne 6. septembra t. l. V ponedeljek, dne 5. septembra, je ob 8. uri popoldne sv. maša v farni cerkvi s poklikanjem sv. Duha, katere se udeležijo učenci(-ke) z učiteljstvom. Vpisovanje v prvi kakor tudi v druge razrede je 1. septembra popoldne od 8. do 12., popoldne od 2. do 6. ure v ravnateljevi pisarni. Razredni in drugi izpiti se vrše v času, kakor so prizadeti obveščeni in po navodilu na uradni deski v I. nadstropju šole. Opozarjamo na razglas v cerkvi 28. t. m.

★ **Smrtna nesreča.** Finančni stražnik g. Zerjal pri Sv. Križu pri Litiji je na službenem potovanju tako nesrečno padel z motocikla, da mu je kri zalila možgane in je na poškodbah umrl.

★ **Povratak ameriških izletnikov.** Snoči je odpotovalo iz Ljubljane po francoski liniji Kolodvorska ulica 35, štirideset ameriških Slovencev, tretja skupina, ki je prispela spomlad na obisk v Jugoslavijo. Odpeljali so se z brzovlakom ob 21. uri, polni najlepših spominov proti Havre, kjer se bodo dne 24. avgusta vkrkali na sloveči brzoparnik »Paris«, last francoske paroplovne družbe »Cie. Gle. Transatlantique«. Dragim povratnikom kličemo: Srečno pot in na ponovno svidenje!

★ **Revijo slovenskih narodnih noš** priredi slovensko ženstvo ob času jesenske razstave od 17. do 26. septembra v Ljubljani na velesejmu. Tekmovanje narodnih noš združeno z obhodom po mestu pa bo na nedeljo, 18. septembra. Pa prireditelj, ki mora biti ponos naših žena širom Slovenije in dokaz lepote in umetnin naših narodnih noš, bo gotovo kar najlepše uspea. Treba pa je, da se delavne prireditelje podpre z vseh strani in skrbi, da tudi moška narodna noša ne izostane. Sta-

jerska, Koroška, Prekmurje, tržaška okolica, Beneška, Belokrajina, ta dan je vaš, zastopajte ga častno. Vse prijave in dopise je nasloviti na urad Ljubljanskega velesejma.

★ **Natečaj za scenične osnutke.** Uprava velesejma razpisuje ob priliki jesenske razstave »Gledališče — Ljudstvo — Družba« (17. do 26. septembra), natečaj za scenične osnutke za O. Zupančičevo »Veroniko Deseniško«, Cankarjevo »Pohujšanje v dolini št. Florjanski« in za poljubno slovensko izvirno ljudsko ali pravljico igrjo, z štirimi nagradami po 1000 Din, 800 Din in dve po 600 Din. Osnutki naj se izdelajo v barvah, v velikosti 30 × 51 cm s pasportjem vred s pogledom in tlorsom, vseh dejanj odnosno slik. Osnutki naj se vposljejo na naslov Velesejem Ljubljana do 12. ure 14. septembra t. l. (velja datum poštnega pečata) v zaprtih kuvertah, ime z geslom. Natečaja se lahko udeležijo vsi slovenski oblikujoči umetniki. Žirija se objavi naknadno. Rezultati natečaja bodo objavljeni na dan otvoritve razstave. Nagrajeni osnutki so last velesejma z avtorsko pravico nagrajenca.

★ **Število brezalkoholnih gostiln** v Sloveniji hitro narašča. Dejstvo, da v splošnem dobro uspevajo, dokazuje njih potrebo. Naj bi ne bilo župnije brez lokala, v katerem se gostje okrepčajo in razvedré, ne da bi jih kdo silil k pitju.

★ **Preložitev cerkvenega shoda.** Ker se vrše 11. septembra skupščinske volitve, se bo vršila cerkvena slovesnost v znani Marijini cerkvi v Dobovi pri Brežicah že 8. septembra. P. n. župni uradi naj blagovolijo oznaniti to spremembo vernikom s prižnice.

★ **Težka nesreča** v Rušah. V Rušah se je v petek popoldne težko ponesrečil delavec ruske tovarne za dušik Alojz Sober. Padel je doma s skednja ter si zlomil hrbtnico v križu, ključnico in več reber. Domači so ga našli nezavestnega ter so poklicali mariborski rešilni avto, ki ga je odpeljal v bolnišnico.

★ **Dunajsko vremensko poročilo** za 21. avgusta: Napoveduje se pretežno jasno vreme. Temperatura se bo dvignila.

★ **Zveza državnih nameščencev** za Slovenijo ima izredni občni zbor v nedeljo, dne 18. septembra t. l., ob 9. uri v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Dnevni red po členu 14. točka 1—5 pravil. Poleg tega volitev novega odbora in pregledovalcev računov po čl. 15. in 18. pravil. Glede običnega zbora opozarjamo na določbe čl. 13. pravil. — Za odbor: Joža Bekš, tajnik; Ant. Svetek, načelnik I. namestnik.

★ **Strela.** Dne 16. t. m., v torek, je ob deseti uri udarila strela v hišo Janeza Plešca v Preski, ki je do tal pogorela. Štiri požarne brambe so obvarovale okoli stoječe hiše, da niso postale žrtve požara.

★ **Uradni dan »Okrajnega gremija trgovcev v Celju«** za okraj Gornji Grad. V četrtek, dne 25. avgusta t. l., uraduje tajnik »Okrajnega gremija trgovcev v Celju« za člane gornjegradskega okraja predpopoldne od 8. do 12. ure v Gornjemgradu v posebni sobi gostilne F. Veršnik in od 2. do 6. ure popoldne v Mozirju, in sicer v občinski pisarni (posebna soba).

★ **Novi tečaji za strojeписje, slovensko in nemško stenografijo** se začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legata v Mariboru dne 12. septembra t. l. Prospekti, pojasnila in vpisovanje v prodajalni trdke Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica št. 7, telefon 100.

★ **Čebelarški tečaj**, ki je trajal tri dni, se je zadnji petek zaključil v Osijeku. Privedilo ga je hrvatsko-slovensko čebelarstvo društvo. Vodila sta ga učitelja Ljubič in Kaučič. Tečaja se je udeleževalo 45 oseb, med njimi 35 orožnikov, ki hočejo uvesti čebelarstvo na svojih orožniških postajah.

★ **VII. učiteljski kongres** se vrši te dni v Skoplju. Prisostvovalo je okoli 1800 članov.

★ **Največje srbsko prosvetno društvo »Prosveta«** v Sarajevu praznuje svojo 20letnico. Pri manifestacijski proslavi je v imenu vlade govoril dr. Vlada Andrić.

Kupujte srečke

v korist zgradbe novega društvenega doma na Jesenicah! Žrebanje nepreklicno dne 28. avgusta!

★ **Strašna suša** v Hercegovini. V Hercegovini je toliko suša, da ljudje po 12 ur daleč hodijo po vodo. Mnogo živine je vsled pomanjkanja vode poginilo. V Bileču dele vodo na karte.

★ **Požar** v južni Srbiji. V selu Morane, obč. Dračevo, okraj Skopje, je izbruhnil pretekli teden požar. Najprvo je začel goreti kup sena, potem se jih je užgalo pet in šupa, polna sena in žita. Na zidovih šupe se je sušil tobak, ki je s šupo in kar je bilo v njej, ves zgorel. Škoda kakih 15 do 20 tisoč Din. Ogenj so zanetili ali otroci ali kak bugarš. To se še ne zna. V selu so naseljene tri slovenske družine: Alojzij Ipavc iz Idrije, Anton Cerovac in Ivan Draščič iz Sv. Martina pri Buzetu v Istri. Turki, Slovenci, Srbi, vsi so požrtvovalno gasili, da so rešili vas. Če bi le malo veter povlekel, gotovo bi vsa vas zgorela, ker imajo ljudje po dvoriščih polno slame in sena zunaj.

★ **Pri slabem počutku** je naravna »Franz-Josef«-grentica zelo prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki znatno zmanjšuje težkoče in večkrat zanesljivo koristijo že male množine. Dopisi zdravnikov za ženske bolezni so-

glasno hvalijo zelo milo učinkovitost »Franz-Josef«-vode, ki je zelo primerna za nežni ustroj ženskega telesa. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **»Drž. vpokojenec«.** Inserenta, ki je na svoj oglas pod gornjo šifro v naši upravi dvignil več ponudb, oledno prosimo, da vrne ponudnikom izvirna spričevala. Med temi je namreč mnogo važnih dokumentov, ki jih dotičniki neobhodno potrebujejo.

KUSAKOVIČA KALODONT

najboljša pasta za zobe

★ **Opozorjamo** na današnji oglas Jos. Zidar za družabno potovanje v Palestino.

★ **Svetlopišji papir** negativni 42, 52 Din, pozitivni 52, 62 Din, priporočila papirna trgovina I. Gajšek nasl. Ljubljana, Sv. Petra c. 2.

L. Vilhar, urar v Ljubljani

se je preselil iz Dunajske ceste na
Sv. Petra cesto št. 36
(pri Zmajskem mostu).

Ljubljana

○ **Odlikovanje.** Pri jetnišnici deželnega sodišča v Ljubljani je bil odlikovan jetniški paznik g. Leopold Faganel z srebrno medaljo za civilne zasluge. G. Faganel je služil kot jetniški paznik polnih 35 let ter bil vzoren tovariš, ki je dajal vsem drugim stanovskim tovarišem zgled, bodisi v službi, kakor tudi izven nje. Faganel je bil vpokojen z 31. junijem 1927.

○ **»Ljubljana«** ima v torek ob osmih zvečer vajo za mešan zbor radi udeležbe pri sprejemu westfalskih Slovencev. Pevovodja.

○ **Izjavljam**, da jaz nisem napisala v Sl. Narodu dopisa, v katerem se očita magistratu nesocialnost, niti nisem nikogar prosila zato, niti o zadevi komu pripovedovala; nasprotno, hvaležna sem g. komisarju, da mi je za dobo moževne vojne vaje odkazal podporo, hvaležna pa tudi moževim tovarišem, ki so mi priskočili na pomoč. Take dobrotnike, ki čvekarijo v Slov. Narodu, pa odklanjam. — Neža Arko, Lj. grad.

○ **Ostro streljanje** na Barju. 16 artilerij-ski polk iz Ljubljane bo vršil dne 22. in 23. avgusta (samo dopoldne) ostro streljanje na prostoru, katerega omejuje: državna cesta Ljubljana—Škofljica—Pijava gorica, Cesta na Ig—Planinica—Jezero—Podpeč in reka Ljubljanica. Vsled prošnje poveljstva polka se to tudi javno razglašajo s pozivom, da prebivalstvo predkrajev mestne občine ljubljanske: Illova, Hauptmanca in Črna vas naznačena dneva ne zapušča svojih domov, ne dela na svojih poljih in ne pase svoje živine na tem okrožju. Polk bo postavil svoje straže na najvažnejših pravicah, kakor tudi napise: »Pozor — ostro streljanje!«

»Kako se naučim fotografirati«

je pravkar izšla v drugi, popravljeni izdaji. Dobi se v vsaki knjigarni. Cena Din 10.—

○ **Posredovanje** za delo in službe v Rokodelskem domu v Ljubljani, Komenskega ulica, št. 12. Prosta mesta so za podobarskega in kamnoseškega pomočnika in za vajence, ki se žele učiti mizarstva, pletarstva, usnjarske, pasarstva, sedlarstva ali brivske, mersarske in steklarske obrti. V nekaterih slučajih je mogoče dobiti vajencem tudi stanovanje in hrano pri mojstrih. Službe iščejo kot pomočniki: strojni ključavničarji, železostrovarji, avtomehaniki, mizarji, kolarji, sedlarji, usnjari, čevljarji in krojači. Učnega mesta iščejo vajenci, ki se žele učiti ključavničarstva, krznarstva, pekarske in fotografske obrti. Mojstrom in delodajalcem priporočamo, da sporoče vodstvu Rokodelskega doma, kadar žele dobrega pomočnika ali pridnega vajenca; ustmene prijave se sprejemajo vsak dan od 6. do 7. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 11. do 12. ure popoldne v društveni sobi Rokodelskega doma.

○ **Obrtniška stavbna zadruga** ima v ponedeljek, 22. t. m., ob osmih zvečer v Rokodelskem domu svojo 4. javno načelstveno sejo. Vljudno vabljene vsi, ki so se že priglasili ali se nameravajo priglasiti v članstvo, zlasti pa gospodje, ki so bili v predzadnji seji. Nadaljuje se razgovor o poslovniku. — Načelstvo.

○ **Dr. Dereani**, Kongresni trg 14, zopet redno ordinira za oledne, ušesne, nosne in vratne bolezni.

○ **Začetek šolskega leta 1927-28** na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani in na z njo združenih oddelkih. Mestni ženska realna gimnazija: Vpisovanje za gojenke, ki žele vstopiti v I. razred se vrši v četrtek, 1. septembra od 9. do 11. ure. S seboj je prinesiti zadnje izpričevalo in krstni list. Iz krstnega lista mora biti razvidno, da dovrši gojenka v tekočem letu 10 do 13 let. Gojenke iz drugih zavodov se bodo vpisovale v petek, 2. septembra od 9. do 11. ure. — Razredni izpiti se vrše 25. in 26. vsakokrat ob osmih in po razporedu, ki je javljen na deski v veži. — Dopolnilni izpiti se vrše 27. avgusta ob osmih. — Enoletni trgovski tečaj. Vpisovanje je določeno na petek, 16. septembra od 9. do 11. ure. Sprejemni izpit je v soboto, 17. septembra ob 8. Pouk se prične v ponedeljek, 19. sept. ob osmih. — Enoletna gospodinjinska šola. Vpisovanje se vrši 29. in 30. septembra ob devetih zjutraj v poslopju Mladike. Pouk se prične 1. oktobra ob osmih.

© Na II. dekl. mešč. šoli v Ljubljani bodo pisnemi ponavljalni in razredni izpiti dne 27. t. m., ustni dne 29. in 30. Pisnemi završni izpiti dne 30., ustni 31. Vpisovanje je 1. sept. od 8 do 12 in od 14 do 16. Novo vstopivše učenke morajo prinesiti tudi krstni list s seboj.

© Dentist E. Koder zopet redno ordinira.
© Ivanka Praznik, papirna trgovina, ustanovljena 1903, je sedaj: Erjavčeva cesta 2.

ZREBANJE LOTERIJE

društva »Trgovske akademije« v Ljubljani nepreklicno 31. oktobra. — Srečka 10 dinarjev. Dobitkov 885, od 50.— do 100.000 Din. Poizkusite srečo, naročite takoj srečke!

Dr. Krekova gospodinjska šola v Zg. šiški pri Ljubljani.

(K slikam v današnjem »Hustr. Slovenec«.)

Dr. Krekova gospodinjska šola, ki je bila ustanovljena 1. 1913, je bila nastanjena od svojega začetka do novembra 1925 v najeti hiši v Selenburgovi ulici št. 1, od koder se je v novembru 1925 preselila v grad »Jama«, o katerem že Valvazor govori v svoji knjigi.

Vsed raznih ovir se pa ni mogel vršiti pouk v istem šolskem letu (1925-26) ter se je redni pouk pričel zopet šele 16. okt. 1926 v navadnem obsegu; pričela se je namreč letna dnevna šola, v zimskih večerih se je vršil zimski večerni kuharski tečaj za boljšo kuho, in zdaj od 6. jul. t. l. naprej se pa vrši letni večerni kuharski tečaj za boljšo kuho; ob danih prilikah je pa pouk v konzerviranju.

Dr. Krekova gospodinjska šola v Zg. šiški je meščansko-gospodinjskega značaja, podrejena ministrstvu trgovine in industrije ter ima poleg tega ekonomski oddelček z velikim vrtom, obsegajočim približno 3 ha.

Pouk je teoretični in praktični ter obsega: verouk, vzgojeslovje, slovenščino, gospodinjsko knjigovodstvo, državnoznanstvo, socialno ekonomijo, hrano, slovj, nauk o gospodinjstvu, nauk o serviranju, boljšo kuho, šivanje perila in oblek, krojno risanje, gospodinjska opravila (pospravljanje, razno snajenje, pranje, likanje itd.), sadjarstvo, čebelarstvo in pa vrtnarstvo. Priložene slike nam kažejo mlade gospodinje v svojih učnih prostorih pri praktičnem pouku.

Na vrtu ekonomskega oddelka je že vpeljan intenziven vrtnarski pouk v celotnem obsegu s čebelarstvom in rejo malih živali, zajcev itd.

V ekonomskem oddelku se pa še ne vrši pouk, pričel se pa bo čimprej mogoče, že radi svoje važne glavne naloge, ki je razen preskrbe zavoda z živili in poglabljanja znanja v hrano, slovj, vzbujanje smisla in razumevanja kmetijskega stanu, vpoštevajoč istega, stika z istim, vzbujanje zavesti enote meščanskega in kmetijskega stanu in smisel skupnega sodelovanja v povzdigo kulture in moči naroda.

Nova šolska leto se prične s 15. septembrom; prospekte razpošilja vodstvo proti povračilu poštinih stroškov 2 Din. — Vodstvo.

Maribor

□ Danes ob pol 11 dop. na skupščino Krščanske šole, ki se vrši v dvorani Zadrugno-gospodarske banke!

□ Socijalistične hujskarije ne poznajo nobene meje! Na nekaterih sestankih so socijalisti napadali društvo za zidavo Magdalenske cerkve, češ da ne vedo, kako je z denarjem. Društvo je pred kratkim imelo občni zbor, kjer je bilo o tem podano poročilo. Ako hočejo socijalistični hujskaci o tem kaj vedeti, naj postanejo člani društva, pa bodo že izvedeli!

□ Zgradba velike stanovanjske hiše za železničarje. Enako kot v Ljubljani in Zagrebu namerava ravnateljstvo državnih železnic tudi v Mariboru zgraditi veliko stanovanjsko hišo za svoje uslužbence. Poslopje, ki bo zgrajeno v obliki paviljonov ter bo tvorilo celo kolonijo, bo stalo v želez. trikotu ob Tržaški cesti. Z delom se bo pričelo že na pomlad, tako da bo tekot prihodnjega poletja in jeseni to poslopje popolnoma gotovo. Ker bo v njem našlo streho veliko število rodbin, bo s tem zopet znatno pomagano k odstranitvi stanovanjske bede v Mariboru.

□ Nova dela akad. slikarja g. Stiplovskega. Akademski slikar g. Franjo Stiplovšek je izdal II. mapo svojih znanih lesorezov »Stari Maribor« z motivi iz najstarejših in zanimivih mariborskih ulic, stare sinagoge, Alojzijeve cerkve od dravske strani itd. Po mnenju strokovnjakov in kritikov spadajo ti lesorezi med najboljše dela g. Stiplovskega, ki si je kljub mladosti pridobil v naših umetniških krogih najboljši renome. Cena mapi z 12 lesorezi je 500 Din.

□ Okrožni agrarni urad v Mariboru pozabuje za nastanitev urada sposobne prostore v mestu Maribor. Morebitni interesi naj določijo do 15. septembra 1927 omenjenemu uradu kolkovane ponudbe. Natančnejši pogoji so razvidni v uradu dnevno od 8. do 12. ure.

□ Pretep zaradi — trboveljskega Fakina. Znano je, da socijalisti na svojih protestnih shodih nikdar ne omenjajo uboja delavca Fakina v Trbovljah. Vsled svojega najnovejšega političnega prijateljstva tega ne morejo. Delavci sami pa si o tem večkrat katero pikro povedo, tako da je taka beseda povzročila predsinočnim pravi pretep med socijalisti samimi, ker se mnogim čudno zdi, da njihovi voditelji te zadeve nikdar ne obravnavajo.

□ Stekline sumljiv pes v Mariboru. Mestni fizikat je doznal, da se je v četrtek 18. avgusta t. l. pojavil v Mariboru stekline sumljiv pes,

ki je napadel in poškodoval dve osebi. Od teh se je zglasila dne 18. t. m. na mestnem fizikatu ena oseba. Po izjavi drž. varnostne stražnice št. I. je bil pes lovske pasme z usnjatim nagobčnikom na vratu, pes je pobegnil neznano kam. Vse osebe, ki so bile zadnje dni v Mariboru ugriznjene od kakega psa, se pozivljajo, da se nemudoma zglasijo na mestnem fizikatu, Frančiškanska ulica št. 8, ker sicer ni izključeno, da podležejo steklini.

□ Trg za prirejanje tombol. Doslej so se vršile tombole na Glavnem trgu. Mestni svet je določil, da se imajo na prošnjo policije vršiti bombole na Trgu svobode, ki je tudi bolj pripraven za take prireditve.

□ Več mesecev brez prave strehe. Več mesecev je stanoval z ženo ter otroci pod obokom glavnega mostu upokojeni stražnik invalid Kralj. Bil je deložiran svojčas in ker se mu ni dalo nobenega stanovanja se je zatekel v skrajni sili pod most. Kralju je nakazala mestna občina stanovanje v Vrtni ulici št. 9.

□ Ukraden čoln. V noči od petka na soboto je bil ukraden lastniku broda med Meljem in Pobrežjem 500 Din vreden čoln. Tačovi so čoln odpeli od broda ter se z njim odpeljali. O čolnu ni dosedaj nikakega sledu.

□ Kolesarska tatvina. Delavcu Ivanu Vaupotiču, uslužbencu pri lesni trgovini Mešovšek, je bilo izpred pošte ukradeno kolo, last g. Mešovška. Kolo je znamke »Brennabor« ter je vredno 2000 Din.

Celje

□ Vsem krajevnim organizacijam SLS v celjsko-vrnskem okraju! Dan obračuna z nasprotnico slovenskega ljudstva, njegovih narodnih in verskih vzorov in njegovega solidnega gospodarstva, z SDS, prihaja bliže in bliže. Dan skupščinskih volitev pa bo tudi dan obračuna o našem delu. Zavesti je treba, da je uspeh volitev bistveno odvisen od vztrajnega, požrtvovalnega in odločnega dela naših krajevnih organizacij. Tajništvo vam je dalo v okrožnicah in na zaupnih sestankih podrobna navodila za volivne predpriprave in za delo na sam dan volitev. Skrbite, da postanejo ta navodila dejanja! Vse, kar se vam je nasvetovalo in naročilo je sad skusen in more neprimerno močno vplivati na izid volitev. Poudarjam zlasti: Ali imajo krajevni odnosno akcijski odbori redne seje? Ali so volivni imeniki prepisani? Ali imate stalno evidenco o vseh pojavih nasprotne agitacije? Ali ste pomnožili z lastnimi sredstvi časopise med volivci? Storite vse, da ne ostane od volitev niti eden volivec in da vsi volijo prav! Naša skrinjica je prva, ne nebahajte tega že danes poudarjati! V nedeljo, dne 4. septembra popoldne se vrši v Celju ali pa na kraju, ki ga bomo določili, III. okrajna tajniška konferenca. Navzočnost tajnikov vseh krajevnih organizacij je takrat brezpogojno potrebna. Gg. tajniki naj se na to že danes pripravljajo. Obiranje hmelja in hmeljska trgovina ne sme in pri dobrem pristašu tudi ne more biti niti malo razlog, da v delu za čim uspešnejšo manifestacijo za politiko SLS dne 11. septembra popusti. Bratje, veselo v boj za pravdo našo in proti izdajalstvu slovenskih in krščanskih interesov! — Tajništvo SLS v Celju.

□ Tombola »Orla« v Vojniku. Kakor smo že enkrat sporočili, priredi v nedeljo, dne 4. septembra, popoldne ob treh »Orele« v Vojniku na vrtu gostilne Rudolfa Štanteja veliko tombolo v korist orlovski organizaciji v Vojniku. Danes že tudi lahko povemo, da je glavnih dobitkov kar deset in to: šivalni stroj, moško kolo, telica, gramofon, blago za moško obleko, blago za žensko obleko itd. Kolo in šivalni stroj sta izločena v izločbenem oknu trdke Gams v Gaberju. Tombola naj bi dala lepo se razvijajočemu »Orlu« v Vojniku potrebno gnotno podlago. Gotovo bo prijazni Vojnik in ljubezen do naše orlovske mladine ta dan privabila v Vojnik obilo prijateljev mladinskega gibanja.

□ Preminul je vpokojeni železničar g. Anton Trnovšek, star 75 let. — Na Lavi je v starosti 78 let umrl g. Ivan Senčar, vpokojeni železniški čuvaj in oskrbnik veleposestva Lanovž. Naj počiva v miru!

□ Imenovanje. Predstojnik okrajnega davčnega oblastva v Celju finančni tajnik g. dr. Ernest Močnik je imenovan za finančnega svetnika v I. kat. 5 skupini. — Čestitamo!

□ Prosta stanovanja. Nastopna stanovanja se bodo v smislu zakona o stanovanjih dodelila: a) drugič objavljena stanovanja: Kralja Petra cesta 23, Lopan Jakob, 4 soba, 1 kuhinja v I. nadstropju; Za kresijo 18, Findeisen Henrik, 1 soba brez štedilnika, podstrešje; Zavodna 49, Plevčak Josip, 1 soba s štedilnikom, prizemlje. — B) Prvič objavljena stanovanja: Miklošičeva ulica 8, Hühnerbein Aleksandra, 1 soba, 1 kuhinja, pritličje; Za kresijo 16, Findeisen Henrik, 1 soba, 1 kuhinja, pritličje; Gaberje 86, Pušnik Franc, 1 soba brez štedilnika, pritličje; Za kresijo 1, Innocent Ivan, 2 sobi, 1 kuhinja, I. nadstropje; Bukovčak 45, Trobiš Anton, 1 soba s štedilnikom, pritličje; Razlagova ulica 3, Valli Albert, 3 sobe, 1 kuhinja, 1 poselska soba, pritličje; Kasaze 9, Holobar Frac in Terezija, 2 sobi, I. nadstropje; Razlagova ulica, 2 sobi, 1 kuhinja, pritličje. — Za ta stanovanja se morejo prijaviti v smislu čl. 8 zakona o dopolnitvah k zakonu o stanovanjih od 23. oktobra 1926 edino le državni uradniki, premeščeni po službeni potrebi v področje celjskega

stanovanjskega sodišča. Prijave se sprejemajo v pisarni stanovanjskega sodišča vsak dan od desetih do polnih polnoč. Ako bi se tekom osmih dni ne prijavil nikak od gorj omenjenih zaščitenec, se bo smatralo, da se določi semkaj premeščen državnih uradnikov za predmetna stanovanja ne potegujejo.

□ Prostovoljno gasilno društvo v Gaberju priredi v nedeljo, dne 4. septembra 1927, ob treh popoldne v proslavo blagoslavljanja avtomotorne brizgalne. Na predvečer se vrši bakljada pri go kumici. Čisti dobiček cele prireditve je namenjen nabavi gasilnega orodja.

□ Pri celjskem državnem pravdnistvu je imenovan za namestnika državnega pravdnika g. dr. Juhart Albin, doslej sodnik pri celjskem okrožnem sodišču.

Ježica pri Ljubljani

Volitev župana in obč. svetovalec. Včeraj popoldne se je vršila prva seja novoizvoljenega obč. odbora. Izvoljen je bil naš župan in osem svetovalec. Kako so se nasprotniki zmogli in farbali volivce z razcepom SLS, so najbolj pokazale te volitve, ko je bil soglasno z vsemi glasovi naših odborikov obeh list (16) izvoljen za župana dosedanj župan g. Janez Sever, nosilec II. liste SLS za svetovalec, kot podžupana pa g. Vinko Ahlin, nosilec I. liste SLS. Ostali svetovalci so: Sitar Fr., Stojčec; Sever Lovro, Klečec; Dimnik Miha, Jarše; Plevnik Nace, Tomačev; Škerlep Jože, Mala vas; Bolta Ivan, Tomačev; Dolničar Janko, Stojčec, — vsi naši pristaši. Na naših listah so bili izvoljeni še sledeči odborniki: Kunaver Janez, Klečec; Lenčec Leopold, Savlje; Dobnikar Fr., Ježica; Cunder Lovro, Stojčec; Avbelj Ivan, Tomačev; Dobovšek Fr., Stojčec, kateri vsi skupaj (16) tvorijo enoten večinski klub SLS. (Zanimivo je zabeležiti še dejstvo, da so za našega župana glasovali tudi trije socialisti, dočim je ostala opozicija oddala prazne listke.)

Sestanek kluba SLS se je vršil takoj po končani seji. Govorilo se je o bodočem delu obč. odbora ter so bili tozadevno podani odnosi referati, kateri so bili soglasno in z odobravanjem sprejeti.

Vsem posestnikom in lastnikom! V dne 23., 24. in 25. t. m. pride v našo občino zemljemerec evidenčnega urada zemljarskega katastra, ki bo na razpolago vsem občanom v obč. pisarni in sicer prva dva dni za k. o. Ježico, zadnji dan pa za k. o. Stojčec, Vsak, kdor je na svoji zemlji zadnji čas imel kake spremembe, t. j. ako je posamezni kos parcele (ne celo parcelo) odprodal, ima pravico, da zahteva popravilo katastra, da ne bo plačeval davka za zemljo, ki ni več njegova.

Prememba posesti. Gg. Vinko Ahlin in M. Ceren sta prodala svojo hišo ob Dunajski cesti (bivšo Godežovo) lesnemu trgovcu v Dravljah, g. Ivanu Leskovsku.

Nova pekarna. Kakor smo zvedeli, se namerava otvoriti na Ježici nova pekarna in sicer v hiši g. Leskovskega.

Omnibus Ježica—Ljubljana. Vložena je prošnja in s strani občine že dovoljena koncesija za avio promet med Ljubljano in Ježico, odnosno Črnučami, po potrebi tudi sv. Kristof. Vozni red in postaje sporočimo, glede cen izvemo, da bo za en dinar cenejša kot sedanja.

Vič

Osebna vest. Premeščen je z Viča v šiško g. p. Bogdan Markelj.

Tombola. Danes popoldne ob 3 se prične tombola Prosvetnega društva na Pavličevem vrtu. Poleg tombole petje, godba, šaljiva pošta itd. — Vljudno vabljeni!

Novo mesto

Novi most. Čez potok Težka voda pri Šmihe-lu bodo zgradili nov železobetonski most. Stari lesen most se nahaja že v razpadu ter je za vožnjo zaprt. Dne 18. t. m. popoldne je bil na lieu mesta uradni komisijski ogled, nakar se je vršila oddaja zgradbe. Ker se nahaja ta most ravno na meji občine Šmihele-Stopiče in Novo mesto, bodo, kakor se čuje, stroške te stavbe delili obe občini.

Težka nesreča. Posestnik Anton Štih v Jedinstveni pri Novem mestu je kopal dne 18. avgusta popoldne pesek v svojem kamnolomu ne daleč od Jedinstvene, pri čemer je rabil tudi smodnik. Ko se ni hotel podkop užitati, je bil tako nepreviden, da se je hotel prepičati, kaj da je temu vzrok. Ko je ogledoval podkop, je ta eksplodiral ter je cel vklad vdrl v njega in ga strašno razmesaril po glavi, prsih in rokah. Obvezali so ga za silo, naložili na voz ter odpeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo. Poškodba štih je zelo težka.

Novi stroji za parno žago na Gorjancih. Te dni so pričeli prevažati z novomeškega kolodvora nove stroje na parno žago na Gorjancih namesto po zadnjem požaru poškodovanih starih strojev. Kakor se zdi, se bo obrat tamkaj kmalu zopet nadaljeval.

Pojava volkov. V gozdovih Raduha pri Novem mestu so se pojavili volkovi, ki so razgrgali že več ovac. Da se te zveri pokončajo in preženejo, se je odredila za nedeljo, 21. t. m., velika gonja za volkovi po gozdovih proti Raduhu. En oddelček lovcev prične gonjo od Uršnih sel, drugi pa od Podgrada proti Radohi. Pri tej gonji se bo gledalo, da se pride na sled tudi divjim prašičem, ki se nahajajo v goščavi pod Radoho v velikem številu in napravljajo na polju občutno škodo. Volkovi so se semkaj priklitali skoro gotovo iz kočevskih gozdov, divje prašiče pa je zanesel svoj čas semkaj graščak Gorjani, bivši lastnik Raduha in Gorjancev. Lovcem obilo sreče!

Osebna vest. Vladni svetnik g. M. Kaki, dosedaj okrajni glavar v Črnomlju, je dospel 19. t. m. v Novo mesto ter prevzel tu iste uradne posle. G. okrajni komisar dr. J. Orožin pa je odšel predelki teden na novo službeno mesto v Kamnik.

Nurje. Dne 3. avgusta zvečer je razsajalo v okolici Vel. Korena, občina Ambrus, glavarstvo G. okrajni komisar dr. J. Orožin pa je odšel precej debela toča ter povzročila na poljskih nasadih občutno škodo. Polovica jesenskih poljskih pridelkov je uničenih.

Kočevje

Renovacija. Na zunaj so prenovili dvonadstropno hišo dijaškega doma, bivša last g. H. Venuša. — V Majerhofu je popravil in renoviral svojo hišo mesar g. Morscher. Tako dobiva Kočevje vsak dan lepše lice. Odstraniti bi bilo treba še hišo nasproti gimnazije, ki le kazi mesto, ker stoji ob glavni — Ljubljanski cesti.

Občni zbor Krekove mladine. V nedeljo, 21. t. m., ob pol-5 popoldne se bo vršil v prostorih g. Beliana redni občni zbor Krekove mladine. Kot zastopnik pride tov. Metod Hočevar iz Ljubljane. Za člane obvezno!

Okrašen peron. Že nekaj časa sem je opaziti, da je notranost železniške postaje okrašena. To je delo Jos. Starihe, postajnega odpravnika. To je tih, a delaven mož, ki je znan po umetno, lastnorčno izdelanih ptenci, katere slike je lani prinesel »Ilustrirani Slovenec«. Želeti bi bilo le, da bi se okrasila na kak način tudi zunanost postaje in pot do nje.

Trbovlje

Delavci, otresite se suženjstva! Po dr. Koroševem govoru na sestanku SLS minoli četrtek nam mnogi pristaši drugih strank izjavljajo, da bi radi vstopili v SLS, ako se ne bi bali teorija, pskov itd. Naš slovenski delavec je v svojem jedru pač dober in je bil v dnu srca vedno naklonjen naši stranki. Toda ljudje, ki krošnjarijo s socializmom, so ga steroziral. Če kdaj je sedaj prilika in čas, da se delavstvo tega teorija osvobodi in krene na lastno pot. Treba je le prezirati pskov in zabavljanje, pa se bodo nasprotniki kmalu naveličali in dali tudi mir.

Onemogla jeza. Nad krasno uspelim četrtkovim sestankom pristašev SLS, na katerem je govoril naš voditelj g. dr. Korošec, se hudejejo naši demokratije in ga hočejo omalovaževati v sobotnem »Jutru« — češ da se je naš voditelj na lastne oči prepričal, kako slabe so šanse za SLS v Trbovljah. — No, mi smo prav zadovoljni, kar je menda glavno, samo kesamo se, da nismo napovedali javnega shoda, ker g. dr. Korošec vsi spoštujejo in bi ga bili vsi radi poslušali, kakor nam splošno zatrjujejo. Vtis dr. Korošca je bil impozanten, kar tudi nasprotniki ne morejo utajiti. Pa še nekaj — če so šanse za SLS tako neugodne, zakaj se nas pa vedno nadleguje z raznimi kompromisi?

Danes popoldne v Društveni dom na vrtno veselico. Koncertira rudarska godba, bo bogat srecelov in mnogo lepe zabave.

Meščanska šola. Vpisovanje se bo vršilo dne 1. septembra ob 8 do 12 in od 14 do 16. Ta dan naj se zglaš z izpričevali vsi oni, ki žele vstopiti v I. ali II. razred. Učenci, ki vstopajo v I. razred, naj pridejo v spremstvu staršev ter predlože razen zadnjega šolskega izpričevala še rojstni list ali izpisek iz matične knjige. Ponavljalni izpiti se bodo pričeli dne 25. avgusta, privatni čez I. razred pa 29. t. m. Obakrat naj se zbero vsi prizadeti učenci ob osmih v I. a razredu ter prineso s seboj nekaj pol papirja.

Laško

Tatu je zasačil gosp. župnik Jakob Kosi pri sv. Lenartu nad Laškim v svoji sobi. Župnik je sobo hitro zaklenil in poklical sodce. Tat je skočil iz sobe, ljudje pa za njim. Prijeli so ga v hmelju, zvezali in oddali orožništvu v Jurkloster, to pa sodišču v Laškem.

Nekusen napad na telovničarja. »Jutro« z dne 9. avg. 1927, št. 186, je med novicami napadlo dr. Basta, ki se je na oddihu mudil v Laškem, in mu očitalo stvari, ki ne odgovarjajo resnici. Dr. E. Bast ni bil nikdar izgan iz naše kraljevine, ni se udeleževal bojev na Koroškem na sovražni strani in zato ni res, da bi bil streljal na Slovence. Ljudje, ki dr. Basta poznajo s Koroškega, izjavljajo, da je bil dr. Bast Nemeč mirnega značaja, v vsakem oziru pošten in nikdar sovražen Slovincem. Toliko resnič in gostoljubju na ljubo.

Sadje v gospodinjstvu.

Konzerviranje sadja in zelenjavi.
Spisal M. Humek. Cena Din 24.-.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Dopisi

Ljutomer. Podružnica »Sadjarskega in vrtnarskega društva« v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 28. t. m., ob 8 zjutraj v osnovni šoli vrtnarsko predavanje. Govoril bo o umnem vrtnarstvu strokovni učitelj g. Fr. Vardjan iz št. Jurija ob južni železnici. Prilide vsi člani ter privedite seboj tudi gospodinje, zlasti dekleta, ker bodo slišale marsikaj koristnega za povzdigo našega vrtnarstva. Če bo priložnost, bo še govoril okr. ekonom g. Štampar o okulaciji i. dr. Ujudno vabi odbor.

Iz Bohinja. Tu smo imeli dosedaj vedno prav ugodno vreme, ki je letos napolnilo Bohinj z gosti, da primanjkuje prostora. V petek zvečer je prišla z Goriskega silna nevihta, ki pa izvzemši nekaj po-bitih šip in izruvanih smrek ni naredila večje škode. V nedeljo, 14. t. m., smo imeli pri sv. Janezu lep koncert, s katerim je »Ljubljanski kvartet« končal svojo turnejo, ki jo je priredil v korist Aljaževih kapelici v Vratih. G. pevec so želi za svoje mojstrsko proizvajanje obilo pohvale, kakor tudi tu bivajoči g. prof. J. Mlakar za svojo dovitno razlago pomena koncertovega. Ker je govornik naglašal, da bodo dame, ki so med odmorom pobirale prostovoljne prispevke za kapelo, raje sprejele »papir ko nikelj«, so se gostje zlasti češki in tudi nemški tej prošnji tako veljkodušno odzvali, da se je nabralo 1800 Din. Ker so se koncerti v Aljaževem domu na Kredarici, v koči pri jezerih in v Zlatogradu tudi jako dobro obnesli, je ljubljanski kvartet gotovo nabral nekaj tisočakov lepo svojo in bo tako s svojo požrtvovalnostjo izdatno pripomogel, da se bo zadnja Aljaževa želja izpolnila.

Pridobivate novih naročnikov!

ZAVETIŠČE ZA MACKE IN PSE.

Ta napis se blišči na pročelju lepe hiše št. 124, ulica Moulin de la Tour v Genvilliersu na Francoskem. Zavetišče je zgradila gospa Kamila Dugacette. V veži stoji poprse Gordon-Beneta, lastnika »Newyork Herald«, ki je prvi sprožil to misel. (Hotel jo je uresničiti tudi na našem Lokrumu, kamor je zahajal vsako leto.) Zavetišče je namenjeno psom, mačkam, opicam, kuncem in sličnim, kateri se izgubijo, oziroma ostanejo začasno ali pa trajno brez gospodarja. Razun lepih prostorov in spalnic ima hiša razsežen vrt za sprehode, operacijsko sobo, bolnico z ambulanco, lekarno, kuhinjo in kopalnico. (Ce je blizu tudi no-rišnica, poročilo ne pov.) Dostojanstvenike, ki so prišli iz Pariza k otvoritvi, je pozdravil lajež več sto »vpokojeencev« vseh pasjih rodov.

Gospodarstvo

Tižno poročilo.

Ljubljana, 20. avg.

Deželni pridelki. Za presojo položaja na naših tržiščih so bile velikega pomena izjave poljedelskega ministra o žetvi in carinah, ki smo jih večer objavili. Iz uradnih podatkov je razvidno, da so bile alarmantne vesti o slabi žetvi v velikem delu pretrpane. Pridelki so sicer manjši kakor lani, vendar ne za toliko, kolikor so znane povedati privatne pa tudi druge cenitve. Sicer bi se dalo o uradni statistiki marsikaj napisati, toda dejstvo je, da so bila prva poročila o izredno slabem pridelku pretrpana.

Pšenica. Tendence za pšenico je bila zlasti v drugi polovici tedna slaba. Tržišče se je zelo pomirilo. Cene so na naših tržiščih celo nazadovale. Kakor je iz izjav poljedelskega ministra razvidno, bomo letos imeli za izvoz okoli 20.000 vagonov pšenice. Ker sedaj ne konvenira izvoz in ker se tudi konzum vzdržuje večjih nakupov, je pričakovati znižanje cen. Če hočemo konkurirati na inozemskih trgih, se bo morala po sedanjih cenah v inozemstvu sodeč pšenica znižati na 2.90 fko šlep, da bo zmogla konkurence. To velja za slučaj, da ne bi cene na svetovnih tržiščih narasle in bi tako avtomatično prišli do tega, da bo izvoz konveniral. **Koruzi** je tudi popustila. Tendence je slaba, to pa radi nazadovanja cen v Argentini ter radi dežja v producentnih državah v Evropi. Danes se plačuje za koruzo fr. Vinkovi 217.50, bačka po 210—212.50. Rž je tudi slaba. V Bački notira danes za kg 285. Blaga v rži ni, ker producenti blago zadržujejo. **Oves.** Bosanskega ovasa ni dosti na trgu in še je celo podražil. Bosanski notira danes 192.50 nakl. postaja. Bosansko blago je letos lepo belo in našemu konzumu zelo konvenira. Sedaj je koncentrirana trgovina z ovsem v Belgradu. Slavonski notira 205 par. Vinkovi. Moka se nudi pri nas po visokih cenah, toda konzum je slab. Izvažali je letos ne bomo, vendar je gospodarska potreba, da se molarica izvaži. Tako bo moka kopečevala naš domaći trg in je pričakovati v beli moki celo krize in padca cen. Razlika med posameznimi številkami, ki je včasih znašala 50 par, se je sedaj znižala na 20 in manj. **Otrobi** so danes v posameznih pokrajinah v ceni zelo različni in so cene pri nas nizke. Zato je golovo računati z dvigom cen, da se neenakosti izenačijo. V Sloveniji je povpraševanje za debele otrobe in klajno moko. V ostalih delih države je povpraševanje za drobne otrobe. Kakor omenjeno, kaže tendence za otrobe pri nas navzgor. Fižol pride pri nas na trg drug teden. Cene so za ribničana in prepelčarja 3.40—3.50, za maldon pa 3—3.20. Sedanje cene, ki so razmeroma visoke, stoje pod vplivom vesti o ponesrečeni letini na jugu. Kakor vse kaže, bo prišla sčasoma do veljave kalkulacija cen za izvoz. Kolikor smo dobili vesti iz inozemskih držav, ki so glavni kupci za naš izvoz, je bila povsod dobra letina za fižol in tako ni računati z dvigom cen, pač pa z nazadovanjem. Kajti večina našega fižola ne pride v poštev za tuzemski trg, pač pa za inozemstvo. **Seno.** Kakor smo že omenili v tržnem poročilu prejšnje nedelje, je tendence za seno žvrsta. V Sloveniji je računati s srednje dobrimi pridelki, v nekaterih krajih celo z zelo dobrimi kakor n. pr. ob Blok proti Logatcu. Vojaška uprava menda hoče nakupovati seno na Dolenjskem po 40 Din, pa je z ozirom na sedanje cene sena odločno premalo. Na prostem trgu se giblje cene okoli 75 Din.

Imelj Nürnberg, 18. avg. Dovož 10 bal, promet 10 bal; tendence mirna. Cene nazadujejo; srednji vrtelberški 225.

Bombažne tkanine in predivo. V zvezi z dvigom cen bombaža so narasle tudi cene za predivo in tkanine, posebno za prve. V Stuttgartu, vodilni nemški borzi za bombažno blago, so cene predivu poskočile za 4 cente (dolarske) za kg, ceno tkanin pa za 0.25 dol. centa za m.

Obrtniki krediti Narodne banke. Kakor smo pred nedavnimi poročili, je Narodna banka sklenila, da kljub ustanovitvi Državne obrtne banke daje še naprej obrtniške kredite. Toda kakor sedaj javljajo, Narodna banka ne bo več dajala obrtniških kreditov. Informirali smo se v Belgradu in izvedeli sledeče: Na zadnji seji uprave se o tem sploh ni razpravljalo. Povprašali smo tudi pri podružnici v Ljubljani, kjer so nam izjavili, da so krediti ukinjeni in da niso prejeli nobenih drugih obvestil iz centrale.

Sporazum med češkoslovaško in avstrijsko papirno industrijo. Iz Prage poročajo, da se vrše med češko in avstrijsko papirno industrijo glede prodaje na Madjarskem in na Balkanu pogajanja. Češkoslovaške tvornice bodo opustile konkuriranje na avstrijskem trgu, avstrijske tvornice pa prepustile Balkan in Madjarsko češkoslovaškim tvornicam.

Nova konkurenca za naše tovarne kos. Kakor poročajo iz Varšave, je že začela graditi znana družba »Ver. Königs- und Lauba Hütte« novo tovarno kos, da se Poljska osvobodi uvoza iz Nemčije in Avstrije. Tvornica bo izvažala in na Balkan.

V sadjarstvu hočemo imeti izdaten in reden lrv dohodkov. To pa moremo doseči le z dobro razvidno sadno trgovino. Razvoj in napredek sadne trgovine je zavisen od kakovosti našega sadnega pridelka. Čim bolj bo njegova kakovost ugalala, tem ugodnejše se bo razvijala sadna trgovina in tem bolj bodo rastle dohodki sadjarstva. Kakovost našega sadnega pridelka pa danes v splošnem še ni taka, da bi v vsakem oziru ugalala sadni trgovini. Kako je treba sadno drevje kultivirati in kakšne uspehe to rodi, bo pokazala sadna razstava povodom letošnje Pokrajinske razstave od 17. do 26. septembra t. l. v Ljubljani. Tu bo razstavljeno tudi razno namizno sadje in ameriških zavojih, ki drže okroglo po 20 kg in ki se bodo po najzmernejših cenah prodajali.

Letošnja kmetijska razstava. Ugodni uspehi, ki so jih dosegli dosegle jesenske kmetijske razstave, so dali upravi velesojma in merodajnim gospodarskim organizacijam nadaljnjo pobudo za prirejanje takih razstav, ki so poklicane, da pomagajo našemu kmetijstvu do novih uspehov. Letošnja

razstava, ki se bo vršila od 17. do 26. septembra v Ljubljani na velesojmu in bo imela 6 raznih oddelkov, ima namen dvigniti trgovino s tistimi pridelki, pri katerih je odvisen nadaljni razvoj produkcije predvsem od boljše trgovine. Važen namen zasleduje pa tudi s tem, da se producenti z ogledovanjem in primerjanjem dotičnih pridelkov navdušujejo za izboljšanje dosedanjih uspehov. Ker bo imela razstava trgovsko obilježje, bodo vsi razstavljeni pridelki naprodaj in se bodo obenem sprejemala naročila na razstavljen vzočno blago.

NAJNOVEJŠE GOSPODARSKE VESTI.

v Berlin, 20. avg. (Izv.) Nemška družba Junkers za izdelovanje letal pripravlja nove zračne prometne zveze v Ameriki med Los Angeles in San Francisco. V ta namen namerava Junker tudi v Kaliforniji ustanoviti podružnico svoje letalske industrije.

v Pariz, 20. avg. (Izv.) Načelnik francoske trgovinske delegacije pri Društvu narodov pravi v nekem razgovoru, ki ga prinaša »Echo de Paris«, da prihaja Evropa zopet v normalno gospodarsko stanje. Pravi, da se bo po polomu raznih poprečnih trgovskih in industrijskih ter denarnih podjetij, ki so stremela predvsem za hitrimi efekti, pojavila doba realnega gospodarskega življenja.

Bela volna in platno naj se suši na solncu!

Sušite Vaše belo perilo na solncu in vetru.

LUX

S pravilnim sušenjem dosežete že polovico uspeha v pranju, naravno da se mora tudi pri pranju pravilno postopati.

Z milom nikdar ne drgnite nežne strani tkanine, ker bi vsled tega porumenela in postala hrapava. Namočite perilo raje v penečo Luxovo raztopino, katera je za tkanino povsem neškodljiva.

Uporaba LUX-a se Vam mnogo-kratno izplača. - LUX je samo eden, ki se dobiva v originalnih zavojih.

Žitna letina v Prekmurju.

Toliko upanja na dobro letino že dolgo ni bilo ko letos spomladi. Po lanskim slabim letini si je vsak oddahnil in v duhu že gledal polne žitnice lepe rži in zlate pšenice. Prišli pa so ledeni svetniki in upanje se je spremenilo v skrb.

O žitni letini ni mogoče podati enotne slike, ker so velike krajevne razlike. Ponekod mraz ni zapustil nobenih sledov. Tako srečni so bili zlasti kraji v gornjem Prekmurju, vasi ob Muri in ob meji pri Dolnji Lendavi. V teh krajih je bila letina boljša, ko lansko leto in je bilo ljudstvo popolnoma zadovoljno. Pač pa je mraz hudo deloval v okolici Beltince, M. Sobote, Bogojine, Turnišča, Dobrovnik. Tu je bila rž tako uničena, da ni dala do 15 odst. tega, kar bi morala dati v normalnih razmerah. Udarci je katastrofalen. Velika večina je kmetov, ki niso dobili rži 100—200 kg, kar niti za zopetno setev ni dovolj, za domače potrebe pa ne preostaja nič. Pšenici mraz ni škodoval in je povprečno dobro obrodlila.

Med prizadetimi kraji je največ trpela okolica Beltince, Lipa in deloma Turnišče. Usodnemu mrazu so se tu pridružile še poljske miši, ki niso prizanesle ne rži ne pšenici. Kmetje ne le da zrnja niso dobili, marveč tudi slame ni bilo. Mnogo je gospodarjev, ki so našli na enem oralu le po par snopov, ali kvečjemu po en križ.

Slaba letina je za ljudstvo tem večji udarec, ker preživlja radi metljavosti, svinjske kuge in drugih nadlog veliko denarno krizo in tako ni denarja, da bi si nabavilo potrebno količino žita. Da se nesreči vsaj nekoliko odpomore, so zaprosile občine državno oblast, da prisloži ljudstvu na pomoč, s tem da mu da po nižini cen na razpolago semenske žito.

Borza

Dne 20. avgusta.

Tudi ta teden je bila privatna ponudba v devizah znatna tako, da Narodna banka ni dajala preveč deviz. Dajala je Curih in London, deloma Berlin in Dunaj nekatere dni.

Povprečni denarni promet je znašal 3.1 milijona Din, prejšnji teden pa 3.2, skupno je znašal promet ta teden 12.46 milijona Din napram 19.1 milijona Din prejšnji teden. Največji promet je bil v aredu, potem pa manjši. Največji promet je bilo v devizah: London, Curih in Newyork. V drugi polovici tedna se je Italija dvignila zaradi poluradnih vesti o nadaljevanju deflacijske politike, toda v soboto je že popustila.

Praga je bila v drugi polovici tedna nad pariteto in je zato popustila kakor je tudi Newyork izgubil par točk.

Na efektivnem trgu je v Ljubljani omeniti, da so začele notirati na borzi delnice Kranjske industrijske družbe in Tvornice za dušik v Rušah, o čemer smo že poročali med tednom. V Zagrebu so bili bančni in industrijski papirji zanemarjeni, dočim so drž. papirji narasli zlasti 7% invest. posojilo zaradi bližajočega se izplačila kupona (15. septembra). Na Dunaju je hausse zelo odnehala in vsi važnejši papirji so v kurzu izgubili. Koncem tedna so papirji izgubili vse točke, ki so jih v hausse pridobili.

Za blago opozarjamo na tržna poročila.

DENAR.

Ljubljana. (Prosti promet.) Lira je danes oslabela, kakor tudi Newyork, dočim so ostale devize brez izprememb. Devize: Curih 10.95, Dunaj 8.005, London 276.25, Newyork 56.78, Praga 168.60, Trst 309.75.

Zagreb. (Prosti promet.) Italija in Newyork sta žvrstejša, ostalo neizpremenjeno. Curih 310, Dunaj 8.005, London 276.25, Newyork 56.77—56.79, Pariz 222.25, Praga 168.50, Trst 310.

Curih, Belgrad 9.1375, Amsterdam 207.85, Berlin 123.45, Budimpešta 60.50, Varšava 58, Dunaj 73.07, London 25.21, Newyork 518.70, Pariz 20.335, Praga 15.375, Trst 23.25, Madrid 87.425.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Zagreb. (Prosti promet.) 7% invest. posojilo 86.50, vojna odškodnina 351, agrari 50.50.

Tilden je imel z Brugnonom kaj lahek opravek, je v izredno dobri formi. Lacoste je ugnal mladi Amerikanec Lott; Francozi v Ameriki pač še niso »aklimatizirani«. Malloryjeva je z novo zmago popravila svoj poraz napram mladi Jacobsovi.

65 let je star Hamburgčan dr. S. Schiff, pa bo šel nad Kanal. — Vrbsko jezero od Celovca do Vrbe je preplaval Stier v 7 urah in 55 minutah. — Na Holandskem so v tridnevnihih tekmah zboljšali kar 29 holandskih rekordov. — Japonci se za Amsterdam kaj pridno pripravljajo; Takaiši 50 m prosto 26.2, Kimura 200 m na hrstu 2 : 45.2. — Borg je plaval 880 y v novem rekordnem času 10 : 27.8. — Kljub temu, da so napravili Čehi pri svojih prvenstvenih tekmah štiri nove rekorde, ne gredo s prevelikim upanjem na zmago v Belgradu; tu se vršijo danes teden slovenske prvenstvene tekme. Naši plavalci so dobro pripravljeni, priča temu so zadnji plavalni dnevi v Osijeku: 100 m prosto Senjanović 1 : 06.2 (njegov rekord je 1 : 05.3); 400 m S. 5 : 26 (nov rekord); 1500 m spet Senjanović 22 : 49.8 (njegov rekord 22 : 25); 4 × 100 m Jadran iz Splita 10 : 55; 200 m prsno Pavešić 3 : 10; 100 m na hrstu Mirković 1 : 22.7 (rekord ima Marinković z 1 : 21.6); 100 m prosto dame Ratačičeva 1 : 27.7 (rekord); 400 m prosto (Rojčeva 7 : 15.4; 4 × 100 m prosto Jadran 6 : 30.4; 200 m prosto Prepuhova 3 : 45 itd. To so zelo dobri uspehi.

V 24urni dirki v Parizu je proti pričakovanju zmagal Francoz Barthelemy, prevozi je za tandemom 924 in pol km. Večina dirkačev je bila tako utrjena, da so med dirko odnehali, med njimi slovita kolesarja Binda in Girardengo.

Kako so se vršile tekme na Ljubelju, je poročal »Slovenec« 17. t. m. — Francozi se v avtomobilstvu vračajo nazaj na cesto; »Veliko darilo Francije« se ne bo izvajalo več v avtodromih, temveč na cesti.

Paolino je bil v boju z Delaneyem v 7. rundi diskvalificiran, ker je baje pregloboko udarjal, in so zmago presodili Delaneyu. Paolino se je boril divje, D. mirno; v omenjeni rundi je bil D. po točkah nekaj malega pred P. Vidimo, da se je Bask v Ameriki visoko povzpeli.

Pri italijanskih težkoatletskih tekmah v Comu je zboljšal Bottino italijanski rekord v obojerno sunku na 147 kg.

V Oslo se je peljala nemška vrsta 4 × 100 m in še par drugih atletov v aeroplanu. V teku na 100 m je zmagal Salz v 10.6, za njim Houben 10.7, 200 m Schüller 21.9, 4 × 100 m Preußen (Kre-feld) 43.4, diskos Paulus 43.47 m, skok v višino Oger Kesmarki 1.85. Par nemških tekmovalcev se je odpeljalo nato v aeroplanu v Amsterdam, na holandske tekme. — Prav izborni atlet je Finec Wahlstedt; krogla 14.57 m, skok v višino 1.86, na daljavo 6.71. Nov svetovni rekord je napravil na 2000 m Finec Borg, 5 : 23.8, doslej Nurmi 5 : 24.6. Dalje: Oger Papp 3000 m 8 : 51.2 (ogrski rekord), Finec Sarvimeki 3000 m 8 : 39.5; 5000 m Eklöf 14 : 53.3. Skok na daljavo Japonce Oda 7.37 m, nov japonski rekord. — O lepem štafetnem teku naših Orlov glej »Slovenec« od 17. t. m.

Da boste zadovoljni vrvarskimi izdelki z res dobrimi zato je treba naročiti tako blago le pri

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

Podružnica v Mariboru, Vetrinjska 20 ter v Kamniku, Ština 4.

Naše dijaštvo

Informacije glede vpisovanja na univerzo ter nadaljnjih priprav za vpisovanje se dobijo v »Danice«, Akademski dom, Miklošičeva cesta, vsak dan dopoldne od 9 do 10. Istotako glede stanovanj. Poslužite se teh informacij. — S. V.

Orel

Odsekom in krožkom vrhnjskega okrožja! Polovična vožnja je dovoljena. Kupite enosmerne vozne karte in zahtevajte moker žig. Potrdilo dobite na dan prireditve na telovadšču pri blagajni. gajni.

Proslava 20 letnice Orla v Sostrem. V nedeljo, dne 4. septembra obhaja Orel v Sostrem 20 letnico svojega obstoja in plodonosnega delovanja. Tukajšnji Orel se skrbno pripravlja za to prireditev. Dopoldne bo služba božja v lepo okrašeni župni cerkvi; popoldne pa ob 3 telovadba s pestrimi točkami. Po telovadbi bo na vrtu g. Svetla ob zvokih godbe Kat. del. društva iz D. M. Polja prijateljska zabava z bogatim srečolovom, šaljivo pošto itd. Vabimo zato vsakogar, da se udeleži te prireditve. — Odbor.

Pevska zveza

V ponedeljek 22. avgusta se vrši v dvorani Akademskega doma sestanek zborovodij ljubljanskega pevskega okrožja. Začetek ob 10 dopoldne. Ker so na sporedu zelo važni razgovori glede bodočega dela, je udeležba vseh nujno potrebna. — Vpoveč pridejo zlasti kraji: Sora, Preska, Smlednik, Šmartno pod Šmartno goro, Črnuče, Ježica, St. Jakob ob Savi. St. Vid nad Ljubljano, Dobrova, Brezovica, Tomišelj, Ig. Šmarje, Rudnik, Sostro in D. M. v Polju, Vič, Mavčice in Ljubljana. — Istočasno se vrši tudi v ponedeljek 22. avgusta sestanek zastopnikov kranjskega okrožja v Kranju v ljudskem domu. Začetek ob 11. Na sporedu je tudi volitev okrožnega odbora. Pismena vabila so bila pravočasno razposlana. — Poroča delegat iz Ljubljane.

Radovljiško pevsko okrožje priredi 28. avgusta ob pol 4 popoldne v dvorani Delavskega doma na Jesenicah pevski koncert z zelo zanimivimi sporedom, ki ga še objavimo. Nastopi 8 zborov posamezno in potem skupaj v dveh točkah. Vso Gorenjsko že naprej opozarjamo na to velenizimivo prireditev!

IX. pevski tečaj priredi P. Z. v dneh 14. in 15. septembra v Cerkljah ob Krki in sicer za leskovoško in videmsko dekanijo. Okrožnice se bodo pravočasno razposlale. Vse predpriprave vodi g. kaplan in obl. poslanec Tomazin v Cerkljah.

Knjige in revije

»Zgodovina treznostnega pokreta«. Tako je naslov knjigi, ki jo bo izdala »Sveta vojska« v Ljubljani ob priliki 25 letnice pokreta. Knjigi bo dodana izredno zanimiva statistika. Delo bo dotiskano začetkom septembra.

Polzvedovanja

Pozabljena knjiga. V petek, 19. t. m., se je pozabila na klopi glavnega drevoreda v Ti-volju knjiga »Acuisse de Montmidy«. Ker knjiga ni last izgubitelja, se najditelj vlnudno prosi, da jo odda v trafiki na Jurčičevem trgu.

Sport

NOGOMETNI TURNIR SK SLOVANA.

V boju za darilo mestne občine ljubljanske, ki se prične danes ob 15.30 v okrilju jubilejnega turnirja SK Slovana, bo publika sigurno prišla na svoj račun.

Dejstvo je, da se zadnje čase obrača pozornost našega občinstva bolj na tekmovalca domačih klubov, kot na tekmovalca tujih moštev. To nam dokazuje obisk domačih tekem. Kdor pozna razmere v naših klubih, osobito v prvorazrednih, ve, da bodo dala ta moštva vse iz sebe, da se čim častneje odrežejo. Vsi klubi so se čez počitnice na tihem pripravljali na ta nastop. In skoro bi si upali reči, da zna publika v tem turnirju doživeti preseženja. Ze nedeljska pičila zmaga Ilirije nad Slovanom je pokazala izborno formo Slovana, Hermes se je postavil Primorju za največjim uspehom po robu. Neoklepni Jadran je v nedeljo sicer doživel mal debakl, vemo pa sigurno, da se nam bo danes pokazal v popolnoma drugi luči. Ker bo poleg tega publika v tem turnirju imela priliko videti naše najboljšie klube v medsebojnem boju, je njena moralna dolžnost, da v čimvečjem številu posesti tekme danes, kakor tudi prihodnje dni. V 15 letih trdega boja za obstanek je SK Slovan sigurno zaslužil vsaj nekoliko naklonjenosti. Današnji tekmi se vršita ob 15.30, oziroma ob 17. uri na igrišču SK Ilirije.

Sportni teden

Prihodnja delavska olimpiada se bo vršila leta 1931. na Dunaju. Šlo je med Dunajem in Prago. — Nekdo je izračunal, koliko gledavcev gre v sedanje moderne stadione. Frankfurtski stadion ima prostora za 40.000 oseb in jih 4000 lahko sedi, Elberfeld za 39.300 in 4300, Colombes pri Parizu 60.000 in 10.000; največji je wembleyski stadion v Londonu, prostora ima za 126.000 oseb, od teh jih 35.000 lahko sedi; Pershingov stadion v Parizu 25.000 in 5000, stari amsterdamski stadion 23.660 in 7320.

Občuten je bil poraz Hajduka proti Rapidu na Dunaju, 1 : 8; »Jugoslavlani so v prvi pol uri izrabili svojo moč in so se po odmoru komaj še na nogah držali; tehnično in taktično se morajo še veliko naučiti.« Ker je tudi Hungaria premagala BSK 4 : 2 in se bo druga igra vršila v Budimpešti, je kaj malo upanja na dober naš uspeh v boju za srednjeevropski pokal. V isti tekmi je praska Sparta premagala dunajsko Admirio 5 : 1. — Par drugih znamenitejših tekem: Austria na Norveškem 2 : 3 in 1 : 4; Vrbovice : Waeker 3 : 2 (nezaslužen), Hakoah : Slavija 1 : 1, Ferencvaros : Hakoah 5 : 2, Simmering na Ogrskem 1 : 4 in 0 : 0.

dem pri njih delu. Ko so ga nagovorili ter poklicali po imenu, se je branil ter zanikal, da je to on. Naslednje jutro pa je izginil brez sledu in nikdar več ni bilo slišati o njem.

Še bolj zagoneten je bil slučaj s trgovcem, ki je stanoval v svoji palači v Londonu. Ko je odhajal, je dejal, da bo najkasneje ob šestih zvečer doma. Ker ga oni večer ni bilo in tudi naslednji dan ne, je žena stvar javila policiji. Leta in leta ni bilo nič slišati o njem in že ga je rodbina smatrala za mrtvega, ko je nekega dne stopil skozi vrata. Kje je hodil in blodil ves ta čas, pa ni popolnoma nič vedel povedati. Pozneje se je zvedelo, da je prebival le par milj proč od svojega doma in le slučajno se je spomnil na dom, ko je šel mimo svoje lastne hiše ter videl ženo, katera je gledala skozi okno.

Neki ugleden londonski meščan, ki je bil vnet propagator misijonov, je šel nekoč na sejo za vzhodne misijone. Bil je pri popolnem zdravju in razumu, imel na seji znamenit govor in na potu domov ga je nekaj časa spremljal prijatelj. Domov pa ni prišel, ne oni večer in tudi pozneje ne. Dvajset let pozneje ga je v neki borni stanovanjski hiši našel neki duhovnik, ki ga je poznal iz prejšnjih let. Nič se ni spominjal, ne družine, ne svojega imena in nobenega starih znancev in prijateljev ni poznal. Živel je samo še par mesecev potem in do zadnjega se mu spomin ni vrnil.

Neki odvetnik severnega angleškega mesta je šel kot običajno v svoj urad. Bil je v srečnem zakonu in vedno o pravem času hodil domov. Ono jutro pa ne le da ga ni bilo ob navadni uri, pač pa tudi v urad ni bil prišel. Vse iskanje in poizvedovanje za njim je bilo brezuspešno. Več kot leto pozneje pa ga je neki prijatelj našel v neki londonski restavraciji kot natakara. Ko ga je ta ogovoril po imenu, je on zmajal z glavo ter dejal onemu da se je gotovo zmotil in da je njegovo ime Robinson. »Toda ti si vendar John L... iz M...« je prijatelj silil vanj. »Kaj pa še,« je natakara odgovoril, »moje ime je Henry Robinson in še nikdar v življenju nisem bil v M...« Natakara, oziroma pogrešani odvetnik je drugo jutro izginil in nikdar več ga niso videli, kat da bi se bil v zemljo vdril.

Pred par leti je afriški misijonar duhovnik Hoare izginil in vse poizvedovanje za njim je bilo brez uspeha. Nekaj mesecev nato ga je slučajno videl neki misijonski brat, kako je kot tesar delal na neki novi stavbi v King Williams Townu. Ko ga je ta ogovoril, ni samo zanikal, da je njegovo ime Hoare, pač pa tudi trdil, da mu je misijonski brat popolnoma tuj. Z veliko težavo se je temu končno posrečilo misijonarja pregovoriti, da je šel z njim. V nekaj tednih so ga zdravniki ozdravili in spomin se mu je zopet vrnil. Pravil je, da se prav nič ne spominja, da je kdaj delal kot tesar in najbolj čudno pri tem je, da je vršil tesarsko opravilo v popolno zadovoljnost, dasi ni preje nikdar imel v roki sličnega orodja.

Zelo zamotan je tudi sledeči slučaj. Pred več leti se je neki univerzitetni profesor sprehajal s svojo hčerko po londonskem Strandu. Hčerka se je ustavila pred neko izložbo, on je pa šel počasi dalje. Ker je dalj časa ni bilo za njim, se je vrnil, toda nikjer je ni mogel najti. Izročil je zadevo policiji, a vse iskanje je bilo zaman, dasi so preiskali ves London. Oče je vse svoje premoženje izdal za iskanje izgubljenega otroka, šel je za vsako sledjo, a vse zastoj. Več let po tem dogodku je prijatelj profesorjeve družine naletel na prometni londonski ulici na slabo oblečeno žensko, katera je prodajala vžgalice. Ko jo je natanko ogledal, je v njej spoznal pogrešano profesorjevo hčerko. Nekaj časa ga je ogledovala, nato pa rekla, da ni to njeno ime, vendar pa se ji zdi znano. Vzel jo je s seboj, brzojavil očetu in v par urah sta si bila oče in tako dolgo pogrešana hčerka v objemu. Ko je zagledala svojo nekdanjo okolico in razne predmete, se

funtov, ali ga je bil en sam dirkalni konj prodan za 60.000 funtov, potem si lahko predstavljamo, kako velike vsote izdajo Angleži za ta šport.

Med športnimi igrami je nogomet na prvem mestu. Danes je tam 7000 profesionalnih nogometašev, a okoli 750.000 pa je amaterjev. Za igrišče v Manchesteru n. pr. so morali šteti 50.000 funtov (13.750.000 Din), a nekateri klubi imajo po 50 uslužbencev, ki vzdržujejo igrišče ter vrše druga opravila. Neverjetne vsote plačajo športni Angleži kot vstopnino k igram, kajti nogometa, pri katerem gre za kak pokal, se udeleži do stotisoč oseb. Po železnici jih v takem slučaju pride okoli 50.000. Direktno ali indirektno izdajo Angleži samo za nogomet na leto 12 milijonov funtov (tri milijarde in tristo milijonov dinarjev). V tem pa niso všete vsote, katere pri igrah stavijo, kajti znano je, da Anglež stavi pri vsaki priliki. Za nogometom sledi golf, potem cricket in še drugi šport. Igralcev golfa je poldrugi milijon, ki porabijo na leto osem milijonov krogel in polomijo nad en milijon batov. V Londonu samem ter bližnji okolici je 190 golf klubov z 25.000 članov in nič ni pretirano, ako povemo, da samo za golf izdajo na leto deset milijonov funtov (2.750.000.000 dinarjev).

Za naše razmere naravnost nepojmljivo, koliko izdajo Angleži samo za zabavo in vendar jih ni niti štirikrat toliko kot pa je nas Jugoslovancev.

ji je spomin zopet povrnil, vendar pa ni vedela ničesar povedati, kje se je nahajala ves ta čas.

Ženski poklici na morju.

Ko si je ženska osvojila svet in je zasedla vsa mesta, katera so bila primerna zanjo, je šla tudi na morje, kjer vrši razne poklice. Bile so izjeme, ko so tudi že v prejšnjih časih ženske opravljale moške poklice na ladjah. Tako je n. pr. Miss Victoria Drummond, kateri je bila angleška kraljica Viktorija krstna botra, z vsemi potrebnimi izkazili opremljen mašinist parnikov ter je bila kot taka že večkrat na vseh sedmih morjih. Toda, kakor rečeno, to so le izjeme. Mnogo jih gre na parnike kot natakarike ali postrežnice. Mnogo pa jih čaka, kdaj bo eno ali drugo mesto spraznjeno, da bi ga zasedle, kajti tudi tu je vedno več ponudb kot pa potrebe.

Današnja postrežnica na modernem parniku mora biti dobro vzgojena, znati mora vse, kar zna bolniška postrežnica, znati mora ravnanj z otroci, a znati mora tudi ustreči raznim potnikom, kateri imajo vsak svoje posebne želje. White Star Line ima samo postrežnice v službi, katere imajo tozadevne izkaze in prvovrstne kvalifikacije. V minulem stoletju ni bila postrežnica sprejeta, ako ni bila vsaj 35 let stara, dandanes pa tu ni nobene določbe in so navadno vse mlajše. Tudi pri teh pa so razne stopnje in napredovanja. Moderni parniki imajo posebna igrišča za otroke, kjer jim je na razpolago vse, kar je tu zanje namenjeno, poleg tega pa pazi nanje izvežbana čuvarica. Plačo imajo dobro, a mnogo več kot pa zneso plača, dobijo na napitninah, posebno od bogatih Amerikancev. Canadska in Novo Zelandška linija ima tudi že ženske sprevodnice, ki so se izkazale kot zelo praktične. Najvažnejše mesto na parniku pa je ono predstojnice. Ta mora skrbeti, da je vse preskrbljeno za zabavo potnikov. Ta mora poznati vse, kar zahteva današnja družba. Znati mora več jezikov, biti mora muzikalična, imeti organizatoričen dar, pred vsem pa mora biti ljubezniva, prijazna, biti mora voditeljica vsega, vendar pa tako, da je od vseh spoštovana in čislana. Takih je seveda zelo malo in število onih, ki čakajo na ta mesta, je silno veliko. Edino to je pri teh, da navadno niso dolgo v službi, ker se kaj kmalu omožijo. Prilike za to je na parniku več kot dosti.

Današnja moda pristrženih las zahteva seveda, da je na parniku na razpolago tudi ženski lasničarski salon. In v tem oziru je res dobro preskrbljeno, kajti samo prvovrstne moči so tu zaposlene.

Na parnikih »Majestic« in »Homerick« so tudi ženske telefonistkinje in na »Majestic« in »Olympic« je dobili vse, nogavice, ovrtnice, svilen blago, ročne torbice in stotine drugih stvari, kakršne vsak čas potniki kupujejo. V teh kioskih so seveda ženske kakor tudi v trgovinah. Maserke in manikerke, plavalne instruktorice, stenografinke, strojepiske itd. vse to imajo potniki na razpolago. Neke družbe ima zaposleno na vsakem parniku po eno vrtnarko. To se sliši nekam čudno, toda na modernem parniku je na tisoče rastlin, na katere je treba tudi paziti, in sicer mora biti za to izurjena roka ženske.

Sovjetska šola.

»Pravda« piše o neverjetno visokem odstotku ponesrečencev pri sprejemnem izpitu v visoke šole. V Petrogradu znaša njih število 15 tisoč, v Moskvi še več. Pismene naloge so polne »divjaških napak«. Spačene besede vpijejo kakor žrtve kmečkega pretepa. Na literarnem oddelku v Moskvi pišejo kandidati »sinnji« z dvema n, »mras« z s na koncu in moterijal z o v prvem slogu (češ da ima beseda deblo »motor«). Pretežna večina kandidatov ni ničesar vedela o Puškinu, Tolstemu, Turgenjevu. Na drž. konzervatoriju so pisali naloge: »Umetnost in življenje«. Prinašamo eno v celoti. »Znanstveniki so ugotovili, da je življenje univerzalnost, katere bistva ni mogoče ugotoviti. Življenje je ustvarjanje, toda vsak posameznik naj ne bo domišljav. Če kdo hoče ustvarjati, se mora opijaniti: bodisi z naravo ali z vinom in cvetkami. Sele tedaj je človek umetnik. To je pisal Baudelaire. Njegova dela jasno kažejo, da je pijanost edina logika, kajti opijanamo se skozi vse življenje.« Pika! V Gornem Institutu (Rudarski Akademiji), kjer morajo ljudje poznati višjo matematiko, so zamenjali kandidati 0,1 oz. 0,01. V Trgovskem Institutu je neko odgovoril, da so ustretili Nikolaja II. — buržuji, ker je hotel končati vojno! — Kratkotomalo se je ponesrečilo do 75 odstotkov kandidatov. »Ni dvoma, da je večja polovica absolventov srednje šole nepismena. Zna čitati romane in podpisati svoje ime ter nič več.« Tako poročajo sami sovjetski listi!

+ Drugi nemški kongres za varstvo narave. Prve dni tekočega meseca se je vršil v Kasslu drugi nemški kongres za varstvo narave. Navzočih je bilo tudi več inozemskih zastopnikov, tako zastopnika Narodnega muzeja v Pragi in češkoslovaške poljedelske

Continental

Balonasti obroči

zelo elastični, trpežni, črne kakovosti skoraj neprodorni, izredno malo obrabljivi. Vam omogočijo prevoz daljav, kakoršnih si doslej niti predstavljati nismo mogli. Conti „Type Ballon“ montirate lahko brez premembe koles na normalna platišča za obroč z visokim pritiskom. — Stedite čas in denar!

Viktor Bohinec, Ljubljana

akademije. Na dnevnem redu sta bili dve točki: zakonodaja za zavarovanje naravnih redkosti in krasot in razmerje šole do varstva narave. Obe vprašanji so vsestransko obdelali poklicani strokovnjaki. Z višjega stališča je osvetlil vprašanje prof. dr. Freyer iz Leipziga, ki je razpravljal o metafizičnem razmerju med pokrajino in narodom, med naravo in kulturo. Označil je razmerje med pokrajino in narodom kot razmerje med materjo in otrokom in kulturo kot rastlino materinske dežele. — Kongres je izpolnjevala predmetna razstava. — Prihodnji nemški kongres o varstvu narave se bo vršil v Dresdenu.

+ Kralj Sizovat umrl. V sijamski pokrajini Kambodža je umrl tamkajšnji kralj Sizovat, star 87 let. Sizovat je bil vdan Franciji in je l. 1914. tik pred svetovno vojno obiskal Pariz. S seboj je bil tedaj pripeljal 200 svojih žena — 300 jih je bil pustil doma — in dva sina, ki ju je izročil v vzgojo francoski kadetnici. Sizovat je bil potomec prastare dinastije, njegovi predniki so vladali v Kambodži že 500 let pr. Kristusom. Ko se je vozil v Pariz, je bil sploh prvič na potovanju. Ko je na morju nastal vihar, je resno zahteval od kapitana, naj morje pomiri. Kmalu nato je veter res popustil in kapitan je dobil visok red.

BEDA ISKALCEV DIJAMANTOV.

Medtem ko čujemo tu pa tam le o onih srečnih posameznikih, ki so si na dijamantnih poljih pridobili premoženje, bi mnogo več paznje zaslužila temna slika, katera nam predločuje usodo tisočih nesrečnežev, ki iščejo dijamantov na novo najdenih poljih v zahodnem Transvaalu. Življenjski pogoji so v ondotnih krajih naravnost strašni. Ljudje umirajo v množinah kakor podgane. Posebno mnogo je otrok med umrlimi, ki podležejo radi nezadostne in nepravne hrane. Tisočeri iskalci ter njih družine so sestradani do kosti, le malo jih je, kateri na dan večkrat jedo kot enkrat in še to le nekako koruzno zmes. Tu ni niti najprimitivnejših higienskih določil, zato je z zdravjem tako na slabem. Voda, ki je za pranje peska nujno potrebna, je silno draga, ker jo morajo z motornimi vozili od daleč dovažati. Tisočeri iskalci sreče so »delo« ustavili ter si poiskali zaslužka, pri katerem jim je vsaj življenje omogočeno.

ANGLEŠKI VISEČI STOLP.

V Skegnessu na Angleškem so napravili betonski vodovodni stolp, visok 30 metrov. Ko so ga napolnili z vodo, katere je šlo 200.000 galonov (900.000 litrov), so ugotovili, da se je stolp za dvajset col (pol metra) nagnil. Ko pa so ga zopet izpraznili, je stolp zavzel zopet prvotno pozicijo. Sedaj stoje pred uganko, kaj je temu vzrok.

Motorni čoln stane 4500 funtov (1.237.500 dinarjev), a oni na jadra pa le 2000 funtov.

Na novem denarju Irske republike vidimo kokoč, prašiča, zajca in sulca.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 315,8, Barcelona 344,8, Praga 348,9, Leipzig 365,8, Schenectady 379,5, Stuttgart 379,7, Toulouse 392, Hamburg 394,7, Frankfurt 428,6, Brno 441,2, Rim 450, Paris 458, Oslo 461,5, Langenberg 468,8, Berlin 468,9, Dunaj 517,2, München 535,7, Budapest 555,6, Varšava 1111, Carigrad 1230, Königswusterhausen 1250.

Nedelja 21. avgusta.

Zagreb: 20.30 vesela večerna glasba. — Breslau: 12 zborovski koncert, 15.45 pravljice, 17.30 pomen poljedelske konjunktne statistike. — Praga: 20 koncert (Smetana, Suk, Dvořák), 22 čas. signal, časnikarske in sportne vesti. — Leipzig: 8.30 orgelski koncert iz lipske univerzitetne cerkve, 18.30 problemi modernih velesojmov in razstav, 19 o vulkanih, 19.30—20 o potresih. — Rim: 10.30 vokalna in instrumentalna cerkvena glasba, 21.10 instrum. in vokal. koncert. — Pariz: 14 koncert, 21 koncert. — Dunaj: 11 koncert dun. simf. orkestra (Mozart, D'Albert, Fuchs, Liszt), 16 popoldanski koncert, 20 enodejanke: »Doktor Simpel«, »Miren dom«, »Mali sorodniki«. — Budapest: 16 ciganska glasba, 21 koncert simfoničnega orkestra, 22 časovni signal, nato ciganska glasba. — Varšava: 20.30 večerni koncert (Schubert, Wagner, Leoncavallo, Puccini itd.), 22.30 prenos od »Rydzas«.

Ponedeljek, 22. avgusta.

Barcelona: 17.40 in 22.10 kvintet. — Praga: 13.15 poročila o industriji, trgovini in obrti, 13.30 in 16.45 borzna poročila, 19—22 prenos iz Salzburga: Don Juan (Mozart), 22 čas. signal, časni-

karska in sportna poročila. — Leipzig: 16.30 nor-dijska glasba, 20.15 glasbeni večer, posvečen J. Straußu. — Schenectady: 19.30 in 23.30 orkestralni koncert. — Toulouse: 12.45 in 20.45 koncert. — Brno: 14.30 praška borza, vremenska napoved. — Rim: 21.10 koncert lahke glasbe. — Dunaj: 16.15 popoldanski koncert (Offenbach, Čajkovsky, Chopin itd.), 19 prenos iz Salzburga: Don Juan. — Budapest: 17.30 ciganska glasba, 21. 20 časovni signal, nato ciganska glasba.

Torek, 23. avgusta.

Zagreb: 20.30 večerna glasba. — Praga: 13.15 poročila o industriji, trgovini in obrti, 13.30 in 16.45 borzna poročila, 17 popoldanski koncert (Saint-Saens, Liszt itd.), 20 vremenska napoved, 22 časovni signal, časnikarska in sportna poročila. — Toulouse: 12.45 in 20.45 koncert. — Frankfurt: 12 zvonjenje z darmstädtskega gradu, 18.45 pomen vitaminov za zdravje. — Rim: 17.45 instrumentalni in vokalni koncert. — Dunaj: proslava 100 letnice rojstva Jos. Straußa. — München: 20.30 orkestralni koncert. — Budapest: 17.05 ciganska glasba, 19 simfoničen koncert. — Varšava: 20.30 koncert.

Sreda, 24. avgusta.

Zagreb: 20.30 večer arij. — Breslau: 21. koncert. — Praga: 13.30 in 16.45 borzna poročila, 11.30 o industriji, trgovini in obrti, 22 čas. signal, časnikarska in sportna poročila. — Frankfurt: 16.30 orkestralni koncert, 20.15 veseli večer. — Brno: 14.30 praška borza, vremenska napoved, 19.15 prenos iz brnskega gledališča: Samson in Dalila (Saint-Saens). — Rim: 21.10 simfonični vokalni koncert. — Pariz: 14 koncert, 21. koncert posvečen avstrijskim glasbenikom. — Langenberg: 20.35 zborovski in orkestralni koncert (Schubert, Brahms). — Budapest: 21 ciganska glasba. — Dunaj: 20.05 orkestralni koncert dunajskega simfon. orkestra (Mendelssohn, Mozart, Smetana, Dvořák). — Varšava: 20.15 večerni koncert, 22.30 prenos od Rydza.

Četrtek, 25. avgusta.

Zagreb: 20.30 večerni koncert. — Barcelona: 17.40 in 22.50 kvintet. — Praga: 13.15 industrija, trgovina in obrt, 13.30 in 16.45 borzna poročila, 18.15 dobrodelnost v demokratični državi, 20 vremenska napoved, 20.10 koncert, 22 čas. signal, časnikarska in sportna poročila. — Toulouse: 12.45 Chopinov preludij 19, 20 in 21, 20.45 koncert. — Frankfurt: 16.30 koncert domačega orkestra, 21.15 cellokoncert (Tartini, Faure, Granados, Popper). — Brno: 14.30 praška borza, 19 koncert (Smetana, Dvořák itd.), 21 tamburaški koncert. — Rim: 21.10 prenos iz gledališča. — Berlin: 16 o kitajskem pesništvu, 18.40 uporaba Röntgenskih žarkov v zdravilstvu, 22.30—0.30 glasba. — Dunaj: 21.05 koncertna akademija (Bizet, Verdi, Chopin, Grieg, Liszt itd.). — Budapest: 17.30 ciganska glasba.

Petek, 26. avgusta.

Barcelona: 18, 21.05 kvintet. — Praga: 13.15 industrija, obrt in trgovina, 13.30 in 16.45 borzna poročila, 20 vremenska napoved, 20.10 pester spored, 21 koncert, 22 časovni signal, časnikarska in sportna poročila. — Schenectady: 19, 23.30, 0.20, 1 in 2 glasba. — Stuttgart: 16.15 koncert, 18.15 o ciganih (predavanje), 18.45 moderne drame (predavanje), 19.15 pomen radia za šole (predavanje), 20 ljudski koncert. — Toulouse: 10.15 Chopinov preludij 22, 23 in 24, 12.30 Chopinov preludij 7, 8, 9 in 10, 20.45 koncert. — Brno: 14.30 praška borza, vremenska napoved, 20 koncert. — Rim: 21.10 »Cardaska princezinja«. — München: 16 »Die Meistersinger von Nürnberg« (Wagner). — Budapest: 23 ciganska glasba. — Varšava: 18 in 20.30 koncert. — Carigrad: 16 in 19.30 koncert turške godbe.

Sobota, 27. avgusta.

Zagreb, 20.30 večerna glasba. — Praga: 13.15 industrija, obrt in trgovina, 17 popoldanski koncert, 20 vremenska napoved, 22 časovni signal, časnikarska in sportna poročila, 22.25—22.50 prenos iz Narodnega doma. — Leipzig: 19 zavarovanje eksportnega kredita, 20 »Leteči Holandeec« (Wagner), 21.15 glasba. — Toulouse: Chopinov preludij št. 15, 12.30 Chopinov preludij št. 16, 17 in 18, 20.45 koncert. — Hamburg: 16.30 citraski in jodlerski koncert, 19.15 predavanje za radio-amaterje. — Brno: 14.30 olomuška borza, vremenska napoved, 19.15 »Quo vadis«, prenos iz brnskega gledališča. — Rim: 21.10 prenos iz gledališča. — Berlin: 18.40 medicinsko-higijske drobtine, 22.30—0.30 glasba. — Dunaj: 16.15 pop. koncert, 22.05 »Poljska krič, opereta«. — Budapest: 17.45 in 22.45 ciganska glasba. — Carigrad: 16 in 19.30 turška glasba.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljni, dobri soprog, oče in tast, gospod

Franc Zupan

zastopnik zav. družbe »Jugoslavija« in banke »Slavija«

v soboto dne 20. t. m. po kratki, mučni boleznimi v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika bo v ponedeljek ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti, Šutna št. 46.

Kamnik, dne 20. avgusta 1927.

ZALUJOČI OSTALI.

RADIO potrebščine
v največji izbiri stalno v zalogi pri
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrtic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Mladenič

trgov. naobražen, priden in pošten, išče primerne službe. — Ponudbe upravi pod: »Zanesljiv št. 6430«.

Vojna sirota

stara 14 let, z 2 meščan. razredoma, išče mesta UČENKE v trgovino. — Naslov v upravi št. 6401.

MLADENIČ

zanesljiv, delno trg. naobražen, želi zastopstvo za Trbovlje, kjer je dobro vpeljan, Zagorje in Hrastnik. Event. za vso Slovenijo. Ponudbe na upravo pod: »Zastopnik« 6431.

KOVAŠKI

pomočnik

prvovrstna moč, trezen, zanesljiv, ki je izurjen zlasti v podkovanju konj, išče mesta v večji kovarnici. — Naslov pove uprava lista pod št. 6199.

Službe želi

pri boljših ljudeh gdena, ki se je učila kuhati eno leto v hotelu ter bi šla najraje k zakonskemu paru brez otrok. Naslov v upravi lista pod št. 6466.

Kuharica

varčna, večša samostojne kuharice, vajena vseh hišnih del, išče mesta samo dopolne ali tudi ves dan. Nastopi takoj ali pozneje. — Naslov v upravi lista pod št. 6440.

Trgovski pomočnik

dobra moč, z večletno trg. prakso, z lepimi spričevali, išče mesta v trgovini za takojšnji nastop v mestu ali na deželi; po možnosti ali polovi kavčijo 10 tisoč Din. — Ponudbe na upravo lista pod št. 6458.

Dekle

srednjih let, zdravna, zanesljiva, zdrava želi mesta, kjer bi poleg kuhe (ki ni pogojna) pospravljala sobe, pomagala v trgovini, gostilni ali vodila otroke na sprehod. Govori tudi nemško. Naslov v upravi: 6495.

STAVENI POLIR

z večletno prakso in absolutno stavbno-rokodel. šole v Ljubljani, želi primerne mesta pri kakem stavbnem podjetju. Ponudbe na upravo pod: »Izvežban« št. 6458.

Proste službe

Delovodja

se sprejme za mehanične in električne delavnice za najmanj dvoletno prakso in dobri spričevali iz srednje delovodske šole. Prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava je na razpolago. Prošnje z vsemi dokumenti in navodila zahtevane mesečne plače je poslati na: šentjanski premoženik AND. JAKIL, Krmelj — Dolenjsko. 6417

Pomožna moč

ki je prav dobro izurjena v ostenju in popraviljanju žagnih listov, se sprejme za parno žago pri Celju. Z zadostno ponudbo naj se ob priključitvi spričeval pošljejo na L. južoslav. lesno industrijo v Celju. 6444

Pletilje

za jopice — dobro izurjene — se sprejmejo. Prednost imajo one z lastnim strojem. — Ponudbe je poslati na naslov: »Pulover« št. 6356. Na upravo Slovenca, Ljublj.

PRODAJALCO

dobro moč, sprejme M. BERDAJS, trgovina z mešanim blagom in semenim, Maribor. Hrana in stanovanje v hiši. 6274

ZASTOPNIKE

in ZASTOPNICE za razprodajo srečk na obroke, išče Bančna poslovavnica BEZJAK v Mariboru. 5512

KUHARICO

popoln. samostojno, išče za 1. sept. slovenska rodbina v Zemunu. Plača dobra. Ponudbe na naslov Ana Pretnar, sedaj Podbrezje pri Podnartu.

Čevljarski vajenec

se takoj sprejme. Josip Prešeren, Ljublj. 7, št. 65.

Iščem odjemalce za namizno in še več za trčeno

SADJE
največ jabolk. — MODIC FRANC, trgovca sadja — Tolsti vrh, Šent Jernej.

V delo

se takoj sprejme več dobrih ZIDARJEV, in sicer za notranja in zunanja fasadna dela. Delo se prevzame lahko tudi od metra. — Poizve se v Linhartovi ulici št. 9.

Kroj. vajenec

se sprejme, brez oskrbe. — Franc Arhar, Koseze št. 42 — Spodnja Šiška.

Vajenca

za mesarsko in prekajevalsko obrt sprejme Fran Golob, Ljubljana VII — Jernejeva 47.

Mizar.pomočnik

za pohištveno mizarstvo se sprejme takoj. — KAROL ERJAVEC — Brod 10, Št. Vid n. Ljubljano.

Vajenec

ali vajenka, železn. sin, ozir. hči, se sprejme v trgovino z galanter. blagom in delikatesami. — Pismene ponudbe upravi lista pod: Takoj št. 6487.

Potnik

za možko perilo, specialiteta, visoka provizija, za inozemsko trdiko, se išče. — Vprašati pri gosp. Franc PAAR, Jesenice — Gorenjsko. 6478

Iščem za takoj

2 do 3 zidarje

za fasado in delo pod streho proti dobri plači ali akordu. — Ing. Rudolf TREO, Gosposvetska 12.

Dobra žen. moč

se sprejme za trgovino. Ljubljana, Karlovska c. 4.

VRTNARJU

solidnemu - oženjenemu brez otrok, ali mlajšemu vpokoju, ki se razume na sadjarstvo, nudim mesto HISNIKA četrt ure od Ljubljane. Soba in kuhinja ter nekaj sveta za zelenjavo. Ponudbe pod: »Hišnik« 6511 na upravo.

Več izurjenih

pletilk in šivilj

za pletenine se sprejme. Naslov v upravi: 6507.

Dijaki

Akademik

išče stanovanje s hrano ali brez nje pri krščanski družini. — Ponudbe pod: »Tehnik 6387« na upravo.

DVA DIJAKA

ali dve učenki se sprejme na hrano in stanovanje v Kolodvorski ulici št. 13, pritličje. 6399

Dva dijaka

sprejem na stanovanje in hrano. — Več se izve v Florijanski ulici št. 9/L

2 visokošolca

ali dijakinji sprejem na stanovanje in hrano. Poizve se pri G. Modic, Vel. čoln. ul. 8, Ljubljana.

Dva dijaka

(srednješolca) se sprejme na stanovanje in hrano. Cena zmerna. — Naslov v upravi lista pod št. 6456.

Mlajšo dijakinjo

sprejme bivša učiteljica z vso oskrbo. — Naslov na upravo lista pod št. 6464.

Dva dijaka

ali dijakinji se sprejme na stanovanje in hrano pri ROZI PODLOGAR, Maribor, Mlinška ulica št. 34, II. nadstropje, vrata 5. 6454

2 dijaka

ali DIJAKINJI začetnih razredov, se sprejme na stanovanje in hrano. Glasovir in lepa soba na razpolago, v bližini šol. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Postena družina sprejme

dva dijaka

v popolno oskrbo. Soba zračna z električno razsvetljavo (mes. 700 Din). — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6435.

1 ali 2 DIJAKINJI

sprejem na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava pod št. 6492.

Pouk

POSTANETE

TEHNIK

risar, mojster itd., s pomočjo tehn. študij na domu (Fernstudien) — vse smeri. Obširni prospekt 10 Din. Lycée Industriel, Rue Enseignement, 37, Liège, Belgija.

Prvi jesenski

KROJNI TEČAJ

na Zaseb. Krojnem učilišču, Ljubljana, Stari trg 19 — dne 1. septembra. Revnejšim tečaj ceneje, nekaj se lahko plača z živili. Šiviljam in krojačem se brezplačno rekomandirajo mesta. — F. POTOČNIK, član internacionalne anglo francoske Krojne šole. Učenci tečaja imajo vsako leto 8 dni brezplačen pouk o prejembi mode. Gener. zastopstvo modnih listov za Jugoslavijo Krojnega učilišča »A. Lanchet«, Pariz.

Stanovanja

Lepo nemebl. sobo

oddam g. duhovniku ali sl. gospodu. Jegličeva 9.

Solidnega gospoda

vzajem na stan. in hrano. Naslov v upravi št. 6432.

Prazno sobo

pritlično, v Ljubljani ali ljublj. okol., iščem. — Ponudbe na upravo lista pod: »Mirna stranka«.

Samostoj. gospod, 40 let

star, išče lepo opremljeno sobo s posebnim vohodom v sredini mesta za takoj. Plača 600 Din mesečno. — Ponudbe upravo »Slovenca« pod: »Lepa soba« št. 6501.

Stanovanje

1-2 sob, kuhinje in pritlični v Ljubljani ali bliž. okolici, iščem za takoj ali pozneje. Prijazne ponudbe pod »Uradnik« na upravo »Slovenca«. 6469

V najem

Pisarniško sobo

visokem pritličju odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Gledališka 8.

2 pisarn. sobi

event. s predsobo, v sredini mesta, v pritličju ali v višjih nadstropjih, se išče za takoj. — Ponudbe na trdiko: L. KNEZ, Ljublj., Gosposvetska 3.

Vrtnarju

oddam prostor za vrt in stanovanje. Prednost oni z denarjem. — Ponudbe pod »Vrt v mestu« upravi.

Prekajevalnica

brez konkurence, na najlepši točki pri kolodvoru na Jesenicah, SE ODDA V NAJEM. 6479

Ženitbe

Resnega znanja

zaradi ženitve želi vsled družinskih razmer in pomanjkanja znanja gospodina z večjega posestva na deželi, 22 let, poštena in mirnega značaja, vajena vsega gospodinjstva, ima kuh. in sobno pohištvo in 10.000 Din gotovine. Najraje bi se poročila z železn. strojevodjo, sprevednikom ali slično, četudi v oddaljenem kraju; izključeni niso vdovci. — Ponudbe z naslovom in sliko pod št. 6404 upravi.

Posestva

Kupim manjšo

hišo ali vilo

v Kamniku. — Ponudbe z opisom stavbe in ceno na upravo lista pod št. 6415.

Trgovska hiša

pritlična, v sredini trga Rajhenburg, primer. tudi za vsakega obrtnika, zelo ugodno naprodaj. Naslov: Marija Pohle, gostilničarka, Rajhenburg. 6416

Kupi se hišica

z vrtom v Rajhenburgu ali okolici. — Ponudbe pod: »20.000 Din« upravi.

VILA

7 sob, 3 balkoni, 3 kleti, hlev, 5 oral zemlje, za trgov. ali gostilno, prodaja IVANČ, Ptujška gora, 6245

Lepo POSESTVO

na Dolenjskem, 20 oralo zemlje, v najlepši legi tik farni cerkvi in ob glavni cesti, v bližini majhnega mesta, se ugodno prodaja. Zraven spadajo dve zidani hiši, hlev in šupa. Polovica zemljišča je mecesnovega in borovega gozda — druga polovica njiv, travnikov in sadnosnisk. Naslov v upravi lista pod številko 6282.

Veliko kavarno

z lepim senčnatim vrtom, na najlepšem in najbolj promet. mestu v Celju, kakor tudi več drugih objektov, ima v prodaji Lovro Čremožnik, Celje, Kralja Petra cesta št. 28.

V nedeljo dne 28. avg.

ob 15% uri PRODAJA

treh parcel

za stavbe ali lesno skladišče, blizu kolodvora v Kamniku. — Pojnila v trg. Cuderman, Kamnik.

Zaradi izselitve se prodaja

lepo posestvo

na Gorenjskem, obstoječe iz zidane, z opoko krite hiše, gospod. poslopja, dalje sadni vrt, 3 aj. 2 v. 2 v. in 1 manjši travnik, velik pašnik in 3 gozdi. Posestvo je na ravnam ter večino v kosu takoj od hiše. Izredna prilika po tako nizki ceni vsiljavati si lep dom. — Oglasiti se je v ponedeljek 23. avgusta ali v torek 24. avgusta v Kolodvorski restavraciji Kranj, ker lastnik potem odpotuje.

TRGOVSKO HIŠO

prodam z gosp. poslopjem in 16 oralo zemlje z živim, mrtvim in trgov. inventarjem, brez konkurence, na deželi. — ANA KURBOS ali pa SLIVAR — Ljutomer. 6484

MALA VILA

z gospodarsk. poslopjem naprodaj. Poizve se pri Rednak, Velenje 44 pri Celju. 6494

Kdo prodaja?

Polhove kože

kupuje po najvišji ceni in vsako množino

L. Rot

krznarstvo, LJUBLJANA, Mestni trg št. 9.

JEČMEN — RŽ

kupim ali zamenjam za KORUZO po dogovoru. — FRAN POGAČNIK, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 36.

Lečo, fižol, suhe gobe, kumno

kupim vedno po najvišji ceni.

FRAN POGAČNIK

Ljubljana, Dunajska c. 36.

Hrastove hlode

debelina od 20 cm naprej, kupuje v vsaki množini par. žaga V. SCAGNETTI — Ljubljana.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

Pšenico, ječmen

prodaste najugodnejše pri trdki Ivan Pestotnik in drug Ljubljana, Resljeva c. 3.

MECESNOVE deske

od 50 naprej debeline, kupim večjo množino. — Ponudbe na Poštni predal št. 43, Ljubljana.

RAZPISUJEMO

dobavo 23 m²

rezanega lesa.

Ponudbe je vložiti do 6. sept. t. l. Več se izve pri Direkciji drž. rudnika Zabukovca, p. Griže.

Kdo kupi?

SPALNICO

otomano in gosposko sobo, popol. novo, radi pomanjkanja prostora zelo ugodno prodam. — Naslov v upr. lista pod št. 6433.

VINO

pristo kaštelansko opolo dokler traja zaloga, liter 12 Din. VINSKA KLET, Sv. Petra cesta št. 43.

PLETILNI STROJ

št. 8/50, brezhiben, na katerem se plete jopice, telovniki, nogavice itd., se zaradi bolezni v družini ugodno prodaja. Ponudbe in vprašanja na upravo lista pod št. 6383.

Otavo

stoječo, oddam na Ižanski cesti. — JANKO PREDOVIČ, Ljubljana, Ambrožev trg 7. 6480

Prodaj

dežni PLAŠČ, prima, ter nov daljnogled 6X30. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6467.

Naprodaj je kompletna

SPALNA OPRAVA

kuhinjska oprava, 2 krojaška šivalna stroja in drugo krojaško orodje na Brinju 1 ob Dunajski c.

Nasa obrt

Dobro vpeljana trgovina

išče družabnika

(družabnico) ali posojilo 10.000 Din; dam obresti in nagrado. Ponudbe na upravo pod: »Garancija«.

Seznam

izrebranih števil loterije »Katoliškega prosvetnodruštva« v Sv. Petru pod Sv. Gorami, izrebranih dne 14. avgusta 1927.

Srečka, ki je zadela, se mora do vseh tega 21. dne po izrebranju neposredovno vrniti loterijskemu odboru, ki bode dobiček takoj nabavil. Zraven vrnjene srečke je treba poslati potrdilo, da je srečka plačana (odrezek poštne polovice), oziroma je treba navesti od koga se je srečka kupila, da se bo ugotovilo, je li srečka plačana. Za pismeni odgovor je priložiti znamko za 1 Din.

Dobitki se bodo izdajali od 5. sept. 1927 do 15. sept. 1927. Kdor se do 4. sept. 1927 ne javi s srečko, ki je zadela, izgubi pravico do dobitka.

Glavni dobitki:

1. 0031, 2. 44377, 3. 33418, 4. 9271, 5. 7686, 6. 43834, 7. 36807, 8. 37.830.

12 dobitkov v vrednosti po 200 Din.

63454, 5042, 29288, 9557, 66773, 36639, 24681, 42261, 6525, 42804, 82821, 43967.

10 dobitkov v vrednosti po 100 Din.

8611, 18684, 42456, 55595, 50079, 7170, 37490, 60345, 71124, 40821.

10 dobitkov v vrednosti po 50 Din.

2751, 54319, 52412, 63413, 6

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predelumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.
Brzjavke: Kredit Ljubljana
Tel. 2040, 2457, 2548; Interurban 2706, 2806

Nasa obrt
Pletilni stroji
patent »Ideal« do sedaj nepreosljivi, šivali, stroji za pletenine, navijalni in krtačni aparati, železne mizice in druge potrebščine vedno v zalogi. — Pouk s stanovanjem v hiši. **FRAN KOS**, Ljubljana, Židovska ulica 5.

STAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
Sv. Petra c. 13

I. VARDIAN
Sisak 53. Hrv.

Tamburice
Cenike poštem brezplačno

Žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetne izdelke dobite najceneje pri **RUDOLFU RADOVANU**, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

Jabolka
namizna in za prešanje, kupi vsako množino po najvišji ceni in proti takojšnjemu plačilu **FRANC KOLARIČ — BREŽICE**.

Tvornica kvasa
sprejme v stalno službo obratovodjo odnosno varilnega mojstra s strokovno predizobrazbo, nadalje tudi več uslužbencev, ki so doslej službovali dalj časa v enakih podjetjih. — Ponudbe s pričevali je vpsolati na **Boh & Križnič**, Ljubljana, Poštni predal 146.

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

Končno je prišel in mu je rekla:
— Zakaj si me tako zanemarlj, pozabil si name. On je odvrnil:
— Imam opravke.
Ona je rekla: — Kaki opravki so to? Zakaj pa jih poprej nisi imel? Demant ti moj briljantni! — in mu je iztegnila roke, da bi ga objela. A knez se je namrdnil in na vso moč sunkoma potegnil vrvico od križa, ki ga je imela na vratu.
— Na mojo srečo, — je rekla, — ni bila svilen vrvica na vratu močna, preperela je bila in se utr-gala, ker sem že davnič na njej nosila svetinjo. Sicer bi me bil lahko zadavil. Mislim tudi, da je prav to hotel, ker je ves prebledel in zasikal:
— Zakaj pa nosiš tako umazano vrvico?
Rekla sem mu:
— Kaj te briga moja vrvica? Bila je snažna, a zdaj je počrnela od težkega potu, ker imam hude misli.
Prišel je pljuvati: tifu, tifu, tifu. Pljuval je in tn rekel:
— Pojdiva s kočijo na sprehod! — Hlinil je pri-jaznost in me poljubil v glavo. Nisem mislila nič sla-bega, usedla sem se k njemu na voz in sva odšla. Dolgo sva se peljala in dvakrat zamenjala konje. Nič mi ni hotel povedati, če sem ga vprašala, kam greva. Videla sem, da se je pričel močvirnat, gozdnat, ne-prijeten zapuščen kraj. Prišli smo k čebelnjaku sredi gozda. Ob čebelnjaku je stala kmečka hiša. Tukaj so nas sprejela tri mlada, krepka dekleta-enodvorke v krilih iz domačega platna, pobarvanih z rdečnico. Rekli so mi »gospa«. Čim sem stopila iz voza, so me

Najcenejše

in najboljše modroce, spalne divane, otomane, žimo dobite pri trvdki
Fran Jager, tapetnik, Ljubljana, Sv. Petra nasip 29 pri Zmajskem mostu.

Važno za trgovce-izletnike

Dne 21. septembra 1927 nastopi največja in naj-hitrejša veleladja sveta »Saturnia« z motornim pogonom, last parobrodne družbe Cosulich Line v Trstu, svojo prvo vožnjo. — Potniki za luke: Neapelj, Marseille, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos-Aires se spreje-majo pri zastopniku **SIMON KMETECU**, Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 13. 6474

Potrebujem za takojšnjo in poznejšo dobavo
krumpir-rožnik, namiz. jabolka
in SENO v večjih množinah. Vagonske pošiljave. Kupim 80—100 KS malo rabljen motor na sesalni plin

ali Diesel-motor, toda brez generatorske zračne sesalke in zračnega kotla. — Ponudbe prosimo na uprav »Slovenca« pod številko 6598.

BREZPLAČNO

ne, toda prav poceni nudimo 12 vrst najfinjših sokov, »Dewis« celulozo, sadne mlince, čepice za mlade junake, »Tiro«-izbijanje češpljevih koščic, potrebščine za konzerviranje in mnogo drugih predmetov. Sporočite, kaj želite, da napravimo ponudbo. — Pišite takoj

»BREZALKOHOLNI PRODUKCIJI«
v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10.

Tudi v Vaši kuhinji ne sme manjkati znamenitih priprav za vkuhanje or-ginalne znamke
WECK
Po zelo ugodnih cenah jih dobite pri Tovarniški zalogi »WECK«, Ljubljana, Krekov trg 10, I. n. (Tvrška Fructus).
Celje: Maribor:
Josip Jagodič. Carl Lotz.

Mlad trgovski pomočnik

Slovenec, kateri ima veselje do potovanja, se išče. Neobhodno potrebno je, da obvladuje slovenski in hrvatski jezik popolnoma, ako tudi nemški, ima prednost. Vpoštevala se bo tudi reprezentativna zunanost in dovršene šole, ter stopnja inteligence. Dotičnik bo v naš sistem delovanja izšolan na Dunaju in bo potem potoval po vsej kraljevini S. H. S. — Življenjski popis, pisan brez tuje pomoči v slov., hrv. in nemškem jeziku, in vse doku-mente in sliko je vpsolati na upravo »Slovenca« v **MARIBORU** pod številko 138.927, FKL.

Gostilna Forte, Trbovlje

na najbolj prometnem središču velikega industrijskega kraja — se odda za daljšo dobo v najem. K gostilniškim prostorom spada: velika dvorana z gledališkim odrom, tri velike gostilniške sobe, kegljišče, štiri tujske sobe, kuhinja, dve kleti in lepo stanovanje z 2 sobama. Vsi lokali moderno opremljeni. Električna luč in vodovod v hiši. Na-jemnina po dogovoru. — Ponudbe do 1. septem-bra 1927 osebno ali pismeno na naslov: **ANA FORTE, TRBOVLJE**. 6260

Važno za krojače! Izšla je nova, velika Knjiga krojaštva

za samouke v prikrejevanju. Tretja, prenovljena izdaja v slovenskem jeziku. — Dobi se pri **A. KUNC**, Ljubljana, Gosposka ulica 7. Zahtevajte opis knjige!

Vino Trškogorea ca. 30 hl

starine, lastni pridelek od zlatih trt, prodam po ugodni ceni iz hrama na Trški gori pri Novem mestu, skupno ali v količinah, po najmanj 6 hl. Za pismena ali ustmena pojasnila naj se obrne na

F. STEGNAR — LJUBLJANA
Kersnikova ulica šte. 7.

Družabno potovanje v Palestino 2. septembra.

RUTA A: Začetek in konec potovanja v Trstu. **RUTA B:** Začetek potovanja v Trstu, povratek preko Aten — Konstantinopla — Sofije — Beograda in Zagreba. Potovanje traja:
A. 19 dni, B. 25 dni.
A. I. razred 17.100 Din, II. razred 12.000 Din, III. razred 7500 Din.
B. I. razred 22.400 Din, II. razred 17.280 Din, III. razred 11.500 Din.
Prospekti in informacije so na razpolago v potov. pisarni **JOS. ZIDAR**, Ljubljana. Telefon 27—59. Telefon 27—59.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu sporočamo, da se je **trvdka Divjak & Gustinčič v Mariboru** združila ter se cenj. odjemalcem zahva-ljujeva za počastitev, za kar se tudi v bo-doče najtopleje priporočava.

Z odličnim spoštovanjem.
DIVJAK & GUSTINČIČ.

Kralj. angleška parobrodna linija
ROYAL MAIL LINE
za JUŽNO AMERIKO
Brazilijo - Urugvaj - Argentino in KUBO - CHILE - PERU.
Informacije se dobe brezplačno pri zastopniku: **LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 26**

15 letno jamstvo
Svetovno znani naj-boljši šivalni stroj je edino le **Stoewer** za rodbinsko in obrtno rabo.
ZALOGA
L. BARAGA, Ljubljana
SELENBURGOVA ULICA 6/I
Telefon šte. 2380.

VAŠA OBLEKA
bode izgledala zopet kakor nova, ako jo pustite **kemično čistiti v tovarni**
JOS. REICH
LJUBLJANA
Tovarna: Poljanski nasip 4—6
Podružnica: Selenburgova ul. 3.
Plisiranje v najmodernejših vzoreh tekom 24 ur.
Barvanje oblik v različnih barvah.

Naznanilo preselitve

Fotograf. atelje MAKART
se preseli dne 26. avgusta t. l. v Gosposko ulico št. 20
(hiša s prodajo pohištva trvdke Preis v Mariboru).

Novi atelje bo razpolagal z najmodernejšimi aparati in tehničnimi pripomočki in bo nudil p. t. obiskovalcem razen ugod-nega vhoda v nizkoležečo prvo nadstropje, vsaki zaželeni komfort kakor zelo lepe čakalnice in preoblačilnice — kakor tudi telefon itd. — Od 1. septembra t. l. dalje zopet ves dan odprto.

Posnetki od 8. do 18. ure.

Fotograf. atelje Makart.

Najstarejša tovarna
pohištva
I. I. Naglas v Ljubljani,
Turjaški trg šte. 6
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, žimnic, zof, foteljev i. t. d. po zelo nizkih cenah.

dekleta prišla pod pazduho in me odnesla naravnost v neko popolnoma opremljeno sobo.²

Vse to se mi je zdelo takoj hudo, posebno zbog tistih treh deklet. Srce se mi je krčilo od žalosti.

— Kaj bo tu? — sem vprašala. — Kako se zove ta postaja?³

On pa je odgovoril:
— Tukaj boš zdaj živila.

Začela sem jokati, poljubovala sem mu roke, da me ne bi tu pustil. A bil je neusmiljen: sunil me je proč in se odpeljal...

Tukaj je Grušenjka obmolknila in povesila glavo, nato je vzdihnila in zopet pričela:

— Hotela sem pobegniti. Stokrat sem poskušala, a ni šlo. Dekleta enodvorke so me čuvale in niso od-maknile oči od mene... Hudo mi je bilo, a končno sem si izmislila, da bo najboljše, hliniti nebržnost. Postala sem vesela in rekla, da bi rada šla na spre-hod. Dekleta so me peljale v gozd, a me vedno nad-zorovale. Jaz pa sem opazovala drevesa, ogledovala sem si veje in skorjo, da bi videla, kje je južna stran. Izumila sem tudi način, kako bi ušla tem dekletom, in včeraj sem ga izvedla. Po obedu sem včeraj stopila z njimi na jaso in rekla:

— Veste kaj, prijateljice? Dajmo, igraymo slepo miš, da se izletam po tej jasi.

Dekleta so na to pristala.

— Zvezale pa si ne bomo oči, ampak roke, druga drugi, — sem rekla, — pa se bomo lovile na ta način, da bomo tekle vedno nazaj.

Dekleta so bile tudi za ta moj predlog. Nastavile so se. Zvezala sem prvi prav trdno roke za hrbtom.

² Enodvorci so reven plemiški sloj. Nekoč so branili dr-zavne meje kakor graničarji. Potem so postali navadni kmetje, toda vedno ohranili osebno prestop in posebno narečje. Rdeč-nica je rastlina, Rubia tinctorum, ki jo rabijo kmetje kot barvilo.
³ Gruša misli na poštno postajo, kjer zopet preprežejo konje.

Z drugo sem stekla za grm in jo tam tudi zvezala. Na njeno kričanje je pritekla tretja. Tudi tretjo sem zvezala vočigled obeh drugih, čeprav sem to morala storiti s silo. Dekleta so pričela kričati, jaz pa sem stekla hitreje nego prvi konj, čeprav sem noseča. Dr-vela sem vso noč naprej skozi gozd. Zjutraj pa sem se zgrudila ob starih bratih v gosti zaseki.⁴ Tam je prišel k meni prav star starček. Govoril je nerazločno, samo momljal je. Ves je bil v vosku in ves je dišal po medu, in čebelnice so mu lazile po rmenih obrvih. Rekla sem mu, da bi te rada videla, Ivan Severjanič, pa mi je povedal:

— Kliči ga, mladenka, enkrat po vetru, enkrat pa zopet proti vetru. Hudo se mu bo storilo, šel te bo iskat, pa se bosta srečala. — Dal mi je vode piti in medu s kumaro.⁵ Izpila sem vodo, pojedla kuma-rico in zopet odšla. Vedno sem te klicala, kakor mi je zapovedal, zdaj po vetru, zdaj proti vetru — in, glej, srečala sva se. Hvala ti! — pa me je objela, poljubila in rekla: — Ti si mi kakor ljubi bratec.

Rekel sem:

— Tudi ti si mi kakor ljuba sestra, — in od ganjenja so se mi prikazale solze.

Ona pa se je jokala in rekla:

— Saj vem, Ivan Severjanič, vse vem in raz-umem. Samo ti si me ljubil, dragi moj, zvesti prija-telj. Dožabi mi zdaj zadnjič svojo ljubezen. Stori, kar te bom prosila ob tej strašni uri.

— Povej, — sem odgovoril, — kaj bi rada?

— Ne, — je rekla, — priseči mi moraš prej pri najgroznejšem, kar je na svetu, da storiš, kar te bom prosila.

⁴ Brl je votlo drevo, kjer gnezdiijo divje čebele. To je naj-starejši način čebelarstva. Zaseke so rabili še stari Slovani zoper sovražnike: v to svrhu se nasekajo stoječa drevesa nekako v človeški visokosti, da se sklonijo na tla in zaprejo pot.
⁵ Ruski kmetje si namažejo med na razpoloženo kumaro in to imajo za poseben užitek.

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23. zvezek, A. Sheehan, Nodlag. Povest irskega dekleta. 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek, A. Marby, Hanka. Lužsko-erbska povest. 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek, Haggard, Hri cesarja Montezume (v tisku). — 26. zvezek, C. Lorenzini, Storič in njegovo burkasto življenje. 14 Din, vezano 22 Din. — 27. zvezek, Pregeli, Orosi solca (v tisku).

Hektografični aparati, zvitki, masa, črnilo, trakovi

se dobé vedno po konkurenčnih cenah pri

LUD. BARAGA, LJUBLJANA

SELENBURGOVA UL. 6/I.
Telefon štev. 2980

Inserirajte v „Slovincu“!

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru r. z. z. o. z.

Stolna ulica 6

Obreduje hranilne vloge brez odpovedi po 6%
na trimesečno odpoved 8%

KLIŠARNA

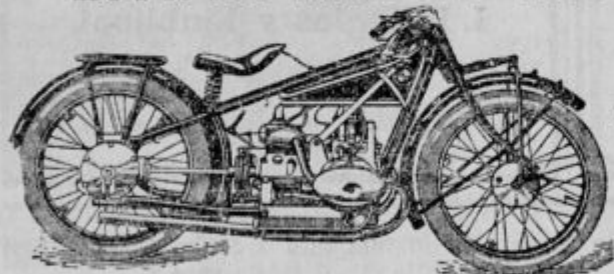
IZVRŠUJE TOČNO ENOBARVNE
IN VEČBARVNE FOTOTIPIJE
AUTOTIPIJE-KOMBINIRANE
KLIŠEJE ZA NAVADEN
IN NAJFINEJŠI PAPIR
KLIŠEJE PO RISBAH
PERORISIH IN SLI-
KAH-ROKOPISIH
FOTOGRAFIJAH
ZA RAZGLED-
NICE-DALJE
REKLAM.
VINJETE
SLIKE
ITD.

Hotel „Jadran“ Selce

Hrv. Primorje. Na novo preurejen s krasnimi sobami na morje, prvovrstna kuhinja, najboljša dalmatinska in domača vina. Znižane cene od 20. avgusta. Za obilen obisk se priporoča lastnik

Ivan Pečnik, hotelir.

Svetovnoznana motorna kolesa
B. M. W. RUDGE - WHITWORTH

Autozavodi
E. ROSA, Ljubljana
Poljanska c. 69

Tel. 2541

Za obilne dokaze srčnega sočutja ob priliki
težke izgube našega soproga, sina, brata, svaka
in strica, gospoda

Roberta Moskovica

izrekamo tem potom vsem, ki so nam stali v
teh težkih urah ob strani, najtoplejšo zahvalo.

Elza, Matilda in rodbina Feliks Moskovici.

RAZPRODAJAH

se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri
TRPIN, MARIBOR. Glavni trg štev. 12

Najboljši šivalni stroj

je edino le

GRITZNER IN ADLER

za dom, obrt in

industrijo ter švi-

carski pletilni stroj

„DUBIED“

Istotam v zalogi

pisalni stroji

„URANIA“

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vođe
Najlepše opreme. Nizke cene.
Tudi na mesečna odplačila.

Zobni atelje

dentist E. KODER

stalni sodni izvedenec

Ljubljana — Križevniška ulica štev. 8
zopet redno ordinira.

„Spectrum“ d. d.

Inž. Kopista, Dubsky in Krstić

tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII

Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek. Središnja: ZAGREB.

Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko
steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh
velikostih in oblikah, kakor tudi brušene
prozorne šipe, izbočene plošče, vstevljanje
v med. Fina, navadna ogledala.

Otvoritev

nove specerijske trgovine

na lžanski cesti štev. 62.

Za obilen obisk se priporoča

Matija Poženel.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

črtalnica in tvornica poslovnih knjig
v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6/II

priporoča

svojo stalno veliko zalogo mnogo-
vrstnih salda-konti, štrac, journa-
lov i. t. d. lastnega izdelka.

Vstopnice za razne prireditve,
blagajniške bloke i. t. d.

Domača, najbolje renomirana in vpeljana
zavarovalnica išče proti visoki proviziji in
event. stalni plači za Ljubljano in okolico

zastopnike

Marljivi in resni reflektantje naj se pod
šifro „Zavarovalnica št. 6446“ obrnejo na
upravništvo tega lista.

Vsem prijateljem in znancem na-
znanjamo žalostno vest, da je naš sin
in brat, gospod

Jakob Trček

bančni uradnik

dne 17. t. m. po tritedenskem trpljenju
preminul v vojaški bolnici v Pirotu.
Ljubljana, 20. avgusta 1927.

Rodbina Trček.

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG D. D., LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog domači in inozemski za domačo

Kovaški premog kurjavo in industrijske svrhe.

Koks livarniški, plavžarski in plinski.

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/I.

POZOR!

Velika izbira dvokoles, motorjev, vsakovrstnih
otroških vozičkov, nadomestnih delov in pneu-
matike po zelo znižani ceni. Posebni oddelki
za popolno popravo, emajliranje, poniklanje
dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev
itd. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIDUNA F. B. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska 4

Zahvala.

Vsem, ki so spremili našega predobrega papana

dr. Alojzija Krauta

na njegovi zadnji poti, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Zlasti se
zahvaljujemo društvu »Sokol« za spremstvo in zadnjo izkazano
čast, pevskega društvu »Lira« za ganljive žalostinke, vsem na-
rodnim društvom in mestni godbi. Posebno zahvalo naj prejmejo
g. dr. Karba za v srce segajoči govor, čč. duhovščina za zadnje
spremstvo, vsi dragi prijatelji in darovalci krasnega cvetja in
vencev.

Ob tej priliki smo prejeli toliko pismenih izrazov sožalja,
da nam vsem posameznikom ni mogoče odgovoriti in naj bo
zato tudi njim izrečena najlepša zahvala.

Kamnik, dne 18. avgusta 1927.

Globoko žalujoči ostali.

Zahvala.

Vsem, ki so poznali našo mamo, teto, gospo

Marijo Semrajc,

gostilničarko in posestnico

in ki so jo spremili na zadnji poti, izrekamo pri-
srčno zahvalo. Posebno zahvalo pa pevskega društvu
»Savski Val« za žalostinke in vsem darovalcem cvetja.
Vsem, prav vsem »Bog plačaj«.

Sv. Križ-Tomačevo, 20. avgusta 1927.

Žalujoča otroka.

Zahvala.

Ob nenadni smrti našega nepozabnega brata,

strica in svaka, mil. gospoda prošta

Matije Randl

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so blagopokojnika sprem-

ljali na zadnji poti.

Pred vsem se zahvaljujemo delegatom preč. celovškega konzi-
storija, mil. gg. kanonikom dr. Smerju, Vidovcu in Schmutzerju,
mil. goss. benediktinskemu opatu dr. Franklu, mil. g. proštu dr.
Erlichu, preč. g. konzist. tajniku Trupeju, preč. gg. govornikom
duh. svet. Weissu in župniku Poljancu ter vsej ostali velečasti
duhovščini za izkazano zadnjo ljubav. Zahvaljujemo se velespošt.
uradništvu in učiteljstvu ter gasilnemu društvu za spremstvo na
zadnji poti, cerkvenim ključarjem za prenos krste in pevskega
zboru za ganljivo petje. — Končna in ne najmanjša naša zahvala
bodi izrečena domačemu g. kaplanu Wutteju za njegov trud v
pokojnikovi bolezni in za njegovo skrb ob njegovi smrti ter
blagima strožnicama Nežki in Anki, ki sta kot dva angela stali
pokojniku ob strani v dolgotrajni bolezni.

Se enkrat vsem in vsakemu posamezniku: Bog plačaj!

Grajška vas, Sv. Pavel pri Preb., Maribor, dne 19. VIII. 1927.

Neža Rak vdovlj. Šlander roj. Randl, sestra. — Josipina in Ju-
lijana Randl, svakinji. — Franc, Anton, Leopold Randl — Maks,
Ivan, Anton Šlander, nečaki.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzojav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 250.000.000.—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine
in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji. Obveznica vojne odškodnine nominale Din 1.000.—
n. pr. stane pri sedanjem tečaju skupno samo Din 385.—, plačljivo v 11 mesečnih obrokih po Din 35.—.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.